

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 20 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 3 korona 40 fillér.
Egyes cím helyben és vidéken 10 fillér.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szármadalmi Szemle
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI. Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 782. Kiadóhivatal 700.

szelettel felkérjük vidéki előfizetőinket, hogy az illető postahivataloknál az előfizetés megújítása iránt sziveskedjenek lehetőleg gyorsan intézkedni, hogy a lap küldése fönnakadást ne szenvedjen.

A huszonegyes bizottság feladata.

Budapest, január 7.

Félhivatalos jelentés szerint a miniszterelnök a képviselőház legközelebbi ülésén fogja indítványozni, hogy a Ház válassza meg azt a huszonegyes tagu parlamenti bizottságot, melynek feladata lesz a bankkérdés fölött tanácskozni és megállapítani, hogy reánk nézve mi lesz előnyösebb, ha 1910 után is 1917-ig fentartjuk Ausztriával a jegybank közösségét, vagy pedig az 1899:XXXVII. t.-cz. értelmében 1910-ben felállítjuk a gazdasági közösség daczára a jegybankot.

Kétségtelen, hogy erre a bizottságra fontos feladatot vár abban az esetben is, ha a bankközösség fentartása mellett, akkor is, ha ellene foglal állást. Mert ha az Osztrák-Magyar Banknak respiriumot ad is 1917-ig, akkor is kétségtelen, hogy a bank a mai szervezetében meg nem maradhat, hanem azt a paritást, a melyet nevében hord, tényleg is meg kell valószínűsíteni. Így mindenképp követelni kell, hogy a budapesti „főintézet“ tényleg egyenlősítessék a bécsi főintézettel, ami külsőleg megnyilvánulna abban, ha a bankjegyek magyar oldalán Bécs helyett Budapest szerepelne mint kibocsátási

hely, lényegileg pedig abban, ha a bank aranyfedezetének az a harmincz százaléka, a mely a bank liquidációja esetére Magyarországot illeti, a budapesti főintézet pinczéiben helyeztetnék el, mert nincs még egy állam a világon, a mely megengedné, hogy a jegybank az aranyfedezetét külföldön helyezhesse el és állandóan ott tarthassa.

Azonkívül is abszurd dolog az, hogy a két állam a szabadalom fejében alig részesül valami osztalékban, míg a német birodalom a Reichsbank nyereségének nagyon tekintélyes részét kapja. Hogy minő igazságtalan dolog ez, az éppen most tűnik ki, a mikor az Osztrák-Magyar Bank csak azért, hogy az aranyfedezetét megvédhesse, hatszázalékos kamatot szed s ezt a hatszázalékos kamatot, amely amugy is katasztrófába döntötte Magyarország gazdaságát, a részvényesek vágják zsebre s csak könyörödományt juttatnak belőle az állampénztárnak. Abban az esetben tehát, ha az önálló jegybank most fel nem állítható s az ország kénytelen továbbra is Osztrák-Magyar Bank szabadalomát meghosszabbítani, a két állam kösse ki, hogy a bank nyereségében ugyanazért a kulcs szerint részesedik, mint a német birodalmi pénztár a német Reichsbank nyereségében, s ezt a részesedést aztán a két állam egymás közt a kvóta arányában osztja föl.

Végül a jegybank ügykezelésében is a paritás teljesen végrehajtandó s a bécsi devizák mellett budapesti devizákat is

kell a jegybanknak kiállítania, hadd tudja meg a külföld, hogy a budapesti főintézet tényleg egyenrangú intézet a bécsivel. Ha amellet a bank kényszerítettnek arra, hogy a budapesti és általában a magyarországi piacot az eddiginél bőkezűbben lássa el s hogy azokat a pusztításokat, amelyeket a bank leszámítolási politikája az 1907. évben okozott, helyrehozza, ha a bank ügykezelésére a két állam kormányának a mainál nagyobb befolyás biztosítottatik és kormánybiztosul nem teljesen kifáradt politikus és teljesen hozzá nem értő ember neveztetik ki és így az Osztrák-Magyar Bank kormánybiztosi állása nem tekintetik egyszerűen nyugdíjpótló intézménynek, akkor körülbelül a legfontosabb reformokat elmondtuk, ami a jelenlegi állapottal szemben megvalósítandó akkor, ha a jegybank szabadalma 1917-ig meghosszabbíttatik.

Sokkal nehezebb feladat hárul a kiküldendő bizottságra akkor, ha elvben az önálló jegybank felállítása mellett foglal állást, mert ebben az esetben konkrét javaslatot kell tennie arra nézve is, hogy minő módon és minő formában véli a jegybankot felállítandónak. Az a kérdés, hogy az aranyunkat ebben az esetben hogyan szerezzük be, nem kérdéses és ezzel bővebben foglalkozni felesleges. Végre is a fentebb hivatkozott 1899:XXXVII. t.-cz. s az ennek alapján kötött pótegyezmény megadja erre a módot és attól, amitől egyesek félnek, hogy az Osztrák-Magyar Bank a

Reitterné, a szabadgondolkodó.

Irta: Bárdos Artur.

(Utánnomás tilos.)

Mindössze azt tudták róla a vendégek névsorából, hogy: „Kökény Mária színésznő“ és ehhez a három szóhoz szöttek hozzá az egész életrajzát. Ragyogó, színes és nagyon bűnös életrajzát szöttek, aminőt a valóság alig juttat a legromlottabb leánynak is s aminőt csak tisztességes kis polgárasszonyok fantáziája tud teremni. Pedig egyszerűbb, igénytelenebb lustálkodója alig volt a három holdnyi kis fürdőnek Kökény Mária-nál, akinél a fürdő minden asszonya cifrábban és buzgóbban öltözködött. Meg kell vallanom ugyan, hogy az ő egyszerűsége nem az ártatlan egyszerűségek közül való volt és hogy bizony akadt sima, applikáció nélküli battiszt-blúza, amely többé került a Bartáné csipkés béli ruhájánál is. Legalább Sárkányné így beszélt, izgatott gyűlölettel, de még több titkos tisztelettel.

A blúzbeli dolgokhoz tehát még íért szó, de az már egészen bizonyos, hogy modor dolgában egyszerűbb, szerényebb és kedvesebb senkiseim tudott lenni Mária-nál. De éppen ez volt a legnagyobb baj, az ő napsugaras kedvessége, mely valósággal felháborította az asszonyokat. Könynyű neki kedvesnek lenni, hiszen ebből él — mondogatták és meg voltak győződve róla, hogy a helyzethez képest még nagyon is finomlelkűen, triasszonyian fejezték ki magukat. Még boszan-

több volt, hogy Mária mindezt a megvetést és gyűlöletet, mintha észre sem vette volna. Tovább is tapintatos és kedves volt a legdühösebben tüntető csunya asszonynyal szemben is, ha véletlenül a kútnál, vagy a medenczében összetalálkozott velük. Szorgalmasan tartotta a kurát, már korán reggel a kútnál volt, aztán sétált egyet az erdőben, délelőtt kézimunkázott és a zenét halgatta, de mindig kissé távolabbról és sohasem foglalt el olyan helyet, amelyért titkos versengéssel küzdöttek a többiek.

A „Tündérlak“-villában lakott Mária-vel együtt Reitterné is, egy jelentéktelen külsejű asszonyka, aki azonban arról volt nevezetes, hogy a fürdő egyetlen épkezláb férfia, a biczegő Vermes, neki adogatta éjjeli zenéit. Ez nem tette éppen népszerűvé Reitternét, sőt némiképp ellenkezőleg, de annál nevezetesebbé és irigyeltebbé. Különösen az utolsó „reunion“ óta vergődtek nagy jelentőségre Vermes éjjeli zenéi, amióta az est másik legkapósabb tánczosáról kiderült, hogy borbély a szomszéd városban. Jellemző azonban a helyzetre, hogy mikor a fürdőigazgató a leleplezett Figarót indignáltan távozásra szólította fel, a hölgyek hareziasan kijelentették, hogy ezt már nem engedik. Figaró ide, Figaró oda, egészen uri ember és ők tánczolni akarnak. Az est mámore szétoszolván, másnap aztán persze restelték kissé a borbély-esetet, de Vermes annál magasabb piedesztálra biczegett fel a tiszteletükben és annál izzóbban irigyelték Reitternét a solitaire birtokáért.

Reitterné boldogan sütkérezett az irigység sugaráiban, habár különben roppantul becsületes

kis nyárspolgárnő volt, aki élt-halt az éjjeli zenéért, de bizonyára belehal, ha a zenétető egy merészebb mozdulattal elárulta volna, hogy mit akar magának kizéneltetni. Csak Mária-ra nézett eleinte ellenséges és félreismerhetetlenül féltékeny szemmel, de mikor tapintatos, apró szolgálatokból önzetlennek és passzívnak ismert fel, szövetségest látott benne, akivel összebarátkozván, megalapította a szabadgondolkodók szövetségét. Egyesítette őket a többiek irigysége is, amely lassanként morális állásponttá merevedett. Reitterné büszkén és hangosan hirdette, hogy neki barátja Mária, akiről tulajdonképpen rosszul mondta a multkor, hogy kóristalány, mert igenis, komoly művésznő, akit egyelőre csak becsületessége és az intrikák nem engednek érvényesülni. Mária meglepődve hallgatta az ő becsületességének mártíriumát, melyről ő mit sem tudott, de mivelhogy Reitterné őt meg sem kérdezte a tények állásáról, nem szólt semmit és hagyta a jó asszonyt tetszelegni a szabadgondolkodó magasrendű szerepében.

Mikor Reitter ur egy dupla-ünnepen meglátogatta feleségét, kissé különösnek találta őket együtt, a gyönyörű nagyvilági lányt és a szürke kis polgárasszonyt. Tett is egy aggodalmas megjegyzést a „mindenféle színésznőről“, akikkel szemben nagyon tartózkodóknak kell lenniük a tisztességes urasszonyoknak. Reitterné akkor egy, az ura előtt még egészen ismeretlen pózba helyezkedett és szokatlan lendülettel így szólt:

— Mária mindenekelőtt nem mindenféle színésznő, hanem művésznő, akinek tehetségét tisztelni kell. Másodszor egy kiváló, bájos és önfe-

liquidáció esetén nem arannyal, hanem ezüsttel fizetne ki bennünket, nem kell tartani. De nem az a legfontosabb, hogy az aranyat hogyan szerezzük be, hanem az, hogy hogyan tartjuk meg. Ebből a szempontból pedig nagyon fontos kérdés, hogy a parlamenti bizottság a készfizetések felvétele tekintetében minő álláspontot foglal el. Azok, akik a jelszavak után mennek, a készfizetések felvételét követelik és attól valami nagyszerű eredményt várnak. De akik látni tudnak a szemekkel és hallani a füleikkel, azok még az ellenfeleknél is meglátják azt, ami jó és helyes s azok nem hívei a készfizetések felvételének, dacára annak, hogy az osztrákok is a készfizetések ellen vannak. Az ország hitelképességének mértéke nem az, hogy készfizető jegybankja van-e, vagy sem s a nemzetközi piacokat a magyar papírok előtt nem a jegybank készfizető volta nyitja meg. Egyszerű babona ennek ellenkezőjét állítani. A deviza-árfolyamok azok, amelyeknek paritása az ország hitelét kölföldön biztosíthatja s a jegybanknak nem az a hivatása, hogy készfizető bank legyen, hanem hogy megőrizze és megvédje a devizák kedvező árfolyamát. Ebben a tekintetben az Osztrák-Magyar Bank ebben az évben elég jól működött s hogy az ország még súlyosabb krízisbe nem került, az ennek a helyes devizapolitikának a következménye. De egyúttal bizonyítéka annak is, hogy a kedvező devizaárfolyam független attól, hogy a jegybank készfizető-e vagy nem.

Nem tudjuk, hogy a parlamenti bizottság munkálatai minő eredménnyel fognak járni. De követeljük a teljes nyilvánosságot, mert ilyen fontos kérdésben, minő egy önálló jegybank felállítása, ennek módozatainak megállapítása és az általa követendő pénzügyi politika meghatározása, nem lehet kizárólagos és titkos joga egy olyan parlamenti bizottságnak, amelyben előreláthatólag nem a szakemberek lesznek többségben s amely

áldozó teremtés, akihez fogható nem találtam soha a mi álerkölcös „tisztességes” társaságunkban, olyan kiváló lény, akit még akkor is többre becsülnék az ugynevezett tisztességeseknél, ha társadalmi előítéletektől menten, tiszta és szabad homlokkal, csak ugy egyszerűen oda is adná magának, akit szeret. Ti erényhősök, különösen ti, férfiak, azt hiszitek, hogy az ugynevezett bűnök csupa privilégiumok, melyeket csak nektek szabad elkövetnetek. Mindezzel pedig nem akartok egyebet, mint a nőt rabszolgasorban tartani. Én szabadon gondolkodom és nem feszélyez előítélet. Szeretem Máriát, hát szeretem. Ha ezerszer színész is.

— Nóra, Nóra — fuvolázta Reitter ur a Nemzeti Színház Helmerének hangján. Hiszen ez egészen csinos kis pledoyer. . .

Aztán egy kövér polgári csókot nyomott a női jogok apostolának kipirult arcára.

A parknak mind az öt fája hullatta már a levelét, a zenekar már csak egy félórát látszott dőlben és este már csak minden második lámpa égett a telepen.

Reitterné behódolt az ősznek, pakkolt és vonatra ült. Máriával együtt utazott, szinte úgy érezte, hogy nem is lehet már meg nélküle. Mindig jobban megszerette, az egyéniségét, a karakterét és büszke volt a felfedezésére és a szabadgondolkodására. Vermes ur már akkorra valami őszi fürdőhelyen biccegett és dalolta a „Képpel alszom el”-t egy másik Reitterné ablaka alatt, minek utána az egyikkel való idillire elkövetkezett a szezonvégi kiabrándulás.

ennek folytán a legnagyobb jóakarattal mellett is borzasztó veszedelmeket zúdíthat az országra.

A katonai kérdések.

—A delegáció illésszaka előtt. —

Budapest, január 7.

A jövő hét végén ül össze ismét Bécsben a delegáció, hogy most már érdemleges tárgyalás alá vegye az 1908. évi közös költségvetési előirányzatot. Amikor, a múlt esztendő utolsó hónapjaiban közös miniszteri tanácskozásokon ezt az előirányzatot megállapították, tudvalevőleg dr. Wekerle Sándor miniszterelnök politikai szempontokból ellenezte a katonatisztek fizetésfelemelésére kívánt milliónak a költségvetésbe való fölvételét, amely ennek következtében el is maradt. Schönnaich közös hadügyminiszter azonban mindenképpen azon van, hogy ezt a fizetésrendezést, amely vagy kilencz millióba kerülne, mégis keresztülvigye és arra az álláspontra helyezkedett, hogy ez kenyérkérdés és nem tartozik a katonai kérdések komplexumába. Ezt a felfogását azonban a magyar képviselőház nem teheti magáévá, mert az átmeneti időszak alatt a katonai terhek emelése, tekintet nélkül arra, hogy milyen célra kéri az újabb milliókat, ki van zárva. Így aztán, amint Wekerle Sándor miniszterelnök ki is jelentette, a két kormány és a közös miniszterek ezt a kérdést elhalasztották és a delegációknak a kormányok nem fognak a tisztizetések dolgában előterjesztéseket tenni és nem fognak erre a célra pótitelt kérni.

Schönnaich közös hadügyminiszter azonban ebbe nem tud belenyugodni és az osztrák delegáció után szeretné ezt a célját elérni. Az osztrákok természetesen a magukénak vallják a németnyelvű, osztrák szellemű közös hadsereget, amelynek császári volta mellett szívesen tüntetnek. Ebből ered az a bécsi hír, hogy nem lehetetlen, hogy az osztrák delegáció a tárgyalások során a függőben levő katonai kérdéseket megbolygatni igyekezzik. Azt hiszik ugyanis, hogy az osztrák delegációban egyik vagy másik delegátus szóba hozza a tisztizetések javítását, amelyre vonatkozólag indítványt nyújt be és azt az osztrák delegáció el is fogadja. Az ilyen indítvány természetesen nem lesz ellenére a hadvezetőségnek, amely a tisztizetések rendezését nagyon sürgős programjának tartja. Erről a tervről tudomást szerzett a magyar kormány és az a tanácskozás, amelyet vasárnap folytattak Wekerle miniszterelnök, Jekelfalussy

Valahol Hatvan táján történt, hogy egy magas, nagyon sima férfi rájuk nyitott a kupéba. Máriát Marynak nevezte és könnyed bizalmasággal kérdezte meg a hógylétéről.

Mária nagyon szemmelátlóan zavarba jött. Bemutatta a grófot Reitternének és göresösen kapaszkodott egy átlagos szalontársalgás fonálába. Fölöttébb kényes volt a szituáció és Mária szeretett volna a bársonyülés alá bujni vagy kolostorba vonulni.

Csak a grófi nem látszott észrevenni semmit. Fesztelenül és halkán beszélgetett Máriával, Reitternére figyelt sem vetett, nyilván látszott, hogy valami polgári és nem csinos rokonnak nézte és egyáltalában nem volt fogalma arról az apostoli misszióról, melyért Mária mindaddig oly buzgó hálát érzett a polgári társadalom eléző képviselője iránt. Lassanként azonban mintha Mária is megelégedett volna nyári ambízióiról. Jól esett neki a nagyvárosi hang, kitűnően kezdte érezni magát a régi atmoszférában, amely a gróf meghitt, halk beszédéből áradt. Kellemesen bágyadt volt a hangulat a félhomályos fülkében és a megnémult Reitterné csipősen hunyorgó szemé elé Máriából Mary bontakozott. . .

A pályaudvaron Reitterné a férje várta kövér polgári csókokkal. Máriának kötelességtudó tisztelettel csókolta kezét. Akkor a felesége, mi nekutána röviden és hegyesen elköszönt Máriáctól, izgatottan förmedt rá:

— Igazán megkímélhetnél tőle, hogy a jelenlétemben egy ilyen nőnek udvarolj.

Reitter ur kissé bambán bámult a feleségére.

honvédelmi miniszter és Bolgár államtitkár Schönnaich közös hadügyminiszterrel, már erre a tervre vonatkozott.

Hangulatsínálás a „N. Fr. Pr.” mai számának az a közleménye, amelyben az ezrednyelv dolgában a következőket írja

Az 1906. évi magyar delegáció kívánságához képest az ezrednyelv tekintetében gyökeres reformok valósították meg. E reformok célja, hogy a magyar nyelv, mint ezrednyelv sokkal teljesebb mértékben érvényesüljön, mint azelőtt. Magyar az ezrednyelv eszerint az összes tábori és vartüzérezrednél (vagyis a hat hadtest- és 18 hadosztály tüzérezrednél, valamint az egyetlen magyarországi vartüzérezred és két vartüzér-zászlóalj kebelében) az összes huszárezrednél, valamennyi utász-zászlóaljnál és a 2. vonatezrednél. De ezenkívül magyar az ezrednyelv 37 gyalogezrednél is, tehát az összes (41) magyar ezredből csak négy ezrednek más az ezrednyelve. Ezek az ezred: A 43-ik (hadkiegészítő kerülete: Karánsebes), a 63-ik (Besztercze), a 64-ik (Szászváros) és a 71-ik számú gyalogezred (Trencsén). Ehhez járul még a 6. hadtest (Kassa) kebelébe tartozó 32. számú tábori vadász-zászlóalj, mint amelyben szintén nem található fel 20 százalék magyarul beszélő ujoncz; ennyi szükséges ugyanis ahhoz, hogy valamely ezrednek magyar legyen az érintkezési nyelve. Az 1907. évben az ezrednyelv dolgában változás nem állott be és ez idő szerint nem is várható, hogy hamarosan változás álljon be a magyar nyelv szélesebb körű érvényesítését illetőleg. Az azonban bizonyos, hogy abban a mértékben, amelyben a magyar nyelv terjed, a magyar ezrednyelv is mindjobban érvényesül. Erre vonatkozólag megnyugtató biztosíték a módszer is, amelyet az ezrednyelv megállapításánál újabb követnek. Ezelőtt ugyanis ez tekintetben a legénységnek anyanyelvét vették figyelembe, még pedig nemcsak a tényleg szolgáló, hanem a szabadságot és tartalékos állomány anyanyelvét. Most pedig arra vannak tekintettel, hány százalék érti a magyar nyelvet és pedig kizárólag a tényleges állomány legénység között. Ha már most ezek közül 20 százalék ért magyarul, ezrednyelv gyanánt a magyart állapítják meg.

Ez nagyon szép, csakhogy éppenséggel nem új dolog. Éppen négy éve annak, amikor ezzel a reformmal előjött, hogy a magyar közvéleményt az új ágyuk rendkívüli nagy költségeinek elviselésére hangolják. Ezt a reformot tehát az új ágyuk költségeivel egyszer már megfizettük és semmi kedvünk sincs azt még egyszer megfizetni.

Itt említtük meg, hogy bécsi jelentés szerint, az évekig tartó kísérletek és tanulmányok a gépfegyverek hatóképességét és használhatóságát illetőleg arra az eredményre vezettek, hogy már a legközelebbi időben megtörténnek az intézkedések, hogy a „gépfegyverosztály”, mint új alkatrész beillesztessék a hadsereg szervezetébe. Ami a fegyvert illeti, a Schwarzlöse-rendszert fogadták el. A szakértők véleménye szerint ez a gépfegyver egyszerű szerkezeténél fogva a legalkalmasabb háborus célokra. A mandzsuri háború tapasztalatainak okulva, de meg többirányú kísérlet alapján is, a hadvezetőség abban állapodott meg, hogy a gépfegyverek szállítása teherhordó állatok után történjék, ami különösen Ausztria és Magyarország terepviszonyait tekintve, célravezetőbbnek látszik, mint a járműveken való szállítás. A gyalogságnál és vadászcsapatoknál csapattestenként fokozatosan egy-egy gépfegyverosztályt állítanak föl, melyek mind-egyike két gépfegyvert kap. (1908. tavaszán 39-et állítanak föl.) Ezeknek az osztályoknak egyelőre csak a legszükségesebb békéltetésük keretűk lesz. A legénység ruházata olyan lesz, mint azé a csapattesté, amelyhez beosztják, ismétlőpisztolyt kap (az állapot vezető ismétlőkabélyt), a főszerelése azonban sokkal könnyebb lesz, mert a gyalogsági tűz hatásos körzetében és a nehéz terepen a fegyvert és töltényt is magának kell hordania. A lovaságnál a gépfegyverosztályok az eddig a nagyobb lovas csapatokhoz beosztott gyalogság pótlására szolgálnak, ehhez képest tehát minden lovasosztályhoz kell egy gépfegyverosztályt beosztani. Minthogy pedig ennek az osztálynak a lovaságra nézve igen nagy fontossága van, magától értendő, hogy ezeket a gépfegyverosztályokat több fegyverrel kell ellátni. Most tavasszal egyelőre két ilyen lovas gépfegyverosztályt állítanak föl. Ezeknek, mint általában a lovaságnak, szintén nagyobb békéltetésük lesz, mint a gyalogságnak. A legénység itt is ismétlőpisztollyal lesz felszerelve. Az 1908-ban föllállítandó gépfegyver-

osztályokat valamennyi hadtest között szétszítják, hogy mindenütt megfelelő számú tiszt és legénység képezhesse ki magát a gépfegyverszolgálatban.

Politikai hangulatok.

I. Javítások és pótlások.

Politikai álmoskönyv, ha volna, bizonyára azt mondaná, hogy minisztereknek sokat utazni Bécsbe: nekik gond, az országnak kár. Mert a legtöbb utazás akkor esik, amikor a sógorságák kapni akarnak valamit tőlünk és minél sürűbb az utazás, annál többet akarnak. Ez idő szerint azonban a kormánynyilatkozatok ráczáfolnak a képzeletbeli álmoskönyvre. Miután Wekerléék fentjártak Bécsben, ezuttal kivételesen azt a hirt hozzák, hogy nem adunk. Pedig delegácziós ügyek előkészítésével foglalkoznak s mégis azt mondják, hogy nem adunk. Mit, ugyan mit nem adunk? Tán a közös költséghez a reánk eső részt nem adjuk? Oh, szó sincs róla. Olyan valamit tagadunk meg, amiről már az volt a hit, hogy a megszavazása könnyen fog menni. Multkoriban a képviselőházban a vita hevében egy közbeszólás által provokáltatva az egyik függetlenségi disszidens képviselő kijelentette, hogy ő a katonatisztek fizetésfelemelését megszavazza. Zugtak miatta, zugtak, de végre is a kijelentés a legkuruczabb táborban megtörtént. És most a bécsi látogatás után Wekerle nyilatkozatában olvassuk, hogy a kormány nem tárgyal a katonatisztek fizetésfelemelésének kérdésében, tehát nincs is felvéve a költségelőirányzatba. A mi azt jelentené következésképpen, hogy a delegációkban sem lehet foglalkozni a katonatisztek fizetésfelemelésének dolgával, nem lehet rá költséget megszavazni és ennél fogva az egész kérdés kikapcsolódik. Magyarazzák továbbá, hogy a paktum értelmében ennek tényleg kikapcsolódva kell maradnia, éppugy, mint minden katonai kérdésnek, mindaddig, amíg hadügyi téren a nemzeti kívánalmak nem teljesítettek.

Azonban ne igyunk előre a medve bőrére és várjuk meg a legközelebbi bécsi vonatot, ha csak addig is nem kapunk valamely módosítást a Bécsből telegrafált nyilatkozathoz. Azt kétségtelennek kell tartani, hogy a katonai reformok kikapcsolásának fentartása javítást jelent ama felfogásokon, melyeket a kormány vállalkozásairól Bécsben tápláltak. Amaz urak tudniillik már kezdtek megfedekezni afelől, hogy mit lehet tenni és mit nem, miután egy pár olyan terv, amelyről csak igen nagy aggodalommal ábrándoztak, mint a kiegyezés és a kvóta-emelés, sikerült. Hát számítottak rá, hogy ez is sikerülni fog. És talán úgy mellékesen, hogy aztán könnyen következhetik utána a másik, a nagyobb, a nehezebb: a létszámfelemelés. És ime, most egyszerre itt van az akadály.

A politikai világban erősen kommentálják az esetet s leginkább azzal foglalkoznak, hogy vajjon ez a javítás nem arra való-e csupán, hogy előidézzon egy pótlást. Mivelhogy mostan a javítások és pótlások napirenden vannak s egymást kiegészítik. Mert tekintetbe kell venni azt, hogy a közös hadügyminisztériumban és az osztrák Reichsrathban már bizonyos ígéretek tettek a katonatisztek fizetésfelemelésére. Amugy is spekuláltak afelől, hogy mi fog történni, ha például a magyar delegáció többsége nem fogja megszavazni a katonatiszti fizetésfelemelést és aképen okoskodtak, hogy akkor a delegáció plénumában közös szavazás lesz és itt az osztrákok le fogják szavazni a magyarokat s akkor meg lesz a fizetésfelemeléshez szükséges határozat. S most gondolkoznak felőle, hogy hátha csak egyoldaluan az osztrák delegáció illesztené be

a költségvetésbe a fizetésfelemelést és amikor a határozatok egyesítésére kerül a sor, módosítják a magyar határozatokat, kiegészítve és pótolva ezzel az osztrák határozattal. Csak hogy ez kétségtelenül lehetetlen. Mert közös szavazás és határozathozatal más tárgyakra nem lehetséges, csakis olyanokra, amelyek mind két delegációban tárgyaltnak.

Ellenben másféle pótlásra lehet gondolni. Csak azokat a bécsi közleményeket kell figyelemmel kíséreni, amelyek a hadsereg reformjairól szólnak. Olvassuk fejtegetéseket a szükséges pótlásokról, a legénység oly beosztásáról, hogy a tüzéséghez szükséges több létszámról gondoskodhassanak és ugyancsak olvassuk véleményeket arról, hogy az ezrednyelv dolgában az 1906-iki követelmények tekintetében a magyar álláshoz mennyiben történt közeledés. Még azt kell tudni, hogy a tartalékosok behívásában is reform mutatkozik.

Ezek a magyarázatok odáig terjednek, hogy maholnap azt fogják mondani: ime túlhaladtuk a kikapcsolások határát, tehát beszéljünk általában a katonai reformokról és ennél fogva beszéljünk a különböző bécsi kívánalmakról és teheremeléséről is.

Ugy véljük, hogy a mostani állásfoglalás nem annyira a katonatisztek fizetésfelemelésének akarja útját állani, mint inkább meg akarja akadályozni, hogy javítások és pótlások ürügye alatt az összes katonai kérdéseket elővegyék, még mielőtt a nemzeti követelmények dolgát rendbehoznák és a magyar államiság kívánalmainak megfelelően elintéznék.

E nélkül pedig ugynevezett mellék katonai kérdéseket sem lehet megoldani.

* * *

II. Megoldás keletkezik.

Pejacevich után Rakodeczay, Rakodeczay után Rauch, de mindez csak bányaváltozást jelent s azt mondják, nem jelenti a horvát helyzet változását. Mert bánnak Pejacevich is bán volt, amellet gróf, ami Horvátországban imponál, Rakodeczay is fel volt ruházva a báni hatalom eszközeivel, ámbár nem mágnás, ami lényeges különbség, de most meg Rauch jön szintén bannak s emellet báró és talán inkább fog tekintélyt szerezni, mint Rakodeczay. De ismételjük, hogy irányadó helyről is azt a nézetet terjesztik, hogy a bányaváltozás nem tartozik ama tények közé, melyek valamely akció befejezését szokták jelenteni. A horvát helyzet nem fejlődött odáig, hogy egy kinevezéssel már meg volna oldva. Az új bán is éppen csak reményekkel érkezik Zágrádba, mint ahogy reményekkel jött Budapestre, ment innen Bécsbe és utazott Bécsből vissza.

Am halljuk, hogy báró Rauchra nézve különösen fontos, hogy mit ígérhet és mit adhat a horvátoknak. Többet nem ígérhet és nem adhat, mint amennyi a magyar álláspont szerint ígérhető és adható. Következésképpen báró Rauch nem visz magával többet, mint amennyit Rakodeczay vitt. Csak tán az lehetséges, hogy másképpen csoportosítja a programot, és hogy talán egyéniségének jó tulajdonságaival és személynél összeköttetésekkel többeket szerezhet meg a maga pártjára, mint amennyit Rakodeczay képes lett volna.

Egyébként azonban túlságos aggodalomra nincs ok amiatt, hogy mi fog történni, ha báró Rauchnak az akciója nem sikerül. Vagyis, hogyha báró Rauch nem tud a maga programja mellé többséget szerezni. Mi történik? Hát akkor az történik, hogy a választásokon nem lesz többsége annak a programnak, mely Magyarországgal békeséget óhajt szerezni. És azután?

Hát azután az fog történni, hogy a horvát országgyűlést újból fel fogják oszlatni és újból választani kell.

Ennyire ráérünk. Mi várhatunk, amíg a horvátok megpuhulnak. S ha emiatt ők károkat szenvednek, ők az okai.

Budapest, január 7.

A képviselőház munkarendje. Ezen a héten pénteken véget ér a képviselőház karácsonyi és újévi szünete. Ma már szét is küldte a képviselőház nagyirodája az értesítést, hogy a képviselőház e hó tizedikén, pénteken délelőtt tizenegy órakor ülést tart. Ez az ülés csak formális jellegű lesz, mert tárgya csak a következő ülés napirendjének megállapítása lesz. Az első érdemleges ülést szombaton tartja a Ház, amikor megválasztja a huszonegytagú bankbizottságot. A költségvetési vita előtt a Ház elintézi a bírói és ügyészi kar szervezetének módosításáról és az adóreformról szóló törvényjavaslatokat és lefegyverli a kiegyezés részleteit is. Napirendre fog kerülni több más törvényjavaslat is s így a Háznak a tavaszig, amikorra kilátásba helyezték az általános választói jogról szóló törvényjavaslat benyújtását, bőven lesz munkája.

A nemzetiségi képviselők készülődése. A nemzetiségi képviselők újra akcióba lépni készülnek. A képviselőház megnyitása napján, pénteken délelőtt kilenc órára értekezletet hívtak össze, amelyről azt híresztelik, hogy nagyfontosságú határozatokat fog hozni. A nemzetiségi képviselők bomlásáról szóló hírekre válaszul az a kommunikéjük, amelyben azt mondják, hogy a párt első feladatául tekinti, hogy precizizozza a kormányhoz és a kormányzó pártokhoz való viszonyát. Nevezetesen két dolog van, mely mozgást idézett elő a nemzetiségi pártban, még pedig egyrészt a kormányban bejelentett szándéka, hogy a házszabályrevíziót az elintézendő ügyek sorába fel fogja venni; másrészt a kormánykörök ama terve, hogy a katonai kérdések komplexumát a maga egészében a parlament elé hozzák, mely ellenkezik a kormány átmeneti jellegével és programjával s egyedül arra alkalmas, hogy az általános választói jog törvényjavaslatát, melynek beterjesztése áprilisra ígértetett, a bizottságokban ad grecas kalendás elodázhassák. Ez az indoklás mutatja a legfényesebben, hogy a nemzetiségi képviselők mindenáron akadékoskodni akarnak. A házszabályrevízióról gróf Andrássy Gyula kijelentette, hogy csak a választói reformmal kapcsolatban lehet róla szó, a katonai kérdések fölvetéséről pedig szintén nincsen szó.

A birtokrendezés. Az igazságügyminisztériumban Imling Konrad államtitkár elnöklésével ma délután négy órakor szaktanácskozmány volt az 1886:XII. törvényzikk némely intézkedésének módosítása tárgyában. Az értekezleten résztvettek az igazságügyminisztérium részéről Törny Gusztáv államtitkár, Szász Béla miniszteri osztálytanácsos, dr. Sebess Dénes kir. ítélőtáblai bíró mint előadó, dr. Bartha Richárd törvényszéki bíró és Börcsök Andor albíró, a belügyminisztérium részéről dr. Vicsián István miniszteri segédtitkár, a földművelésügyi minisztérium részéről Sierbán János m. kir. jószágigazgató, dr. Papp-Ragány miniszteri osztálytanácsos és dr. Rochlitz Dezső kir. erdőfelügyelő, a pénzügyminisztérium részéről Antalffy Antal és Kollár Dániel központi felmérési felügyelők, az O. M. G. E. részéről Makfalvay Géza, továbbá Gyárfás Ferencz, Avedik Simon és Zsiros Kálmán kuriai bírák, báró Perényi Zsigmond főispán és Baross János orsz. képviselő. A szaktanácskozmány behatóan foglalkozott azzal a kérdéssel, hogy az ország erdélyi részeiben hatályban lévő birtokrendezési törvények, valamint e törvények módosítása tárgyában kelt s immár alkotmányos tárgyalás alatt levő törvényjavaslat rendelkezései mennyiben volnának kiterjesztendők az ország Királyi hágón inneni részeire is.

Az új horvát bán.

— Minisztertanács a horvát válság miatt. —

Budapest, január 7.

A horvát bánválság el van intézve. Báró Rauch Pálnak horvát banná való kinevezését a hivatalos lap legközelebbi száma közölni fogja és csütörtökön az új bán már le is teszi az esküt a király kezébe. A horvát lázadás ügyében ezzel a változással új korszak kezdődik, miután Rakodczay Sándor próbálkozása nem vezetett eredményre. A helyzet azonban azzal a személycserével, amely a báni állásban véghez ment, még nem változott. Báró Rauch ezt maga is kijelentette, de reméli, hogy azokkal a változtatásokkal és hozzátoldásokkal, amelyekkel magáévá teszi Rakodczaynak december huszonnyolcadikán kifejtett programját, sikerülnie fog Horvátországban unióista többséget és ezzel rendet teremtenie.

Magában véve Rakodczay fölmentése és báró Rauch kinevezése tehát most még csak próbálkozás, amelynek eredménye ma még csak reménykedés. Ezzel a kérdéssel foglalkozott ma az a minisztertanács is, amely ma délelőtt ült össze a gyöngékedő Kossuth Ferencz lakásán és amelyen báró Rauch Pál is résztvett. Itt állapították meg azokat a változtatásokat és hozzátoldásokat, amelyeket az új bán Rakodczay programján akar végezni.

A főkérdés természetesen most is a vasutas pragmatika ügye, amelyet báró Rauch a regnikoláris deputációk tárgyalása során kíván tisztázni. Első sorban tehát az új bannak olyan többséget kell szereznie, amely elismeri a regnikoláris küldöttségek hatáskörét, mert úgy a rezolúcionista, mint a Tomasics vezetése alatt álló volt nemzeti pártiak arra az álláspontra helyezkedtek, hogy a horvát nyelv joga nem lehet vitás.

A kormány környezetéből nyomatékosan hangsúlyozzák, hogy az új bán programjában a Rakodczay által kilátásba helyezett engedményeken kívül, amelyek már amúgy is nagyon próbára tették a magyar önértet, újabb közjogi engedmények nem lesznek, hanem csak a gazdasági és kulturális téren bővítik az ismert programot.

A horvátországi választások kiírása dolgában még nem döntöttek, mert — amint báró Rauch mondta — a törvény szerint a horvát országgyűlésnek március tizenkettőjén kell összeülnie, addig pedig még van idő. Az új bán első sorban az osztályfőnöki és főispáni állásokat akarja betölteni és az új unióista pártot akarja megalakítani és csak azután fog előterjesztést tenni az országgyűlés összehívása ügyében.

Mai hireink a következők:

Az új bán a minisztertanácsban.

Ma déli 12 órakor Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter lakásán a kormány tagjai Wekerle Sándor miniszterelnök elnöklése alatt minisztertanácsot tartottak. A tanácskozáson gróf Andrássy Gyula belügyminiszterrel kívül a kabinet valamennyi tagja résztvett s megjelent azon báró Rauch Pál, a leendő horvát bán is, aki a minisztertanács elé terjesztette programját. A minisztertanács, amelyen kizárólag a horvát ügyekkel foglalkozott, délutáni két óráig tartott, megelőzőleg pedig báró Rauch a miniszterelnökség palotájában hosszabb ideig tanácskozott Wekerle Sándor miniszterelnökkel.

A mai minisztertanácsban báró Rauch Pál részletesen előterjesztette programját, amelyről azután beható vita indult meg és végül teljes megállapodás jött létre a kormány és báró Rauch Pál között. Az osztályfőnök és főispánok listáját Rauch ma még nem terjesztette elő, de kinevezése után természetesen első dolga lesz a horvát kormány megalakítása és az unióista párt szervezése.

Rakodczay után Rauch.

Báró Rauch egyelőre Budapesten marad és azokkal a miniszterekkel tanácskozik, akiknek hatásköre a közös magyar-horvát ügyekre is kiterjed.

Az új bán csütörtökön utazik újra Bécsbe Wekerle Sándor miniszterelnökkel. Ekkor teszi le Rauch az esküt a király kezébe, kinevezése a hivatalos lapban pedig már holnap megjelenik. Az eskütétel csütörtökön délelőtt háromnegyed tíz órakor lesz Wekerle Sándor miniszterelnök jelenlétében. A szertartási rend szerint az eskümentést a hivatalban levő miniszternek kell olvasnia, amely czélből a kabinet egyik tagja is Bécsbe utazik. Kinevezésével egyidejűleg jelenik meg Rakodczay Sándor bán elbocsátása. Rakodczay távozásával nagyobb kitüntetést kap, valószínű, hogy titkos tanácsossá nevezi ki a király. Rakodczay a politikai élettől teljesen visszavonulni szándékozik. Báró Rauch kinevezése után egyenesen Zágrába utazik.

„Változtatások“ és „hozzátoldások“.

Báró Rauch Pál, az új horvát bán ma így nyilatkozott arról a programról, amelynek alapján Horvátországban a törvényes rendet helyreállítani igyekezik:

— Programomról ezuttal csak keveset mondhatok, mert azt lenn, Zágrábban akarom kifejteni. Szólnom kellene ugyanis azokról a változtatásokról és hozzátoldásokról, amelyek a korábbi báni programon történtek, ez pedig időszerte lenne. Ezekről a hozzátoldásokról én sokat várok s meg vagyok győződve, hogy azok hatása nem marad el. Hogy mikor mondhatom el majd programomat, azt most még nem tudom, de igyekezni fogok, hogy azt minél előbb megtehessem.

Arra a kérdésre, hogy a választásokra nézve megmarad-e azok mellett, amelyeket a január elsején megtartott értekezleten Wekerle miniszterelnök, Josipovich Géza horvát miniszter és Rakodczay bán elhatároztak, az új bán így felelt:

— Amí a választásokat illeti, azokra nézve csak annyit mondhatok, hogy ez a kérdés még nincs a küszöb előtt. A törvény szerint az új horvát országgyűlésnek március 12-én kell összeülnie s akkorára össze is fog ülni. A választásokkal tehát még ráérek. A kellő eréllyel minden alkalommal élni fogok, de ez nem jelenti azt, hogy a törvényesség és alkotmányosság utjáról letérek. Kormányzásom alapja törvény és alkotmány lesz. A helyzetet változatlanul látom, aminthogy nem is történt semmi, ami megváltoztathatta volna. Addig nem is fog kedvezőbb alakulni, amíg Horvátország nem ismeri majd programomat. Az abban foglalt hozzátoldások nagyban hozzá fognak járulni a horvát közvélemény egészségesebb irányu kialakulásához. Unióista vagyok, aminthogy család tradíciómól és nevémmel fogva nem is lehetnék más. Rendületlenül megállok az 1868-iki kiegyezés alapján s azokat fogom magam mellé csoportosítani, akik az unió hívei.

Báró Rauch programja.

Báró Rauch ebben a nyilatkozatában tehát azt hangsúlyozza, hogy azt a programot, amelyet december huszonnyolcadikán terjesztett Rakodczay Sándor a volt nemzeti párt elé, bizonyos változtatásokkal és hozzátoldásokkal magáévá tette. A kormányhoz közel álló körökben azonban nyomatékkal utalnak arra, hogy ezek a változtatások és hozzátoldások nem újabb közjogi engedmények. Kizárt eset, hogy a magyar kormány közjogi áldozatokat hozzon. Báró Rauch programja, ha Rakodczay bánétól sok tekintetben eltér is, annyiban megegyezik azzal, hogy gazdasági és kulturális jellege van. Báró Rauch az 1868: XXX. t.-cz. alapján áll s ehhez szigorúan ragaszkodik.

A közjogi téren, illetőleg a nyelv kérdésére vonatkozólag, a vasuti állomások megjelölése ezután horvát nyelven történik majd s a vasuti hivatalok is horvát nyelvű nyomtatványokat fognak használni. Igéretet tesz majd az új bán arra is, hogy a budapesti miniszteriumokban s általában az állami hatóságoknál ezután horvátokat is alkalmazni fognak s mellőzni fogják nagyjából a büntetésből való

áthelyezéseket, azaz a horvát hatóságoknak a jövőben csakis horvát és szerb alkalmazottaik lesznek.

A főkérdés azonban a vasuti pragmatika ügye, amelyből az egész horvát lázadás fejlődött. Rakodczay erre nézve a horvát nyelv jogainak tekintetbevételét helyezte kilátásba, míg báró Rauch a regnikoláris bizottság után akarja ezt a súlyos kérdést a magyar-horvát politikából kiküszöbölni. Rauch és Rakodczay programja egyrészt, Rauch és Tomasics Miklós volt horvát miniszter álláspontja másrészt főleg ebben a pontban térnek el egymástól. Tomasics Miklós hallani sem akart a regnikoláris bizottság kiküldetéséről, az léven az álláspontja, hogy — amint a rezolúcionista is hirdetik — Horvátország joga itt nem vitás és hogy a szolgálati pragmatika éppen emiatt súlyosan sértette a horvát nép jogait. Rakodczay Sándor egyetlen támasza Tomasics volt s reá való tekintettel nem nyulhatott a vitás kérdések elintézésében sok esetben bevált eszközkhöz, a regnikoláris bizottsághoz. Rauch ellenben csakis ettől reméli a válság elintézését. Ebben a kérdésben tehát, amely pedig az alapja a kibontakozásnak, még nagyon kérdéses, hogy sikerül-e báró Rauch-nak a többség támogatását elérni.

A gazdasági program ipari, kereskedelmi, közlekedésügyi és földmivélsügyi téren mozog. Csatorna-, vasutépítések, országutak fenntartásáról, továbbá a Száva vidékének és Lonja völgynek lecsapolásáról van szó. Szabályozásra kerül a mezőgazdasági népesség örökösödési joga, továbbá a mezőgazdasági hitel. A robotot okvetlenül megváltja az állam. Kulturális téren a kereskedelmi iskolák felállítása, az igazságügy terén pedig az ügyvédi rendtartás, az elavult polgári perrendtartás reformja, a szóbeli eljárás behozatala a lassu és költséges írásbeli helyett, végül pedig a horvát közigazgatási bíróság felállítása fog előrelátható időn belül bekövetkezni, ha a törvényes rend helyreáll. Ezenkívül vannak még az új bannak további tervei is a gazdasági és kulturális téren s ezek az ugynevezett hozzátoldások, melyekre nézve a horvát bán most fog tárgyalásokat folytatni a földmivélsügyi és a kereskedelemügyi miniszteriumokban. Ezek tehát még nincsenek véglegesen megállapítva, mert programja e részéhez az új horvát bannak meg kell még szereznie Kossuth Ferencz kereskedelmi és Darányi Ignác földmivélsügyi miniszter hozzájárulását. Az ezekre vonatkozó tárgyalásokat egy-két nap alatt befejezik, mert január 10-én a miniszterelnök és a bán Bécsbe utaznak s ekkor fogja báró Rauch Pál az esküt letenni. A miniszterelnök tehát nem lesz jelen a képviselőház első, de tisztán formális ülésén.

Horvátország és az új bán.

Báró Rauch Pál pénteken teszi le az esküt a király kezébe és azután rögtön visszatér Zágrába, hogy haladéktalanul megkezdi terveinek előkészítését. Összeköttetésbe lép a politikai élet vezérfőnökeivel s így megy bele a választási küzdelembe. A koalícióval, mint párttal, aligha kezd tárgyalásokat, mert ez a párt, mely két részből, a békésebb szerbekből és az ugynevezett vadakból áll, ellenez minden békés kibontakozást, mert jól tudja, hogy ez a kibontakozás az ő uralmának végét jelentené. Horvátországban jelenleg az egyes pártokkal nem is lehet összeköttetésbe lépni, mert nap-nap után alakulnak újabb pártok, melyek három-négy emberből állanak s egymással szolidaritást vállalnak a jövő választásokra.

Báró Rauch Pál személyes összeköttetése az unióisták szerint biztosíthatja a magyar kormányt, hogy a jövőben a magyar parlamentben nem fordulnak elő horvát részről olyan botrányok, mint amilyeneket a közelmúltban tapasztalhattunk. A horvát képviselőknek kétségtelenül megvan az a joguk, hogy a magyar parlamentben horvát nyelven is beszélhessenek, de az unióisták véleménye szerint a közös megértés a legfontosabb s elvük az, hogy beszéljenek a parlamentben azok, akik magyarul tudnak, akik megértethetik magukat. Az unióista-pártnak a kölcsönös megértés a czélja és nem a teljes szakadás. Az osztályfőnökök és főispánok listája természetesen az unióista-párt sorából került ki, mert csak ezzel a párttal lehet Horvátország békés továbbfejlődését biz-

tosítani. Neveket most még alig lehet említeni, de valószínű, hogy a listában szerepel Egertorier, Czrnkovich, Gavrovics, Jellacsich, Mixich, Spevec, Junkovich és még többen az unionisták régi, kipróbált férfai közül. A pragmatika kérdésében az unionista-pártnak is az a fel fogása, hogy azt csak egy regnikoláris deputáció oldhatja meg.

Az unionisták véleménye szerint a választások február második felében, de legkésőbb márczius másodikáig okvetlenül meg lesznek. Hogy ezzel a választással tud-e magának az új bán kormányképes többséget teremteni, az még igen kétséges. Horvátországban jelenleg oly ziláltak a viszonyok, hogy biztosan előre megállapítani nem lehet. Lehetséges, hogy báró Rauchnak sem sikerül a következő választásokon kormányképes többséget alakítani. Ebben az esetben kétségtelenül vannak az új bánnak, kinek a magyar kormány bizonyára szabad kezet fog adni arra, hogy a tartománygyűlést bizonytalan időre elnapolja, vagy akár fel isoszlassa. De természetesen a saját felelősségére.

A bánváltás nem jelent fordulatot a horvát koalíció politikájában s a kormány biztosra veszi, hogy a január 10-én összeülő országgyűlésen újult erővel fog kitörni a horvátok obstrukciója. A horvát koalíció már is éles választási hadjáratot indított meg az új bán ellen, mert tudja, hogy helyzete annál rosszabb, minél inkább konszolidálódnak a politikai viszonyok. Ezt minden áron meg akarják akadályozni s most, hogy kilátás van báró Rauch kormányra jutásával arra, hogy erőteljes, következetes és világos politikai regime következik, előlről szeretnék kezdeni a Rakodczayval szemben követett taktikát. A koalíciós körök e végből először azt vetik szemére Rauchnak, hogy az a konzervatív horvát magnásokból akar új pártot szervezni és retrograd politikát üz. A választási hadjárat, amely e hó 10-én veszi igazán kezdetét, már ilyen felszavakkal dolgozik és Supilók rendszeresen izgatnak a születési és hivatalnokarisztokrácia ellen. Alig, hogy Rauch kinevezése szóba került, már kontra-jelöltet is hoztak forgalomba. Ez pedig nem más, mint a koalícióhoz tartozó gróf Kulmer. Vele akarják megfélemlíteni azokat, akik esetleg Rauch mellé állnának, de félnek, a bizonytalanságtól és esetleges csalódásoktól. A Starcevic-párt ravasz és kiszámíthatatlan vezére, dr. Frank után indulva egyelőre várakozó álláspontot foglal el. Az valószínű, hogy a Tomasic-csoporttal, amelyet a legutóbbi időben nem annyira elvi, mint inkább személyi okok nagyon eltávolítottak a Rauch-csoporttól, valahogy megegyezés jön létre.

Horvát választási mozgalom.

Eszékrol táviratozzák, hogy a horvát jogpártiak tegnap tartott bizalmas választói gyűlése elhatározta, hogy Eszék felsőváros választókerületben dr. Pinterovicot ismét jelöli. Eszék alsóváros választókerületben pedig dr. Kovacevics Vladimirt jelöli. Penjics Bogdánt, Eszék alsóváros eddigi képviselőjét, akit annak idején nemzeti párti programmal választottak meg, utóbb azonban a koalícióhoz csatlakozott, elejtették.

Budapest, január 7.

Pozsony-bécsi villamos. Pozsony város törvényhatósági bizottságának Broly polgármester elnöklése alatt tartott mai délutáni közgyűlése egyhangúlag elfogadta Marsó Gyula bizottsági tag azon indítványát, mely szerint Pozsony város orsz. képviselői, Sziklai Ottó ügyvéd, valamint Popovich Sándor államtitkár írásbelileg felkértnek, hogy a kereskedelmi minisztert a képviselőházban a Pozsony határszéli villamos vasutról szóló törvényjavaslatnak parlamentáris letárgyalása dolgában meginterpellálják.

Beszámoló. Pozsgay Miklós képviselő tegnap tartotta beszámolóját Sükösdön. A nagy számban összesereglett választóközönség lelkesen megélemezte Pozsgaynak fejtegetéseit és egyhangú bizalmat szavazott neki, valamint a kormánynak. A gyűlésről Kossuth Ferencz minisztert, az országos függetlenségi és negyvennyolczas párt elnökét, táviratban üdvözölték.

KÜLFÖLD.

A cseh-német kiegyezés. Peschka német tárczanélküli miniszter a német pártok vezetőinek tegnapelőtt Prágában tartott konferenciája után egyebek közt odanyilatkozott, hogy a német-cseh kiegyezés Ausztriának és Csehországnak legsürgősebb érdeke. Hogy a kormány ebben a tekintetben milyen eljárást fog tanusítani, azt még nem döntötték el végleg. Valószínűleg mindkét táborból tesznek indítványokat s a kormányra csak közvetítő szerep vár. Az egyik vagy másik nemzet beleegyezése nélkül báró Beck semmit sem tesz ebben a kérdésben. Léptérlépésre kell ezen a téren haladni. Prágára vonatkozólag a miniszter kijelentette, hogy ezt a várost vegyesnyelvű gyanánt kell kezelni.

Dr. Herold cseh képviselő is nyilatkozik a kiegyezés kérdéséről és azt mondja, hogy a cseh közvélemény többsége ellene van ennek. De ha pozitív tárgyalásokra kerül a sor, a cseh képviselők konkrét indítványokkal fognak előállni, ő maga azt hiszi, hogy a kérdést csak a tartománygyűlésen lehet megoldani.

A belga válság. A belgiumi válság egy szomorú epizódja De Troor miniszterelnök hirtelen halála volt. Beavatott körökből kiszivárgott, hogy az elhunyt miniszterelnök, aki különben már régen betegeskedett, a legutolsó audiencián annyira felzúgatta magát, hogy annak következtében halt meg. A tragikus végül kihallgatás két óra hosszat tartott, nemsokára azután a miniszterelnök elhunyt.

De Trooz ezen az utolsó audiencián határozottan megmondta a királynak, hogy a Kongo-kérdésben a kormány nem tágihat és hogy a belga nép fel van háborodva a király életmódja miatt. Erre aztán a király olyan módon felelt, hogy az amugy is gyöngye szervezeti miniszterelnök az izgalmtól szívészélhűdést kapott.

Az új miniszterelnök, Scholaert, a képviselőház eddigi elnöke aránylag fiatal ember, ügyvéd volt és nagy vagyonnal rendelkezik. Érdekes, hogy az Independence Belge, amely egyébként liberális, de a Kongo-kérdésben a királynak szócsöve, azt írja az új miniszterelnökről, hogy az egyetlen ember, aki a válságot meg tudja oldani. Scholaert eddigelé nem helyeselte a király terveit a Kongo-kérdésben, de lehet, hogy külpolitikai szempontok miatt megváltoztatta álláspontját s így a politikai válság nyilván el fog simulni, mert az új miniszterelnököt az egész klerikális tábor támogatja, de a lakosság körében oly nagy az elkeseredés a király ellen, hogy a trónválság még korántsem múlt el.

A francia külügyminiszter Madridban. A spanyol lapok Pichon francia külügyminiszter madridi utazását kedvező hangon beszélik meg. A Heraldo azt írja: Lehet, hogy ezen utazásnak az a célja, hogy Franciaország és Spanyolország egyetértését a marokkói kérdésben teljessé tegye és nagyon valószínű, hogy egyuttal célja, hogy kölcsönös engedelmények árán tartós kereskedelmi szerződés mellett kedvező kereskedelmi forgalmat létesítsen a két állam között. Ha Spanyolország Franciaországgal és Angolországgal tart, akkor a jog és szabadság útján jár és ebből Spanyolországnak csak haszna lehet és sokkal jobb, ha ez a két ország barátja Spanyolországnak, mintha ellensége.

Amerika és Japán. Diplomáciai körökben nagy érdeklődéssel figyelik Japán és az Egyesült-Államok viszonyának alakulását, amely mindinkább kiélesedik. Vicomte Aoki, Japán nagykövete Washingtonban, aki jelentést tenni utazott Tokióba, visszatérőben van állomáshelyére és Szan-Franciszskóban — mint amerikai és angolországi lapok írják — akként nyilatkozott, hogy a tokiói kormány maga is kívánja a japánok amerikai bevándorlásának korlátozását, de határozottan sértésnek tekinti, ha az Unió a japánokat kiüldözi. Ez a nyilatkozat nagy feltűnést keltett. Egyidejűleg jelentik, hogy az Egyesült-Államok különböző vidékein heves agitáció kezdődött a japánok ellen, így Utah-államban is, ahol tömérdek japán dolgozik a vasútépítkezésnél. Kanadában és Ausztráliában is erővel akarják útját állani a japán bevándorlásnak.

Hát borbélylegény volt.

Budapest, január 7.

Röstelkedve valljuk meg, hogy az „Egyetértés” a komolyság bizonyos árnyalatával foglalkozott azzal a röpirattal, melyet hamis vignetta alatt loptak át a határon. Azt gondoltuk ugyanis, hogy a magyar nemzet ellen intézett támadások közül egyetlenegy sem szabad figyelmen kívül hagyni.

Az erő-öntudatosság taktikája ugyan némelykor az, hogy a nagyon is mélyről fölkiadó támadások nem számíthatnak az észrevétel tisztességére — de mostanában nem ítéljük helyenvalónak ezt a módszert. Ne higgye senki, hogy önállóságunk ellen fölhozott argumentumok között akadhat olyan, melyre replikánk nincsen. Ez a szempont vezetett bennünket, mikor az áruházban beszökött brosiurát kezünkbe vettük.

Akkor azt gyanítottuk, hogy az ausztriai kormánykörök nem teljesen idegenek a röpirat forgalomba hozatalától. Ma azt írják, hogy a füzet szerzője egy torontáli borbélylegény. Az ő agyából pattant ki az a gondolat, hogy a magyarok kisebbségben vannak az országban és éppen itt az ideje, hogy kissé ránczba szedjék őket. Természetesen, az a borbélylegény csak volt borbélylegény. Elhagyta becsületes mesterségét, hogy újrarajzolhassa Európa mappáját.

Világos, hogy a torontáli borbélylegénnyel szemben nem azt a hangot használtuk volna, melyet használtunk. Meddőnek véltük volna a némettség ez apostolának magyar kulturáról, magyar műveltségről, a szászok erejéről és egy ezerszentes nemzet tradíciójáról beszélni. Mindamellett semmit sem vonunk vissza abból, amit irtunk.

Sőt hozzáüzzük, hogy az a pángermánizmus mégsem lehet oly gigászi Magyarországon, ha ex-borbélylegények a legteljesebb apostolai. Nem a borbélylegény argumentumaira gondolunk most; mert hiszen azokat az érveket akárhány német egyetemi tanár megczáfíthatatlan igazságokként hirdeti katedrálról. Hanem gondolunk a pángermánizmus előharczosainak kvalitására. Ez az állítólagos világmozgalom csak egy volt borbélylegényt tud találni Magyarországon, hogy az agitációnak azt a hatalmas fegyverét (amilyen a brosiura) megfogassa. És még ez is olyan ember, kinek szemébe a hatóságok nagyon sürűn néznek. Zsarolás, pénz-manipulációk, szökések: ezek azok az incidensek, melyek Magyarország rettenhetetlen ellenségének multját tarkítják.

Ebből az következnék, hogy ugy a borbélylegényt, mint agitációját egyáltalában figyelmen kívül kell hagyni. Nem ez a nézetünk. Mikor körülöttünk mindenki morog és nyuitogatja felénk mérgezett csápjait, nem lehetünk eléggé óvatosak. Ez a volt borbélylegény sem mulatságból, sem nem a némettség iránt való lelkesedésből cselekedte azt, amit cselekedett. Ő üzletet szimatolt ebben az ügyben, olyan üzletet, melynek tejfelét leszedheti. Már pedig, ha ilyen brosiurákkal seltetni lehet, ez annyit jelent, hogy a borbélylegénynek kliensei is vannak — vagyis a délvidéken akadnak olyan emberek, kik a borbélylegény frázisait annyira elhiszik, hogy még pénzt is adnak érte.

Hát ezt meg kell gondolni. Valamilyen módon közel kell férközni azoknak az embereknek a lelkéhez és föl kell világosítani őket a borbélylegény ostobaságairól és a mi igazságunkról. Nem hinnék, hogy ez nehéz munka lenne. Elvégre a mi igazságunk van olyan erős, hogy megbirkózhassék egy volt borbélylegénnyel.

Gennari ártatlan.

— Az ügyész elejtette a vádat. —

Budapest, január 7.

A Gennari-ügyben ma lefolytatták a bizonyítási eljárás hátralevő részét, de Gennari bünyösége mellett bizonyítékok nem merültek föl. Az összes tanuk csak annyit bizonyítottak, hogy egy naiv spiritizista-társaság szokott volt összejönni a Gennari vivótermében, hogy babonás hókusz-pókuszokkal rontsa egymás idegeit. De sem arra, hogy Gennari ne lett volna hívó s csak upihaszonlesésből mimelte volna a spiritizmust, sem arra, hogy része lenne az Eránoszt kilenczezer koronájának az eltűnésében, bizonyítékok nem merültek föl.

Annyira nyilvánvalónak látszott, hogy minden alap nélkül léptek föl Gennari vádlói ezekkel a vádakkal, hogy a bizonyítási eljárás után a vádat maga az ügyész is elejtette, amire a bíróság az olasz vivómestert felmentette.

A nagy bünyű ilyenformán az első tüzetesebb vizsgálatnál üres hólyagnak bizonyult, amelyiket lelkiismeretlen szenzációhajhászat fújt föl nagyra s eresztett szélnek.

A mai tárgyalásról szóló tudósításunk a következő:

A budapesti büntetőtörvényszék Tholt bírósága előtt ma folytatta a Gennari-pört, amely iránt ma a tegnapiul is fokozottabb érdeklődés mutatkozott.

A házi orvos.

Első tanuk dr. Darvas Sándor, Eránoszt háziorsója állott a bíróság előtt.

— Tud-e tanu ur, a kilenczezer korona eltűnéséről?

— Nem tudok.

— Ön háziorsója volt a megboldogult Eránosznak, ebbeli minőségében milyen észleleteket tapasztalt rajta?

— Azt tudom, hogy Eránoszt hipnotikus állapotba jutott s mint ilyen sehogyan sem akart táplálkozni.

— Mi volt Eránosznak tulajdonképpen a betegsége?

— Czukorbeteg volt s mint ilyen én Karlsbadba küldtem kurára. El is ment, meg is gyógyult. Ekkor azt mondta nekem, hogy őt a jó angyal küldte hozzám orvosi tanácsért. Mutatott egy amulettet is, amelyről azt mondta, hogy amikor együtt volt Gennarival a sötét szobában, akkor kapta a jó angyaltól. Azt tudom, hogy Eránoszt az utóbbi időben már annyira hipnotikus állapotban volt, hogy csakis sötét szobában akart feküdni.

— Mi a cukorbetegség szimptomája? Igaz az, hogy az ilyen emberek sokat esznek?

— Inkább sokat isznak.

— Foglalkozott orvos ur elmeorvosként?

— Igen.

— Nem gondolja, hogy Eránoszt megbomlott agyú ember volt?

— Ezt kizárnak tartom.

— Van-e pozitív adata orvos urnak magának Eránosznak szájából arra, hogy őt valaki szuggesztálta?

— Nincs. A cukorbetegséget nem Gennari okozta s lehet, hogy a hipnotizáló is más volt. Eránoszt Gennarit soha másként nem említette előttem, csak úgy, hogy Gennarival együtt megkérdeztük a jó angyalt.

Friedmann Bernát védő: Mi a specialitása orvos urnak?

— Belgyógyász vagyok, de hipnotizáltam már magam is.

— Itt vannak levelek, melyeket Gennari intézett Eránoszhoz. Az egyikben azt írja neki: menjen Karlsbadba, a másikkban azt tanácsolja neki, hogy sokat sétáljon, a harmadikban arra kéri Eránoszt, hogy menjen el önhöz s kérje önt orvosául. Helyes és jó tanácsok ezek?

— Igen.

Gennari megjegyezte itt a tanu vallomására, hogy a szeanszokon Eránoszt mindig megkérdezte a jó angyalt, hogy az orvos jó tanácsot adott-e neki?

Dr. Darvas: Kénytelen vagyok itt Gennari ur védelmére kijelenteni, hogy Gennari ur tanácsomat mindig helyeselte s jóra kérte maga is a beteget.

Elnök (Gennarihoz): Hipnotizálta ön Eránoszt?

Gennari: Ezt a szót csak hírből ismerem. Én soha senkit sem hipnotizáltam. A szeanszokon én voltam hipnotikus álomban.

— És önt ki altatta el?

— Senki. Akaraterőm megfeszítésével megvan az elalvási képességem.

Ügyész: Autosuggestio?

Dr. Darvas: Ez nem létezik! Önmagát senki sem altathatja el.

Ügyész: De autosuggestio csak van?

Dr. Darvas: Ismételen kijelentem, hogy ilyesmi nem létezik.

Gennari: Ki mondta tanu urnak, hogy a spiritizmus tette Eránoszt cukorbeteggé? — Ezt én nem állítottam.

A társ vallomása.

A házi orvos után az elnök Szilva Sándor biztosítási hivatalnokot szólította, aki üzlettársa volt Gennarinak. Tanu egy alkalommal hallotta, amint Gennari a vivóteremben szolgájának azt mondta, hogy a falon lógó Flaubert-puska magától elsült. Egy más alkalommal tanu megfigyelte, hogy a fegyver ravaszához czérnaszál van erősítve. Amikor ezért kérdést intézett Gennarihoz, a vivómester azt felelte, hogy ezzel még sok pénzt lehet keresni.

— Miért szakította meg az összeköttetést Gennarival?

— Mert az üzlet nagyon rosszul ment. Akkor hagytam ott Gennarit, amikor ez a vivóterem nyuztát elvette a szolgától, beinkasszálta a pénzt s megtartotta magának. Nekem pedig fizetnem kellett a vivóterem összes terheit.

— Ki rendezte be azt a vivótermet?

— Én, saját pénzeim.

— Mikor nyitották azt a termet?

— 1901. évben s két évig voltunk együtt. Az üzlet mind a két évben nagyon rosszul ment.

Apróbb tanuvallomások.

Néhány lényegtelenebb tanuvallomás következik ezután. Lausch Béla, Gennari volt szolgája elmondja, hogy ő is látta, mikor egyszer a vivóteremben levő puska magától elsült. Gennari akkoriban vele hozatott egyszer magnezium-port, de nem fotografált, csak később.

Elnök: Babát formáltak-e?

— Igen. Láttam, hogy Gennari készített babafomat. Megkérdeztem tőle, hogy ez is a spiritizmushoz kell-e, mire ő igenlően felelt.

— Láttá ön a puskáit? Igaz-e, hogy ön süitötte el egy fonallal?

— Nem süitöttem el, nem is láttam rajta fonalat.

— Hát keztyűt rángatott-e czérnán?

— Ez igaz. Ezt azért tettem, hogy gunyoljam a spiritizmust. Többször mondtam Gennarinak, hogy mutassa meg nekem is a szellemet, de nem tette.

Vágselyi Laposi Géza résztvett a spiritizista szeanszokon. Egy ilyen szeanszon észrevette, hogy Gennari, aki egy nagy, nehéz karosszéken ült, elhalványodott, majd a szék, amelyen ült, Gennarival együtt hátrafelé kezdett mozogni. Csodálatosnak tartotta a dologt s feszülten figyelt. Egyszerre csak Gennari lábáról leesett a füzösczipő, amely előzőleg szorosan be volt füzve. Még mindig hitetlen voltam, mert dajkamesékre soha sem adtam semmit. Kutatni kezdtem, megfigyeltem a vivótermet, később még leskelődtem is, de semmi gyanusát nem vettem észre.

Elnök: Látott-e szellemet?

— Igen. Valami ködszerű anyag sűrűsödött össze Gennari kezei körül. Láttam, hogy egy levelet írt.

Ügyész: Miért nem fogta meg a szellemet?

— Akartam, de bár férfi vagyok, abban a helyzetben minden kedvem elment a szellemfogdosástól.

— Híve ön a spiritizmusnak?

— Teljes meggyőződésből híve vagyok. Sokat érdeklődtem a dolog iránt. Résztvettem mások szeanszain is s ha valami svindli volt, hamarosan észrevettem. Itt azonban nem lehetett személyvesztés.

Jó szemem, erős megfigyelőképességem van, — mondatom, hogy nem hallucináltam.

— Az összes ülésen résztvett ön?

— Nem; mert másfél év óta eltöltött a szellem. Utolsónak tanuk Csapó Katalint, Gennari volt szobalányát hallgatták ki.

Elnök: Tudott-e ön a spiritizista jelenetekről?

— Nem tudtam és nem is láttam semmit, mert az ülések a vivóteremben voltak, én pedig mindig a lakásban voltam, a második emeleten tartózkodtam.

— Mikor elment Gennaritól, kiíratte ki a maga privát lakását?

— A nagyságos ur!

— Volt magának Gennarival szerelmi viszonya?

— Igen.

— Igérte Gennari, hogy elviszi Olaszországba is?

— Igérte, de nem vitt el, mert azt mondta, hogy nincs rá pénze.

Gennari: Kérem megkérdezni, hogy az Eránoszt cselédje rá akarta-e beszélni tanut, hogy terhelően valljon?

Tanu: Igenis, rám szolt, hogy mindent mondjak el. Én megmondtam neki, hogy semmit sem tudok, de erősen bizonykodott, hogy nekem mindent kell tudni, csak mondjam el.

Ezzel véget érven a bizonyítási eljárás, az elnök az iratok ismertetésére tért át. Az iratok közt van egy detektiv-jelentés, amely szerint Gennari egy gödöllői szatócs előtt beismerte, hogy Eránosztól kilenczezer koronát kapott. Elnök konstatálja, hogy Gennari már a vizsgálóbíró előtt alaptalan pletykának minősítette. Végül az elnök fölolvassa Gennari lefoglalt leveleit és szünetet rendel.

A délutáni tárgyalás.

A délutáni tárgyaláson a perbeszédre került a sor. Dr. Balás Elemér kir. ügyész beszédét azzal kezdte, hogy a tárgyalás alatti bűnpör reá oly benyomást tesz, mint egy kép, mely nagy rámba van beillesztve. Őt nem érdekli a ráma, csupán csak a kép. Nem akar foglalkozni a hipnozissal, sem annak fogalmával, amelyről ki-ki különbözőképpen vélekedik és tisztán csak a konkrét ügygel foglalkozván, kénytelen kijelenteni, hogy kellő bizonyítékot a vádlott bűnyösége mellett felhozni nem tud, s ő mint vádló csak akkor vádolhat, ha emberileg meg van győződve a vádlott bűnyöségéről, — a vádat elejtette. Ezt nem azért teszi, mintha teljes bizonyossággal látná a vádlott ártatlanságát, vagy meggyőzve lenne afelől, hogy a vádlott a spiritizmust nem használta volna fel anyagi előnyök megszerzésére, — de miután csak teljes bizonyíték alapján emelhet vádat, ilyenkor pedig a jelen esetben nem rendelkezik — a vádelejtésének ez az indoka.

Dr. Friedmann Bernát védő szólalt fel ezután. Nem elég — ugymond — a meghurcolt emberrel szemben a vádat elejteni, hanem annak elégtételt is kell adni. Igazat ad a tudós tanárnak, aki mint szakértő azt állította, hogy a spiritizmus csak babona. De ennek a kérdésnek feszegetése nem tartozik ide. Gennari ugyanannyiszor kért kölcsönt Eránosztól, mint ez attól. Ezek apró, jelentéktelen, szóra sem érdemes baráti kölcsönök voltak... Gennari a 9000 korona kézhez vételét tagadja. A vád álláspontját, hogy ez az összeg Gennari zsebébe folyt be, egyedül Eránoszt Ferencz vallomása támogatja. Eránoszt Ferencz sem tud közvetlenül semmit, csak azt, amit állítólag Eránoszt István mondott neki. Eránoszt Istvánnak kijelentésével nem lehetett más célja, mint megnyugtanni hitelezőjét. Így tehát Eránoszt Ferencz vallomása elveszti minden bizonyító erejét. A pénz kikézésítésére egyetlen lényeges tanu a pénzeslevélhordó vallomása. Ez a teljesen érdektelen hitel érdemlő tanu azt állítja, hogy a pénzt Eránoszt mindjárt átadta a feleségének, aki a szekrénybe tette. Itt a halál után meg is találták a borítékot. A pénz tehát Gennari kezében nem volt. Az ajándékozási okirat sem bizonyít a vádlott ellen.

A bíróság néhány percnyi tanácskozás után Gennari Józsefet a család büntettének vádjára alól a Bp. 326. §. 2. pontja alapján felmentette. Az ítélet indokolása szerint a vádlott elleni vád, hogy a 9000 koronát kicsalta Eránoszt Istvántól, beigazolást nem nyert.

Rachel.

Azt írják a lapok, hogy most vasárnap volt ötven esztendeje, hogy Blaha Lujza a színpadra lépett. Ez a nap még egy másik színészi évfordulót is följegyez. Most vasárnap volt ötven esztendeje, hogy Rachel meghalt. Kik hisznek a sors öntudatosságában, megelégedéssel rakhatják egymás mellé ezt a két dátumot s következtethetik belőle, hogy ime, mikor a jó Isten magához szólította a színpad egyik szuverénjét, ugyanabban a pillanatban intézkedett, hogy méltó utódja diadalmasan foglalhassa el az árván maradt helyet.

A Rachel-i évforduló nem támasztott valami nagy forrongást. Egyik-másik tisztelője mindössze azt beszéli el, hogy a szó és a beszéd tökéletes művésznője milyen nagy hatást ért el egy — dallal. Igaz, hogy ez a dal a Marseillaise volt. A februári forradalom rázta meg Páris és a Comédie Française-ba senki sem ment. A nagy forradalom bombasztjai foglalkoztatták a lelkeket; szavalt, deklamált mindenki. Rachel, mint vérbeli komédiásné, nyomban észrevette, hogy ezt a lobogó tüzet föl lehet vinni a deszkákra. Megmondta az igazgatónak, hogy ő a Phedra és Cid között el fogja szavalni a Marseillaise-t.

— Szavalni a Marseillaise-t?

— Igen, igen, csak bizza reám.

A színház úgy is kongott, az adminisztrateur tehát beleegyezett. A színlapon megjelent a Marseillaise; a Comédie pedig megtelt. Rachel fehér lepelbe burkolva kiszaladt a lámpák elé; a zenekar halkán intonálta a himnusz első akkordjait. A művésznő fölemelte karját, a lepel lehullott melléről s tekintetét végighordozta a teremben. Szemtanuk azt mondják, hogy ez a mi szemünkben közönséges komédiázás rettenetes hatást gyakorolt. Szinte a szivverése állott el a jelenlévőknek; s amikor Rachel szavalva, beszélve, félig énekelve belefogott a dalba, olyan érzés feküdt a közönségre, amelyent toll le nem írhat. Reszketett, remegett, könyezett mindenki. S amikor az utolsó strófa után térdre hullott és a trikolórt csókjaival borította — na, azt már el tudjuk képzelni, mi történt akkor a Français-ban.

Ennek az egyetlen nótának hatását különben még jobban bizonyítja két szám. Ha Rachel énekelte a Marseillaise-t, a színház négyezer frank körül vett be; ha nem énekelte, az esti jövedelem ötven-hatvan frankra rugott.

Bizonyos, hogy ma ezt a komédiázást nem lehetne megismételni. Hiszen a szegény Marseillaise ma már alig kell valakinek. A muzsikáját elfogták a maguk számára a forradalmárok és ök uj, a régít gonyoló szöveget iltettek rája. A kulturától áthatott emberek boszankodva, vagy utálatlalt hallgatják az olyan tónusokat, hogy gye-rünk, tapossuk ki t. embertársaink beleit és az-után csináljunk tintatartót a koponyájukból. Hiábavaló minden kendőzés, a Marseillaise (a hivatalos, melyet Rachel énekelte-mondott) elkopott és éppen ezért nem inkomzkevens Miklós czár ő fel-sége, mikor áhitatosan végighallgatja a vele barátságos viszonyban lévő nemzet himnuszát.

Különb, szegény Rachel halotti ágyán szintén nem gondolt életének erre a legnagyobb, leghangosabb dalára. Nem trikolórra, nem Marseillaise-re gondolt, hanem zokogva mormolta az ágya köré sereglett vén zsidók után a haldoklók rituális imáját.

AZ EGYETÉRTÉS
szerkesztősége és kiadóhivatala
VI., Eötvös-utca 32. sz. alatt van.

A szerkesztőség telefonja: 798. szám.
A kiadóhivatal telefonja: 706. szám.

Egy miniszteri titkár megölte magát.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, január 7.

A legátkozottabb emberi szenvedélynek megint új áldozata van és ezuttal egy szép és jó sorsra érdemes életet ragadott el.

Ma délelőtt tizenegy órakor, dr. Blaskovich Zdenko miniszteri segédtitkár, a pénzügyminisztérium budai palotájában lévő hivatali szobájában öt revolverlövessel megölte magát. Tragikus sorsának a kártya volt az oka. A csábító démonra is, a mindig játszani kész partnerekre is, azokban a fényes csarnokokban talált rá, ahol a pénz és a rang szibaritái tanyáznak, s akik a buta sorsadta kiváltságait úgy gyümölcsöztetik, hogy azt is sivárrá pusztítják, akit tiszta lélekkel dob közéjük véletlen balsorsa.

Dr. Blaskovich Zdenko, Blaskovich Gyula fővárosi ügyvédnek fia, amikor egyetemi tanulmányait elvégezte — körülbelül 15 évvel ezelőtt, — a pénzügyminisztérium hivatalnok karába lépett. Ösrégi névvel és telve lelkes buzgalommal, fényes karriernek nézett elébe. A fővárosi előkelő társaságokban, ahol gyakran megfordult, uri modoráért és egyenes jelleméért hamar megszerették. A hivatalnoki ranglétrán elég gyorsan emelkedett. A 900-as évek elején léptették elő segédtitkárrá, s ekkor — 1902-ben — meg is nősült. Feleségül vette Sztojanovics Ilonát, Sztojanovics Istvánnak, a belvárosi felső leányiskola néhai igazgatójának leányát, Sztojanovics Jenő zeneszerző testvérhugát. Nagyon boldog családi életet élt. Feleségét és egyetlen leánykáját rajongással szerette s mindaddig, amíg a kártyaszüvedély nem kerítette hatalmába, mély és vonzó boldogságtól volt derűs családi fészke.

Az első felhő akkor jelentkezett boldogsága egén, amikor három évvel ezelőtt felvétette magát az Országos Kaszinó tagjainak sorába. Azok az emberek, akik a kaszinók füstös kártyaszobáinak levegőjében nőnek nagyra, jó barátaivá szegődtek és nagyon gyorsan beavatták a kártyajátékok titkaiba. Alig volt néhány hónapja tagja az Országos Kaszinónak, már mindennapos látogatóként fordult meg abban a szobában, ahol a legveszedelmesebb hazárd-játékot, a baccarat-ot játszották. Eleinte csak kis összegekkel operált, azután, amikor látszólag kedvezett neki a szerencse, vakmerő lett és nagyobb összegeket is kockáztatott. A kártyaszüvedély azután lassan-lassan örölni kezdte idegeit is. Hivatalában ugyan pontosan eleget tett kötelességének, de minden szabad idejét a kaszinóban töltötte a kártyaasztal mellett. Ez az életmód természetesen felemésztette minden jövedelmét s gyakran kiüzdött pénzzavarokkal.

Blaskovichnak nem volt semmi vagyona. Miniszteri segédtitkári fizetéséből élt és az bizony nem volt mindig elegendő az olyan költséges életmódhoz, amelyet folytatott. Pedig hivatali főnökei, — méltányolva buzgóságát és talentumát — azon igyekeztek mindig, hogy könnyítsenek anyagi sorsán. Amikor megnősült, Graenzenstein Béla, akkori államtitkár megbizta, hogy kezelje azt a két palotát, amelyet a pénzügyminisztérium nyugdíjalapja emelt az Eskü-tér 6. és a Ferencz József-rakpart 27. számú telkein. Blaskovich ezért a munkáért négyszobás lakást kapott ingyen az Eskü-tér 8. számú ház harmadik emeletén.

Családjának szeretete, hivatali főnökeinek jóakarata azonban mind-mind kevés volt arra, hogy megállítsa azon a lejtőn, amire nagyuri barátainak unszolására vakon lépett. A kártyaszüvedély korlátlan parancsolója lett és mindig állandóan a baccarat-asztal mellett lehetett megtalálni. Fortuna isten-asszony kegye hosszú ideig mellé is szegődött és ez a magyarázata annak, hogy tragédiája nem következett be már két évvel ezelőtt. 1906-ban különösen nagy összegeket nyert a baccarat-on, de mind-ezt felemésztették uri passziói és költséges életmódja. Szomorú tragédiájának előhírnökei, a baj és az aggodó kétség néhány hónap előtt köszöntöttek be hozzá, akkor, amidőn következetesen cserben hagyta a szerencse és állandóan nagy összegeket vesztett a kártyán. Hozzá tartozói előtt azonban gondosan titkolódzott, noha már ebben az időben a bűn férgé is rága a lelkét. Volt egy-két jóbarátja, akik előtt

őszinte pillanataiban feltárta nehéz életének titkait. Ezek azt a tanácsot adták neki, hogy forduljon vissza gyorsan arról az utról, amelyen halad s dobja sutba a kártyát, mert végromlását fogja okozni. Blaskovich ilyenkor eltépelődött, — három-négy napig elkerülte az Országos Kaszinót, de ötödik napon ismét ott volt a baccarat-asztal mellett s verejtékes homlokkal hajszolta a szerencsét.

Hiába volt minden. A szerencse egészen hűtlen lett hozzá s veszedelmesen közeledett az az idő is, amikor számot kellett adnia a gondjaira bizott pénzekekről. Az Országos Kaszinóban igen sokan maradtak játék közben adósa. Blaskovich listát vezetett ezekről az adósokról s abban bizakodott, hogy ezzel az összeggel, ha sikerül megkapnia, teljesen rendezheti zilált pénzügyi viszonyait. Ez volt az utolsó szalmaszál, amibe görcsösen kapaszkodott, mert azt hitte, hogy adósa is perfekt uri emberek, akik rendezni fogják okvetlenül kártyaadósságukat. Amikor aztán ebben is csalódnia kellett, érezte, hogy ütött tragédiájának órája.

Vizkereszt napján, tegnap kellett volna a pénzügyminisztériumban elszámolnia 20—24 ezer koronával, amit az Eskü-téri házakban házbér címén szedett össze. A mentési akcióval, amit jóbarátai körében indított, — nem tudta összehordani azt az összeget, amire szüksége volt. Ekkor végleg elhatározta, hogy megöli magát.

Ma reggel már pontosan nyolcz órakor lenn volt hivatalában. Tizenegy óráig elvégezte minden hivatalos dolgát, aktáinak egy részét elreferálta, azután bezárkózott szobájába és öt revolverlövessel véget vetett életének. Az első golyó balhálántékát érte, a második a homlokát, a harmadik és negyedik a gégejét furta át, az ötödik golyó azonban csak horzsolta a nyakát. A revolverlövés zajára a szomszédos szobából Rendes Béla titkár Schwarz Samu díjnokot küldte be hozzá. A díjnok feltörette az ajtót. Blaskovich a szoba padlóján feküdt — holtan. A pénzügyminisztériumból erre értesítették a rendőrséget, amely a holttestet beszállította az orvostani intézetbe.

Blaskovich íróasztalán öt levelet találtak. Mindegyik levél le volt pecsételve. Az életunt feleségének, atyjának. Blaskovich Gyulának és hivatali vezetőinek írta meg leveleiben tragédiájának okát.

Blaskovich tragédiájának híre gyorsan elterjedt és mindenütt, különösen a pénzügyminisztériumban, ahol lelkiismeretes és igyekvő hivatalnoknak ismerte mindenki, mély részvétet keltett. Tragédiája azért is megdöbbentő, mert mindössze csak hat hónapja hiányzott már, hogy a titkári rangsorbá kerüljön.

Mozgó képek.

Örül az ökör.

FÉRJ (ujsgót olvas): Most örül az ökör. Sztrájkolnak a mézszároslegények.

FELESÉG: Igen? Hát akkor örülj te is, fiam, mert holnap nem eszel húst.

FÉRJ: Nem eszem húst? Mi az, hogy nem eszem húst?

FELESÉG: A vágó nem vág, a paczalos nem paczalos, a beles nem belez, a székálló nem székáll, a szatyros nem szatyroz. Az ökör pedig nem bolond, hogy magától odafeküdjék a burgonyapírée, a savanyu uborka, vagy az ezetes forma mellé. Így hát, fiam, nem eszel húst.

FÉRJ: De nekem hús kell. Mióta megszakítottam azt a viszonyt, amely köztem, akkor tízhónapos kölyök és egy természetes nő közt fennállt, azóta én hushoz szoktam és nekem hús kell, hús kell, hús kell.

FELESÉG: Fredj magad a mézszárszékbe. Én már nem veszekszem senkivel.

FÉRJ (kétségbeesetten): Csak nem leszek vegetáriánus? Éppen az kellene, hogy sárga répán éljek, mint egy kanári.

FELESÉG: Miért ne? A kanári egy szép, sárga madár . . .

FÉRJ: És mindig úgy danol, mintha timsós vízzel varralná és füttyölne melléje. Köszönöm szépen . . . Nekem félkövér marhahús kell.

FELESÉG: Sajnálom, most nem lehet... Ma rád mondtad, hogy most örül az ökör.

FÉRJ (elkeseredve): A ragyogóját annak a baromnak! Marha szerencsés van! Mészáros sztrájk az tud lenni, de hogy minket érien hasonló öröm, azt még nem hallottam. Csak egyszer volna olyan sztrájk, hogy a szövetségi igazgatók nem vennék el a kamatokat, vagy volna olyan sztrájk, hogy ti nem ruházkodtok, vagy a szenes, fűszeres, pék kiabálná, hogy neki nem kell pénz, mert ő sztrájkol.

FELESÉG: Ezért kár ugy szavalni, mint Szacs-vaynak... Veszek egy libát...

FÉRJ (földerül): Lesz máj...

FELESÉG: Lesz máj...

FÉRJ (mindig vidámabban): Lesz finom czomb...

FELESÉG: Igen lesz finom czomb.

FÉRJ: Pompás, pompás, most már egy csöppet sem bánom, hogy így fordult.

FELESÉG: Ha már ilyen finom ebédünk lesz, meg lehetne hívni Seregély urat...

FÉRJ: Hogyne, hogyne... Jöjjön az Adolf...

FELESÉG (félre): Hogy örül az ökör.

(Elhatározza, hogy Adolf urral most már komolyan kikezdi).

Ray.

UJDONSÁGOK.

Bőjtölő farsang.

* * *

Adatik tudtára mindenkinek, akiket illet, hogy Karnevál herceg a mai napon megérkezett. Külső eseményekből nem igen lehet észrevenni jövetelét az utcza, a kávéház, a vendéglő s a társas összejövetelek sok egyéb színhelye csak olyan, mint máskor; legfeljebb az újságokban közölt báli liszta hosszabb, mint volt a tél elején, vagy mint lesz majd bőjti időkben. A magyar Karnevál vagy tulságosan méltóságos, vagy nem elég vidám ahhoz, hogy Harlekin ruhával cserélje fel a hétköznap köntösét. A két jelző között válaszson ki-ki izlése szerint s egyuttal, ha kedve tartja, elmélkedjék azon is, vajjon a szép és mulató Budapest az év szűkeségéből azért nem válnak-e ki a karneváli napok, mert egész esztendőnk amugy is egy élvhajászó, fényt, mulatságot szomjazó Karnevál, vagy éppen ellenkezőleg: farsangunk azért nem farsang, mert a vidámságra rendelt hetek gondtalanságát is megrontja a krajczáros nyomorúság, mely ezekben a szomorú, nehéz időkben mindannyiunk életét megkeseríti. A milliomos is. A milliomos tudniillik nem kevésbé lázongó indulattal érzi a köznyomort, mint a koplaló szegény ember, hogyha kétszáz ezer helyett csak százezer az osztalék.

Sőt, mondjunk paradoxont: a milliomos a köznyomort mindig megérzi, mert vérző szívvel konstatálja, hogy ez idén mennyivel kevesebb az osztalék, mint a tavalyi. Nem milliomos azonban könnyen elélejt a köznyomort, mert ime: az üzlet pang, kereset nincs, a szövetségek lenyuzzák a bőrünket, sóhajtozás és átkozódás tölti be nappalainkat, de az éjszakáink azért fényesek, hangosak, muzsikások és mámorosak. Lehet, hogy akasztófahumor ez, sirva vigadás, de mégis csak vigasság. Öregedő asszony esókia mindig forróbb, mint a fiatalé, mert az öregedő asszony soha sem tudja, nem-e ez a esókia az utolsó s azért beleoltja a lelke összes vágyakozását, tüzes lángolását. Így mi sem tudjuk, mit hoz a holnap: nem-e kenyértelenséget, nem-e börtönt, nem-e jól irányzott pisztolygyóty? Ezért nem törődünk a holnappal, ezért örvendünk a mának s én, javithatatlan könnyelmű fráter, azt mondom, jól van ez így. Ha másképp nem lehet örömiünk, csak úgy, hogy meglopjuk, megcsaljuk és kiraboljuk az életet, ám lopjuk meg, csalfuk meg, raboljuk ki. Tartson a vigasság

addig, amig tarthat, farsangban vagy bőjten, ahogy jön, a kontót megüzetjük majd hamvazó szerdán. A végső, az utolsó, a nagyon fekete napon.

De jaj! ne felejtjük el, hogy vannak, akiknek hiába volna meg bennük a gondokkal szakító akasztófahumor-ösztön, mégis egy végtelen hamvazó szerda az egész életük. Budapest, ahol a fényben annyi az árnyék s a hazug öröm mellett annyi az igaz nyomorúság, nehéz volna ezt elefejtetni. Vérszegény árnyak, koplaló, fázó csunya rongyos karaván vonul fel mellettünk a dinom-dánom zajban, ennek a népségnek mikor lesz farsangja?

Soha. Mióta a világ világ, mindig a bőjt volt az övök, a teljes, a vigasztalan, a sanyaru bőjt. Igaz szívvel sajnálom őket, mert az a gond és az a nyomorúság, amit időre-órára megválthat a jövőt elherdáló könnyelműség, nincsen minden fényesség nélkül. Az a nyomor azonban, amelyik arra sem elég erős, hogy könnyelmű legyen, maga a vigasztalan, fekete sötétség.

Ben.

Napirend. Naptár. Január 8. — Római katolikus: Szeverin apostol. — Protestáns: Szevér. — Görög-ország: 1907. december 26. Isten sz. Már. — Zsidó: Teh. 5. — A nap két reggel 4 óra 48 perccel, nyugszik délután 4 óra 24 perccel. — A hold két délelőtt 11 óra 2 perccel, nyugszik éjjel 11 óra 2 perccel. — A közoktatási miniszter fogad délután 4 órakor. — Az udvarképes leányok bemutatása fél 3-5 óráig. Apponyi Lajos fődüvornagy feleségénél Andrássy-ut 117. szám alatt. — A képviselőház pénzügyi bizottságának ülése délelőtt 10 órakor. — A Magyarhoni Földtani Társulat ülése délután 5 órakor Múzeum-körút 4-a. — A Természettudományi Társulat Növényzeti szakosztályának ülése esti 6 órakor Múzeum-körút 4. szám alatt. — A fővárosi közgyűlése délután 4 órakor az Ujvárosban. — A Filharmoniai Társaság rendkívüli közgyűlése. — A Magyarországi Magántisztviselők Egyesületének elnöksége esti 8 órakor Liszt Ferenc-tér 18. szám alatt. — A Végrehajtó bizottság ülése délelőtt 10 órakor. — A Kézművészeti Társulat téli tárlata a Múzeumban nyitva 9-3-ig. Belépődíj 1 korona. — A M. I. E. N. K. kiállítás a Nemzeti Szalonban nyitva 9-6-ig. Belépődíj 1 korona. — Zombory Lajos gyűjteményes kiállítása a Könyves Kálmán szalonjában (Nagymező-utca 37-39.) nyitva egész nap. Belépődíj lónjában (Nagymező-utca 37-39.) nyitva egész nap. Belépődíj nincs. — Az Uj Művészeti Szalon (Kecskeméti-utca 3. szám.) nyitva egész nap. — Az Uránia Kigő-téri szalonja nyitva 9-8-ig. — Az Amatőr Kiállítás az Iparművészeti Múzeumban nyitva 8-1-ig és 4-8-ig. Belépődíj nincs. — A Nemzeti Múzeum ásványtára nyitva 9-2-ig. — A Szépművészeti Múzeum nyitva 10-2-ig. — A Mezőgazdasági Múzeum nyitva 10-1-ig. — A Néprajzi Múzeum zárva. — A Fővárosi Múzeum zárva. — A Történelmi Képcsarnok zárva. — A Földtani Intézet Múzeuma megtekinthető 1 korona belépődíjjal. — A Közlekedési Múzeum nyitva 9-12-ig és 2-6-ig. — A Széchenyi Múzeum megtekinthető 1 korona belépődíjjal. — Az Aquincumi Múzeum nyitva egész nap. — A Technológiai Iparmúzeum nyitva 9-12-ig és 6-8-ig. — A Nemzeti Múzeum könyvtára nyitva 9-4-ig. — Az Akadémia könyvtára nyitva 3-7-ig. — Az Egyetemi Könyvtár nyitva 9-12-ig és 3-8-ig. — A Kereskedelmi Múzeum könyvtára nyitva 9-2-ig. — A Pedagógiai Könyvtár és Tanszerkiállítás nyitva 3-6-ig.

— **A király ajándéka a pápának.** Fentartással közlik a bécsi lapok, hogy királyunk szerencsés felgyógyulása alkalmából egy millió lírát ajándékozott a pápának. Minthogy a hírt még nem erősítették meg, mi sem kommentáljuk azt.

— **Kihallgatás.** Kossuthi Ferenc kereskedelmi miniszter helyett Sztérenyi József kereskedelmiügyi államtitkár folyó hó 10-én, pénteken délután öt órakor általános kihallgatást tart. Előjegyzéseket délelőtt 10-12 óra közt fogadnak el az államtitkári hivatalban.

— **József főherceg a királynál.** József főherceg ma délelőtt fél hét órakor Bécsbe érkezett. A király délelőtt 11 órakor fogadta a főherceget Schönbrunnban külön kihallgatáson. József főherceg a délutáni vonattal utazott vissza Budapestre.

— **Rákosi Viktor egészséges.** Rákosi Viktor, mint örömmel értesülünk, felépült hosszas betegkedéséből és már régóta nélkülözött irodalmi munkásságát a „Kiarendált urak” című szenzációs új regényével kezdte meg a „Vasárnapi Újság” e heti számában.

— **A Thaw-pör.** New-Yorkban tegnap kezdődött a második Thaw-pör. Dowley elnök husz esküdtest jelentékeny pénzbírsággal sújtott meg nem jelenés miatt és kijelentette, hogy szigorúan fog eljárni amaz esküdtek ellen, akik elmaradnak, mert állítólag családi viszonyaik hátráltatják őket a megjelenésben. A perben álló felek sok esküdtest visszautasítottak érdekltség és elfogultság címén. Thaw nyugodt, külseje nem beteges, mint az első tárgyaláson. Feleségét mosolyogva üdvözölte, mikor a tanúk padján megjelent. A védő, Delmas ügyvéd plaidoyerjében amellett érvelt, hogy Thaw beszámíthatatlan volt, mikor White-ot agyonlőtte.

— **Az Újságírók Egyesületéből.** A Budapesti Újságírók Egyesületének segítőalap-igazgatótanácsa ma délután Bakonyi Miksa elnöklésével ülést tartott. A segítőtanács mai ülésén 700 korona segítséget szavazott meg.

— **A tengeri vihar halottai.** Lapunk legutóbbi számában hírt adtunk arról, hogy a Quarnero-öbölben, amelyet óriási bórá kavart föl és söpört végig, egy osztrák vitorlás tönkrement. Két ember a felkorbácsolt hullámokban lelte halálát s csak egy fiatal embernek sikerült megmenekülnie. A tegnapi híriinkhöz kiegészítésképpen a mai nap folyamán az alábbi tudósítás érkezik Fiuméből. Szombaton kezdődött a vihar s vasárnap estig tartott. Az „Antonio C.” nevű osztrák vitorlás három emberről személyzetét nyílt tengeren érte a vihar, a hajó fölborult s tizenegy óráig tartó küzdelem után csak egy fiatal embernek, Cumbatovits Miklósnak sikerült megmenekülnie. Atyját, a hetvennégy éves Cumbatovits Antalt és egy Marcich János János nevű horvát gimnazistát elnyelt a hullám. A vitorlás Castelmuchio felé törekedett szombaton délután, amikor utközben kapta a mindig erősebben tomboló orkán, mely kisodorta a Kvarneró kellős közepébe, Veglia szigete elé. Itt történt a katasztrófa. Egy hirtelen támadt forgatag oldalba kapta a vitorlást s fölborította. Az utasokat a hullámok leseperték a fedélzetről, de nagy erőfeszítéssel nemsokára sikerült a feloldalt dől s ide-oda hanyódo hajó kötélzetét megkapaszkodniok. A fiemei kikötő világító tornyából csakhamar észrevették a vitorlás katasztrófáját s ki-kioldták az „Előre” nevű révhajót a hajó helye felé, de két órái küzdelem után sem tudta a vitorlást megközelíteni. Cumbatovits Antalt és a fiatal gimnazistát elsodorták a hullámok s csak az ifjabb Cumbatovitsban volt annyi erő, hogy a roncsokhoz kötözve föntartsa magát a vizen. Vasárnap az esteli órákban végre a vegliai partok közelébe hajtotta a szél a roncsot s Cumbatovits kiszott a szigetre. A közeli község lakói nyujtották az első segítséget a halálra fáradt tengerésznek, akit azután hétfőn rendes személyszállító gőzös vitt át Fiuméba. A révkapitányságon kihallgatták Cumbatovitsot, aki borzalmas részleteket mondott el a hajótörésről. Mikor a hirtelen támadt forgatag hajójukat fölborította, mindhármán a vízbe estek. Atyja csakhamar elérte a hajó roncsát, de a velük volt fiu fuldokolva küzdött a hullámokkal. Neki kellett érte usznia s karjánál fogva odavonszolja a víz színén hanyódo árboczhhoz. Mindinkább fogyatkozó erővel küzdöttek a hullámcsapások ellen szombaton egész éjszaka és vasárnap délelőtt. Az öreg hajós és a fiu több ízben mondták elhaló hangon, hogy már nem tudják tartani magukat. Egy hullámcsapás aztán elsöpörte a gyermeket és nemsokára Cumbatovits Antalt is. Cumbatovits Miklóst egyik fiemei ismerősének lakásán ápolják.

— **Sztrájkmozgalom Fiumében.** Fiumében a magyar-horvát hajóstársaság alkalmazottai körében sztrájkmozgalom van kitörőben. Az igazgatóság ugyanis a nyugdíjügy kényszerű rendezése miatt megvonta alkalmazottaitól és családtagjaiktól a szabad utazás kedvezményét és a már elhatározott ez évi előléptéseket visszavonta. A hajós-társaság tisztviselői kara, valamint az összes kapitányok és gépészek most szervezik az újabb sztrájkmozgalmat és követeléseiket a következő három pontban összegezték: 1. Szolgálati pragmatika megállapítása és a sztrájkolók védelme. A rendes előléptetési módok megállapítása. 2. Nyolcz órai napi munkaidő és a soronküüli szolgálat külön jutalmazása. 3. Drágasági pótlék. Másfél évvel ezelőtt csupán a fűtőknek fizetésjavításra irányuló fellépés is sztrájk elé állította az egész kikötővárost. Az alkalmazottak a kereskedelmi miniszternek még idejében való felettes intézkedésétől remélik a helyzet rendezését.

— **Intim-bál.** Január 19-én az Intim-színház nagyszabású álarcos bált rendez, melyen több fővárosi ismert művész fog vendégszerepelni. Négy színpadról fogják a közönséget kabaret-számokkal mulattatni. A zenét négy elsőrangú zenekar fogja szolgáltatni. A belépőjegyek ára hölgyek részére 3 korona, urak részére 4 korona, melyek már most válthatók az Intim-színház pénztáránál (Sándor-tér 4.).

— **Rálöttek egy vonatra.** Gaz csint követtek el, mint Altonából érkezett tudósítások jelentik, egy személyvonat ellen. Farenfeldnél tegnap több lövést tettek a személyvonat ellen. Az egyik lövés eltörte az egyik harmadik osztályú szakasz ablakát, de senkit sem sebesített meg. Egy másik vonatot kőve dobálták meg. A tettesek eddig nem sikerült kinyomozni.

— **Petőfi relikviák.** Megírtuk, hogy a Petőfi-Társaság tegnapi nagygyűlésének szenzációja azok a Petőfi-relikviák voltak, melyeket Kéry Gyula, a társaság új tagja kutatott ki, szerzett meg és ismeretett. Kéry Gyula a világhírű poéta ezen ismeretlen kéziratát bevezetéssel ellátta, külön füzetben nyomtatásban kiadta. Az érdekes és nagyon értékes relikviák két költeményből és egy előszóból állnak. Az egyik költemény „Láttál-e a róna felett...” című, a másik az utolsó azok közt, melyeket a költő 1846-ban Koltón írt, s melyet barátjához, gróf Teleky Sándorhoz intézett. A gyönyörű poéma így hangzik:

Gróf Teleky Sándorhoz.

Te elfáradsz, míg őseidnek
Végigtekintesz névsorán,
Én jóformán azt sem tudom, hogy
Ki és mi volt nagyapám.
Te fényes, csilláros teremben
Bársony pólyában születél,
Én szalmazsákon születtem egy
Kis mécs borongó fényinél.
Téged sétára cifra hintón
Négy, öt szép drága ló ragad,
Én az apostolok postáján
Viszem sétára magamat.
Bősége van mindennek nálad,
Amit kíván a száj s a szem,
Nekem ma még csak van mit enni,
Holnap talán már éhezem.
Szóval: nagy ur vagy és én koldus,
S mégis légy büszke rá, igen,
Légy büszke rá, jó gróf druzsám, hogy
Itten nyugodtál keblemen.
Mert, hajh, nem mindenik nagyúrnak
Jut a szerencse, elhihetd,
Hogy megöleljem s barátomnak
Nevezem, úgy, mint tégedet.
S miért tettem ezt? mert... de nem szükség,
Hogy elbeszéljem érdemed;
Már az elég dicséretedre,
Hogy itt könyvemben áll neved.

(Költő.)

Petőfi Sándor.

A gyűjtemény legbecsesebb darabja a hét írott oldalra terjedő „Előszó”, melyet Petőfi összes költeményeinek 1847-iki kiadásához írt s melyről nem maradt hiteles adat, miért nem nyomatta ki, holott azt már a cenzor is láttamozta volt. Ez az előszó a legszebb önvallomás, melyet valaha költő a saját költészetéről írt, s mely a következő, az akkori viszonyokat jellemző sorokkal végződik:

Végre, hogy bennem szaggatottság van, az fájlalom, való; de nem csoda. Nekem nem adta isten a sorsot, hogy kellemes ligetben csalóánydal, lombusogás és patakcsörgés közé vegyítsem énekemet a csendes boldogság — vagy csendes fájdalomról. Az én életem csatatéren folyt, a szenvedések és szenvedélyek csataterén; régi szép napok holttestei, meggyilkolt remények halálhörgése, el nem ért vágyak gúnykaczaja s csalódások bosszorkánysipitárai között dalol feltévelyodottan muzsám, mint az elátkozott királyleány az operenciás tenger szigetében, melyet vadállatok és szörnyetek őriznek... Aztán e szaggatottság nem is egészen az én hibám, hanem a századé. Minden nemzet, minden család, sőt minden ember meghasonlott önmagával. Az emberiség a középkor óta nagyot nőtt, s még mindig a középkori öltözet van rajta, imitt-amott megfoltozva és kihövitve ugyan; de ő mindazáltal más ruhát kíván, mert ez így is szűk neki, szorítja keblét, hogy alig vehet lélekzetet, s aztán szégyenli is magát, hogy ifjú létere gyermekruhát kell viselnie. Így van az emberiség szegény és szorultság között; kívül csendes, csak egy kissé halványabb a szokottnál, de belül annál inkább háborog, mint a vulkán, melynek közel van kitérése. Ilyen e század, s lehetek-e én másforma? én, századom hú gyermeke!

Pest, január 1. 1847.

Petőfi Sándor.

— **Nagy munkáskizárás Londonban.** Nagyszabású munkáskizárás hírére hozza Londonból a táviró. A gyapotszövők egyesülete ötszáz tagjához körlevelet intézett, amelyben közli, hogy a szavazás a munkások kizárását eredményezte és emlídvén a szövögyárakat fölszólítja, hogy munkásaiknak január 18-án egy hétre mondjanak föl.

— **Az Otthon-körből.** Az Otthon Írók és Hírlapírók Köre választmányi ülést tartott ma délután Rákosi Jenő elnöklésével. Lovag Falk Zsigmond pénztári jelentését tudomásul vette a választmány. A Rémi-család köszönő-levelet intézett az Otthonhoz, amelyben megköszönte a sajtó részvétét Rémi Róbert elhunytá alkalmából. Az elnök jelenti, hogy a konstantinápolyi külföldi tudósítók egyesülete és Sint-Yoost de Kruffy, az egyesület elnöke újvívi üdvözlét küldött az Otthonnak. Rákosi Jenő elnök tudatja, hogy az üdvözlést viszonzotta. Új rendes tagok lettek: Schwimmer Simon, Lusztig Jenő; új pártoló tag: Fejér Vilmos; új vidéki tag: Szontágh Jenő (Szolnok).

— **A tél kellemetlenségei.** Ugyancsak nagy megpróbáltatáson estek át tegnap a berliniek a tél miatt, mely összes kellemetlenségeit zudította a német fővárosra és lakóira. Este felé ugyanis, 9 és 10 óra között eső volt, amely a nagy hidegben csakhamar jéggá fagyott s vastag, síkos páncczállá borította el a német főváros utcáit. Az eső következtében a városi villamos vasut és a felső vasut forgalma csaknem teljesen megakadt. A jég ráfagyott a kerekre és a sínekre és lehetetlenné tette a motor működését. Egyes esetekben a villamos alól süri füstfelhők szállottak föl s lángok is mutatkoztak, úgy, hogy a közönség ismételtén azt hitte, hogy halálos veszedelemben forog, ami természetesen nagy izgatottságot és rémületet okozott. Éjjel tizenegy óra felé a zavar már oly nagy volt, hogy az üzemet meg kellett szüntetni. A villamos kocsikat nagy nehezen a legközelebbi állomásra vontatták, ahol a közönség elhagyta a kocsikat. A följáróknál pedig csakhamar vörös plakátok hirdették, hogy a síkos jég miatt a forgalom egyelőre szünetel.

— **Witte és Kuropatkin konfliktusa.** A Witte és Kuropatkin közt kitört konfliktus utójátéka a bíróság előtt fog lejátszódni, mert Kuropatkin elhatározta, hogy becsületsértés miatt bepereli Wittét. A viszálykodás onnan eredt, hogy Stössel tábornok porében való kihallgatásakor előadott tanuvallomása támadásokra adott alkalmat gróf Wittének az orosz hadsereg egykori fővezére ellen. Kuropatkin tábornok tanuvallomásában azt mondta, hogy Dalny kikötővárost Port-Arthur közelében Alexejew helytartó előzetes beleegyezése nélkül Witte rendelkezése építették fel, pedig ez az erősség sokat ártott Port-Arthurnak. Gróf Witte a „Novoje Wremja” hasábjain utasította vissza Kuropatkin támadásait, s okmányokkal bizonyította be, hogy az egykori fővezér kijelentéseit „a valósággal nem egybehangzóan” adta elő. Kuropatkin ugyancsak a „Novoje Wremja”-ban hosszabb cikkekben ingerült hangon akarta Witte érveit megdönteni. Cikke azonban csak újabb alkalmat adott Wittének a támadásra és Witte egy hosszabb cikkekben válaszolt s erős kritika tárgyává tette Kuropatkin tábornok egész működését.

— **Ezerszáz asszony eltűnt.** Kissé amerikaián hangzik az alábbi hír, mely Sherlock Holmesnek nyújthatna bő anyagot valamely bűnügyi probléma megoldására. New-Jerseyben egy ismeretlen asszony holttestére akadtak a minap s bár a rendőrség mindent megtett, hogy a nyilván meggyilkolt asszony személyazonosságát megállapítsa, fáradozása hiábavaló volt. A rendőrség kutatása még sem volt egészen eredménytelen, mert alkalmat adott egy csodálatos fölfedezésre: Newyorkban, Bosztonban, Filadelfiában és Pennsylvániában az utóbbi időben ezerszáz asszony tűnt el. Az eltűntek hozzátartozói levélben érdeklődtek New-Jerseyben, hogy a talált holttest nem az ő elveszett-ükké-e. Így tudódott ki a sajtáságos és megdöbbentő tömeges eltűnés.

— **Meghalt a tárgyalóteremben.** Kecskeméten történt az alábbi tragikus eset. Kálmán Péter nevű törvényszéki bíró ma délelőtt a tárgyalóteremben hirtelen rosszul lett és pár perc alatt meghalt. A harminczhárom éves bíró halála általános részvételt kelt.

— **Hajórajunk Flumében.** A flumei révhivatalhoz érkezett jelentés szerint a gyakorlatozó téli hajóraj e hó 17-én Ziegler Luczián ellentengernagy parancsnoksága alatt Fluméba érkezik. A hajóraj Ferdinánd Max, Franz Ferdinánd, St. Georg és Erzherzog Karl hadihajókból és 9 torpedóhajókból és Lacroma hadihajóból áll. A Lacromán gróf Montecuccoli Rudolf, a tengerészet parancsnoka utazik.

— **A berlini hasmetsző.** Berlin egész rendőrsége talpon van, hogy kézrekerítse azt a bestialis embert, aki — mint lapunk tegnapi számában közöltük — egy négyéves leánykát a legborzalmasabb módon meggyilkolt. Minden jel arra mutat, hogy ismét kégyilkosság esete forog fenn. A szörnyeteg kézrekerítése azonban meglehetősen nehézségekbe ütközik, mert csak két ember látta a minden érzésből és emberi mivoltából kivétel között gonosztevőt. Az egyik, aki látta, a meggyilkolt leányka játszótársa volt; ennek a neve Jeske Lujza. A másik egy villamos-vasuti kalauz. Jeske Lujza ugyanabban a házban lakik ahol a kis Elza lakott. Látta a merénylőt, aki délután ötödél óra tájban a leánykát követte a Sophie-Charlottenstrasse 44. számú házába, ahol a leányka lakott. Néhány perczzel később segítségkiáltást hallott, mire ő a házhoz sietett. Ebben a pillanatban szembe került az idegennel, míg a kis Elza kiabálva és jajgatva a földön feküdt. A gyermeket egy a házban lakó czipész vitt szülei lakására, ahonnan azonnal kórházba vitték, de sérülése oly veszedelmes volt, hogy megmentéséről szó sem lehetett. Jeske Lujza elmondta, hogy a gyilkos körülbelül husz esztendő fiatalember, arca sápadt és beesett, arczsontja kiálló. Szürke kabát, sötét nadrág és kerékpáros sipka volt rajta. A másik tanu, aki a gyilkost látta, a veszteni állomás egyik kalauza. A gyilkos ugyanis a merénylet után a villamoshoz ment és a bejáró előtt lebélyegeztette a jegyét. A kalauz észrevette, hogy a keze véres és megkérdezte tőle, hogy mit csinált. A merénylő nem felelt, hanem fölszállt a villamosra, amelylyel azután Berlinbe utazott. Az éjszaka folyamán a rendőrség letartóztatott egy Strikker Albert nevű munkást, akit egyelőre fogva is tartottak, mert nem tudta alibijét igazolni. A kalauz nem ismerte föl benne a merénylőt, míg a kis Jeske Lujza hol azt mondta, hogy ő a gyilkos, hol pedig visszavonta vallomását és kijelentette, hogy nem tudja biztosan megmondani, vajjon a letartóztatott munkás követte-e el a merényletet. — Itt közlünk egy másik, ehhez hasonló borzalmas kégyilkosságot, amelyet Magdeburgban egy eddig szintén ismeretlen szörnyeteg követett el egy tizenegy esztendő leányka ellen. A merénylő, aki valószínűleg örült ember, a leánykának egy cserép virágot adott át azzal, hogy vigye a lakására. Így a városháza kapuja alá csalta, ahol kezével befogta a száját és egy késsel fölmetszette alsó testét. A leánykát, aki súlyosan megsérült, a kórházba szállították. A merénylő elmenekült.

— **A Times.** A jó öreg „Times”, a legrégebbi angol napilapok egyike, megint beszéltet magáról. Nagy feltűnést kelt ugyanis Londonban, hogy az orgánomot, amely százhuszonkét esztendő óta a Valter-család birtokában volt, egy szindikátus vásárolta meg, amelynek az élén Pearson, a „Standard” és az „Express” tulajdonosa áll. A Times eladása első sorban a lapnak anyagi hanyatlásával van összefüggésben, de az eladás különösen azért kelt nagy feltűnést, mert a Times, amíg a Valter-család birtokában volt, állandóan minden politikai párttól független maradt, míg a jövőben határozott pártorganum lesz. Pearson ugyanis éppen úgy, mint kapitalista barátai, határozott hívei annak a vámpolitikai irányzatnak, amely Chamberlain volt gyarmatügyi miniszter nevéhez fűződik.

— **Házasság.** Lerner Dezső, a Magyarországi Könyvnyomdászok és Betűöntők Szakegyületének titkára, f. hó 12-én, vasárnap tartja egybekelését Schönfeld Paulával.

Wirth Ödön balatonszentgyörgyi kereskedő eljegyezte Weisz Jolánkát, Weisz Antal lesenceztvándi földbirtokos leányát.

Hoffmann Emil eljegyezte Silberstein Gina kisasszonyt Budapesten.

Henészy János Felsőegresden január 20-án vezeteli oltárhoz Kispety János földbirtokos leányát, Annuskát.

Posztyék Nándor Szatmárról eljegyezte Novák Erzsikét Pusztavasádon.

— **Merénylet Késmárkon.** Ma reggel Késmárkon egy Müller Dávid nevű foglalkozás nélküli egyén utánalopódzott Grün Ilonkának, midőn ez édesanyjának dohánytözsdejét felnyitotta, azután bezárta az ajtót, a leányt megtámadta és a tözsdejét ki akarta rabolni. A leányt agyba-főbe verte és többször meg is szurta, de Grüné időközben megérkezett cselédje láttára elmenekült. Az előhívott rendőr közelében vette a menekülő merénylőt, ki Poprád közelében látván, hogy előbb-utóbb elérik üldözői, főbe lötte magát és azonnal meghalt. Grün Ilonkát eszméletlenül állapotban szállították be a kórházba.

— A Sarafov-gyilkosság értelmi szerzője. Nagy feltűnést keltő öngyilkosság történt Szófiában. Vasziliev György, a Szandanszky-féle fölkelő banda egyik vezére, akinek letartóztatásáról nemrég adtunk hírt, a vizsgálati fogságban öngyilkossá lett. Vasziliev az a gyanu terhelte, hogy ő volt Sarafov meggyilkolásának egyik értelmi szerzője. Vasziliev az utóbbi időben a határszéli Ludzene községben élt, amely egyúttal főfészke volt a Szandanszky-bandának s innen intézte a szervezet ügyeit, amelynek céljaira meglehetősen tekintélyes budget, körülbelül 120.000 frank állott rendelkezésére. A Vaszilievnél talált iratokból kitűnik, hogy a szervezet külön „titkos rendőrséget” tartott fenn a maga céljaira s hogy Szandanszky adót is vetett ki, amelyet híveinek ugyancsak bőségesen kellett fizetniük.

— Tolvaj segédfekező. A Miskolcra Kassa felől hialadó személyvonaton utazott Nagy Sándor vasuti segédfekező, ki a postakocsiba került és onnan egy őrizetlen pillanatban egy csomó szállító levelet és pénzesutalványt ellopott, majd a kocsis félreeső helyén kiválasztott három darab utalványt, míg a többi észrevétlenül visszacsempészte. A bűnös cselekmény csak ma derült ki, midőn a posta egy 600 koronás és egy 80 koronás utalványt kézbesített özv. Nagy Sándornak, illetve egy 300 koronás utalványt Nagy Sándornak, kik mindketten Kassán a Timár-utca 2. szám alatti házban laknak. Mikor a téves kézbesítésnek a postán nyomára jöttek, megvizsgálták az összes utalványokat, amikor is felfedezték, hogy Nagy Sándornak kézbesített utalványokon az eredeti cím ki van kaparva és új cím van oda hamisítva. E felfedezésre szembesítették Nagy Sándorral az utalványhordó postást, ki rávallott Nagyra. A két csalót letartóztatták.

— Terjed a mézáróssztrájk. A mézárósszegdek sztrájkja tegnaptól mára még nagyobb arányokat öltött, mert amíg tegnap összesen hatszázötven munkás nem dolgozott, ma a sztrájkolók száma százszázalékosan megnőtt. Csatlakoztak ugyanis sokan azok közül is a sztrájkhoz, akik a közbiztonság érdekében dolgoztak és a kispesti mézárósok is bejelentették, hogy szolidaritásba lépnek a sztrájkolókkal. Egy néhány kismester ma jelentkezett már a sztrájkantánnyal azzal, hogy elfogadják a sztrájkolók feltételeit. Az intéző-bizottság azonban nem állt szóba velük, mert az az álláspontja, hogy csak a mesterek ipartestületével tárgyal s amíg erről a helyről nem történik közeledés, addig egyes emberekkel nem tárgyal. A sztrájkolók között nagy elkeseredést szül az a mezev álláspont, amelyre a mesterek helyezkednek s azt a vádat is hangoztatják, hogy a hatóság is a mesterek mellé szegődött, mert tényleg nézi a sztrájk továbbterjedését és egyetlen lépést sem tesz a fővárost fenyegető hushíány veszedelmének elhárítására. Ez a vád különben meglehetősen indokoltnak látszik, mert a hatóság részéről mind e mai napig egy lépés se történt a munkások igazának érdekében, annál több azonban a közönség nyakán felhízott mesterekért. Vajon ki fog aztán megfelelni a ma-holnap beálló élelmiszeri nyomorúságokért?

— Elmebajos ember harca a rendőrtiszttel. Egy rendőrtisztnak s egy elmebajos embernek rettenetes küzdelméről adnak hírt Berlinből érkezett tudósítások. Az elmebajos ember a tébolydából szökött meg Berlin egyik külvárosában, pinczelakásban együtt lakott egy leány Armin Richard nevű munkással és Vilmos nevű elmebeteg bátyjával. A leány bátyja volt az, aki a tébolydából megszökött s azóta a leány lakásán húzta meg magát. Armin Richard felesége bejelentette a minap a rendőrségen, hogy az ura elhagyta és egy leánynál meg a testvérbátyjánál lakik, akit a rendőrség, mint közveszedelmes örültet, mindenütt keres. A feljelentésre egy rendőrtiszt és egy rendőr elment az örült emberért. Lakatossal nyitatták ki az ajtót, s míg a lakatos dolgozott, az örült ember revolverral rálőtt a rendőrtisztre. Az örült aztán a pinczelakásból felmászott az udvarra és egy bodzafa mögül kezdett a rendőrökre tüzelni, de utóbbról visszabújt megint a pinczébe. A rendőrök revolverral mentek be a pinczelakásba. A lakók többször rájuk lőttek, mikor azonban az örült szívenlőtte magát, az öcsése és a leány nem folytatták az ellenállást. Az örült meghalt, a másik kettőt elvitték a rendőrségre. A rendőrtiszt sebe jelentéktelen.

— A szerelmes hadnagy tragédiája. Megrendítő tragédiáról adnak hírt Berlinből érkezett távirati tudósítások. Egy Levandovszki nevű főerdész lőtte Schmidt hadnagyot, akit azzal gyanúsították, hogy a feleségével megcsalja. Schmidt hadnagy tavaly ismerkedett meg Levandovszkinével egy poseni birtokon, Stefanovon. Az asszony ott Korff-Levandovszky bárónéval mondta magát és a gazdag birtokosné szerepét játszotta. A gyilkosság még szeptember 24-én történt, de csak most derült ki. A főerdész reggel 6 órakor váratlanul érkezett Stefanovára és mikor belépett a hálószobába, az öltöző ablakán keresztül egy alakot látott elszurranni. Az öltöző airta belélt el volt reteszelve. Mikor kiakarta nyitni, az asszony ebben a szándékában megakadályozta. A főerdész erre az ajtó felé lőtt. A golyó beuzta az ablakot és a hadnagy altestébe hatolt. A hadnagy hat órai vergődés után meghalt. A kórházban, ahová a haldoklót szállították, azt hitték, hogy a hadnagyot véletlen szerencsétlenség érte. Eltemették, anélkül, hogy Levandovszkiék gyanuba fogták volna. A gyilkosság gyanúját a szép asszony társalkodónője irányította feléjük. Ez a leány haraggal vált meg urnőjétől és ő figyelmeztette a rendőrséget a Stefanovoban történt halálos végű drámára. A vizsgálatot megindították, de a rendőrség még nem tudta megállapítani a tényállást. A szép asszony tagad, a főerdész félig-meddig bevallásban van. A titokzatosságot áthatatlanabbá teszi az a körülmény, hogy a házaspár zavartalan békeségben élt egymással.

— A perdita halála. Tragikus esetet közöl velünk egy Berlinből érkezett tudósítás. A tempelhofi mezőn ma reggel meggyilkolva találták Glessner Antónia utcai leányt. A vizsgálat megállapította, hogy a leányt megfojtották. Valószínű, hogy elkeseredetten védekezett gyilkosa ellen, mert a testen számos karcolástól eredő sebet találtak.

— Elfogott anarkisták. A svájci határon, Buchsban két orosz anarkistát fogtak el, akik visszaakartak utazni Oroszországba. Utitáskájukban puskákat és 34.000 patronát találtak.

— Halálozások. Özv. Bartalus Samuné, született nemesmíticzi Begyáts Janka, január 1-én, életének 40-ik évében influenza következtében Budapesten elhunyt.

Kecskeméten Kálmán Péter törvényszéki bíró ma délelőtt a tárgyalóteremben hirtelen rosszul lett és pár perc alatt meghalt. A 33 éves bíró halála általános részvételt keltett.

Douglas Imre, gróf Zichy Nándor nyugalmazott ménestesterének neje, született Barbay Ilona, január hónap 2-án, szívvelhűdés következtében, életének 64-ik, házasságának 42-ik évében Moron elhunyt.

— Különös gyógyítás. Egy hajón jól felszerelt szekrény volt, tele gyógyszerrel minden baj ellen, orvos ellenben nem volt a hajón. Utközben egy matróz megbetegedett s a jelekből, melyek rajta jelentek, egy adag a 9-es számú üvegből látszott számára ajánlatosnak. Szerencsétlenségre a 9-es számú üveg üres volt. A kapitánynak azonban ez a körülmény nem okozott nehézséget. — „Nem tesz semmit — mondotta. — Adjatok neki két egyforma adagot a 4-es és 5-ös számú üvegből.” Elvégre is négy meg öt szintén 9-et tesz ki, pótolja tehát a 9-es üveget, — gondolta az elmes kapitány. S a matróz a következő napon csakugyan meggyógyult. A kapitány pedig szentül meg van győződve róla, hogy benne egy kiváló orvos veszett el.

— Öngyilkos gyógyszerész. Nagyikindán Fischer Miksa gyógyszerész sztrichinnel megmérgezte magát és meghalt. Öngyilkosságának oka ismeretlen.

x **Hogy van kedves férje?** Használt neki az Aliöldi Fehérkeresztes Sösborszesz?

x **Fodor-féle vívóterem** a Koronaherczeg-utca 33. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vívóterme. Különös gond fordították a gyermekorna és vívásra.

x **Zászlók, czimerek, minden kivitelben** kaphatók Lihart színházi festőnél és díszítőnél Budapesten, VIII. Hunyadi-utca 27. szám. Árjegyzék ingyen.

x **Bob-hashajtó a legkellemebb 10 fillér.**

x **Röntgen-sugarakkal** a modern orvosi tudományban számos betegségnek kedvező hatást lehet elérni. Így feketevérűség (lenkámia), Basedow-féle betegség, a dűlmirigy (prostatia) túltengése és bármely okból nem operálható rák vagy más rosszindulatú daganat esetében bevált a Röntgenezés. Ezenkívül sztrókeléses esetekben (nőknél szakáll vagy bajusz eltávolítása), makkos bőrbajoknál, hajhullás vagy kopaszagnál és bőrvizketegnél is jó eredménnyel kerülnek a Röntgen-sugarak alkalmazásba dr. Hönig Izso elektroterápiai intézetében (Károly-körút 24.)

SARBO CIPŐ KÜLÖNLEGESSÉGEI
Koronaherczeg-utca 5.
TELEFON.

MEGYÉK ÉS VÁROSOK.

Csongrád megye orsz. képviselői, Molnár Jenő, Faragó Antal, Röck és Mezői orsz. képviselők ma birói panaszt adtak be a közigazgatási bírósághoz, kérve abban a legutóbbi megyei tisztújítás egész terjedelmében való megsemmisítését és új választás kérését. A panasz 21 oldalra terjed és elmondja, hogy a választások törvénytelenül és alaki sérelmek mellett történtek.

Csanádvármegye köztörvényhatósága ma Nagy Tamás főispán elnöklésével tartott évnegyedes rendes közgyűlést. Hervay alispán felolvasta jelentését, melyet a köztörvényhatóság tudomásul vett. Makó város II. kerületében választott megyebizottsági tagok választását megsemmisítették és új választást rendeltek el. Szabolcs vármegye átiratát, hogy a Kossuth-muzeumot államköltségen megvásárolják, a köztörvényhatóság pártolja. Végül a köztörvényhatóság jóváhagyta Makó városának a makó-tótkomlói vasútvonalra megszavazott 400.000 koronányi hozzájárulását, valamint ily összegnek kölcsön utáni való felvételét.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) **Blaháné országos ünneplése.** Rámutatunk, hogy a „nemzet csalóányának” ünneplése nem merülhet ki egy délutáni előadás ovációiban, s hogy alkalmat kell adni az egész ország közönségének, hogy hódolatát méltó módon fejezhesse ki. Örömmel halljuk, hogy felszólalásunk már is élénk viszhangra talált. A Népszínház-Vigopera igazgatósága nem várja be a „Nagymama” bemutatóját, hanem — hír szerint — már e hó 10-én készül a „Piros bugyellár”-t előadni, ho gyannak keretében Blaháné, mint Török Zsófi, fogadhasa a fővárosi és vidéki színtársulatok, az egyesületek s társaságok, valamint a nagyközönség hódolatát. Ugy halljuk, hogy a Nemzeti Színház, melynek Blaháné örökös dísztagja, külön rendez jubileumi ünnepséget s kétséget se szenved, hogy gróf Apponyi Albert miniszter is megtalálja azt a formát, melyben a király és a kormány elismerése a legméltóbban jut kifejezésre. A vidéki színtársulatok és színgazgatók is meg óhajtiák ünnepeini ezt a fényes színészeti jubileumot és már eddig is többen intéztek átiratot az országos színészegyesület központi irodájához, amelyben utbaigazítást kérnek arra vonatkozólag, hogy miképpen ünnepelhetnék meg legméltóbban e napot. A színészroda erre nézve a legközelebbi tanácsülésein előterjesztést fog tenni és indítványozni fogja, hogy az összes magyar színtársulatok tartásának egy előadást Blaha Luiza tiszteletére és ezeknek az előadásoknak tiszta jövedelmét küldjék be a központi irodának. A központi iroda az így egybegyűlt pénzeket arra fogja felhasználni, hogy abból egy maradaudó értékű emlékllek lehessen meg a művésznőt. A színgazgatók csatlakoznak ehhez a mozgalomhoz és még ebben a hónapban meg fogják tartani az összes vidéki városokban a Blaha-előadásokat.

(*) **Hangverseny.** May-Münster Kornélia dal-estét rendezett ma a Royal-teremben. Gazdag és változatos műsort állított össze két nagy opera-áriából és német, francia meg magyar dalokból. Fényes sikert is aratott énekével. Elhalmozták virágokkal és a tapsnak nem volt hossza-vége. De ez a külső siker ne tévessze meg őt és ne tegye elbizakodottá. Mert ha a művészi pályán elsőrangú szerepet akar játszani, akár mint dalénekesnő, akár mint operaénekesnő, akkor még nagyon sokat kell tanulnia. Sőt el kell felejtenie azt, amit eddig tanult és újra kell kezdenie a tanulást. Mert a hangja ugyan szép és tisztán cseng, csak a magasban éles kissé; ezen azonban a jó iskola segíthet. De éppen itt a bökkenő. A tisztelt énekesnőnek hibás az iskolája. Helytelen és azért nem mindig tiszta a hangvétele, fogalma sincs a helyes vokalizációról és ennek következtében egyetlen szavát sem lehet megérteni, amikor énekel. Ez pedig énekesnőnél öreg hiba. De énektechnikája különben is sok

kifogás alá nem kerül; trillálása fogástalan. Csak hogy Erzsébetet nácsot adja egy időre a léssel is és ismeretes rendbehozott tanácsunkat látni, mert Erzsébetet különösen tőle főleg Sax detli, nagy Dienzi helyes feltevése művésznő. Várkonyi lid technika szerzemény Dienzi

(*) A Miskolczi Kisasszonytársulat új zödi tagja előadásban Beck, Déry, lépnek fel. Mit Szamos férj szerepe Szendrői és szombaton tartkozik be művésznő Anthes, Be Kárpát és műve vasár pihenés Vilma, Gábor der Rezső lesz jubilar Operaházba még ugyan A főszerep Szidi, Bar Emilia tánc Nirschy Er tóság felkér fogja vezet

(*) Hangverseny. A színház ma nagy elmaradást szenvedett. Sári, hogy „Varázsker” fölgördülte szönhette kesnő, bár rüen énekes ragadva a amelyben színház egy kerre vitte

(*) Csak a Nemzeti vasárnap Lipótváros

(*) A tálya ma vel ülést Gyúia ren zépkori ép sel fogado tag érteke

(*) A elion-t, F mélik, am Az újdons az utolsó alkalomma Holnapután gyermekel a „Jókedv trigás Mic

(*) Este a Sip felolvasó-vel. Az els embertan szólt. A te rik tanár szavalta e

kifogás alá esik. Futamai nem elég tisztán gyöngyöznek; trillája egészen feletlen; ellenben stakkatója kifogástalan. Ez énektechnikájának egyetlen fényoldala. Csakhogy pusztán stakkatókkal nem lehet Szilágyi Erzsébetet vagy Lucziát énekelni. Azt a jóakaró tanácsot adjuk tehát a tisztelt énekesnőnek, hagyjon fel egy időre a nyilvános szerepléssel, sőt még az énekléssel is és keressen magának egy megbízható lelkiismeretes mestert, aki hangját és énektechnikáját rendbehozza. Meglássa, hogy nem fogja megbánni, ha tanácsunkat megfogadja. Annál inkább merjük ezt állítani, mert a tisztelt énekesnő előadása kellő zenei érzékről és művészi intelligenciáról tett tanúságot. Különösen tapasztaltuk ezt a daloknál, amelyek közül főleg Saxlehner Andornak „Forrón ölelve” kezdetű, nagyon szép, szenvedélyes dalát, valamint Dienzi és Csiky kedves, hangulatos dalait is helyes felfogással és nagyon kifejezően énekelte a művésznő. Közreműködött a hangversenyben dr. Várkonyi Béla zeneakadémiai tanár is, aki szolid technikával mutatta be három kisebb zongoraszerzeményét. Az énekhez pedig pompásan simult Dienzi Oszkár finom, diszkrét zongorakísérete.

a. k.

(*) **A M. kir. Operaházban** csütörtökön „Pillangó kisasszony” kerül előadásra. A czimszerepet Bendiner Heddy fogja énekelni, aki mint az Operaház szerződött tagja, ezúttal mutatkozik be először. Kívülre az előadásban Várady M., Flattné, Palóczyné, Arányi, Beck, Déri, Pichler, Ney H., Hegedüs és Várady I. lépnek fel. A péntekre kitűzött „Bohém-élet”-ben Minni Szamosy Elza, Musettet Szoyer Ilona énekl. A férfiszerepekben Takáts, Gábor, Szemere, Dalnoki, Szendrői és Hegedüs működnek közre. Medek Anna szombaton a „Lohengrin” dalmi Elza szerepében mutatkozik be az Operaház közönségének. A vendégművésznőn kívül a dalmiben közreműködnek: Flattné, Anthes, Beck, Venczell, Mihályi, Kertész, Pichler, Kárpát és Ney B. „Az ezred leánya”. Donizetti dalmi vasárnap kerül ismét színebe öt évnél hosszabb pihentetés után. A főszerepeket Szoyer Ilona, Valent Vilma, Gábor és Hegedüs énekl. A dalmi után Mäder Rezső kedves balletjének, a „Piros cipő”-nek lesz jubiláris előadása. Ezúttal századszor adják az Operaházban. Első előadása 1897. január 9-én volt; még ugyanabban az évben negyvenszer került színebe. A főszerepet, Darinkát, eddig Müller Kati, Balogh Szidi, Barbieri Antónia, Schmidk Gizella és Nirschy Emilia táncolták. A századik előadásán Darinka Nirschy Emilia lesz. A jubiláris előadást az igazgatóság felkérésére a szerző, Mäder Rezső, személyesen fogja vezényelni.

(*) **Harmath Ilona a Varázskeringőben.** A Királysziínház ma esti előadását az a veszély fenyegette, hogy elmarad: este hat órakor jelentette Petrás Sári, hogy beteg és képtelen eljátszani szerepét a „Varázskeringő”-ben. Hogy este fél nyolczkor mégis fölgördülhetett a függöny, azt Harmath Ilonának köszönhetette az igazgatóság. A bátor és rutinos énekesnő, bár az utolsó perczben „ugrott” be, gyönyörűen énekelte és kifogástalanul játszotta, zajos tapsra ragadva a nagyszámu közönséget. Az előadásban, amelyben nyoma sem volt zökkenőnek, a Királysziínház egész gárdája résztvett, amely eddig is sikerre vitte a darabot.

(*) **Csillag Teréz felolvasása.** Csillag Teréz, a Nemzeti Színház kitűnő művésznője, e hó 12-én, vasárnap délután öt órakor felolvasást fog tartani a Lipótvárosi kaszinó dísztermében.

(*) **A Magyar Tudományos Akadémia** első osztálya ma délután Goldzieher Ignác elnöklésével ülést tartott, amelynek első tárgya Pasteiner Gyula rendes tagnak székfoglaló értekezése volt középkeri építészetiünk topográfiájáról. A nagy tetszéssel fogadott felolvasást Némethy Géza levelezőtag értekezése követte Ovidius és Lygdamus czimen.

(*) **A Vigsziínházban** holnap, szerdán a „Patachon”-t, Hennequin és Duquesnel új vigjátékát ismétlik, amelyre eddig háromszor télt meg a nézőtér. Az újdonság vidám cselekménye az első jelenettől az utolsóig fogva tartja a közönséget, amely minden alkalommal számtalanszor kitapsolja a szereplőket. Holnapután, csütörtökön, két előadás lesz. Délután gyermekelőadásul, rendkívül mérsékelt helyárrakkal a „Jókedvű Matyót” játszzák, este pedig az „Osztrigás Miczi” kerül színebe.

(*) **Az Izraelita Magyar Irodalmi Társaság** ma este a Sip-utcai iskola dísztermében igen látogatott felolvasó-ülést tartott dr. Ágai Adolf elnök vezetésével. Az első előadó Krausz Sámuel volt, aki „Egy kis embertan” czim alatt a zsidók rossz tulajdonságairól szólt. A tetszéssel fogadott előadás után Lenkei Henrik tanár „Halévi éneke” czimű szép költeményét szavalta el. Utolsónak dr. Neumann Ede rabbi felol-

vasta „Önvédelmünk történetéből” czimű tanulmányát, amely a zsidóság örökös önvédelmi harcából ismertet érdekes fejezeteket.

(*) **Pfui, ti bécsi nők!** Ismeretes az a pofokodási ügy, melynél Meister bécsi tenorista volt az adakozó, az igazgatója pedig az elfogadó. Azt is tudjuk, hogy a bíróság Meistert elmarasztalta és a tárgyaláson jelen volt hölgyközönség tüntetett mellette. Ez a tüntetés tegnap a bécsi Volksoperben ismétlődött, ahol az operettől az operához pártolt énekes mint Don José először lépett föl. A színház zsufolóság megtelt és Meister minden énekszáma s minden felvonás után megújult a tomboló tapsvihár, melybe azonban püsségés is vegyült. Az „ünnepeltet” minden felvonás után husznál többször hitták ki s amikor az előadás végén se szünet meg a zajongás, a második emeleti erkélyről egy kövér úr öblös hangon lekiáltott:

— Pfui, ti bécsi nők!

Ekkor ellene fordult a hangulat és „üssétek le!”, „dobjátok ki!” kiáltással készültek rárohanni, amikor lecsavarták a villamos világítást s a közönség a beállott sötétségben szétoszladozott. A színészbejárónál egy lelkesült tömeg bevárta Meistert és zajos hochozások közt kísérte a törzskorcsmáig. Ebben az esetben furcsán érvényesült a Schiller mondása:

... Soll das Werk den Meister loben,
Doch der Segen kommt von Oben.

(*) **Vizsgaelőadás.** Az országos színészegyesület színésziskolájának növendékei szombaton, e hó 11-én délután 3 órakor vizsgaelőadást tartanak a Vigsziínház színpadán. Előadják: Beaumarchais Figaro házassága czimű vigjátékát, amelyben a főszerepeket Barta Krisztina, Várnai Zseni, Escher Manzi, Nádor Zsiga, Halász Hugó és Magyar Armin játszzák. Vezető tanár: Vidor Dezső, az Operaház rendezője.

FŐVÁROS.

(*) **A Ferencz József jubileumdíjak.** A főváros tanácsa a legközelebbi közgyűlés elé terjeszti a Ferencz József koronázási jubileumdíj-alapítványának a szobrászati, szépirodalmi, tudományos-irodalmi, gépészmérnöki, ipar- és zenészeti díj odaítélése ügyében hozott határozatokat: A 4000 koronás szobrászművészeti díjat Lányi J. Dezsőnek; a 2000 koronás szépirodalmi díjat dr. Csörgő Hugónak; a 2800 koronás tudományos irodalmi díjat Pásztor Mihálynak; az 1800 koronás gépészmérnöki díjat Wessel Zoltánnak. A kilencz, egyenként 600 koronás díjat ajánlja: Farkas Róbert iparművészeti tervezőnek, Korpádi Sándor géplakatosnak, Kovács Lajos szobrásznak, László Ödön czimfestőnek, Lipót Ferencz díszítő festőnek, Menyhért Miklós bútortervezőnek, Schulhof Manó körárajzolóknak, Szabó Kálmán üvegfestőnek és Urtz Ottó grafikai rajzolóknak odaítélni.

(*) **A fővárosi pénzügyi és gazdasági bizottság** ma délután ülést tartott, Bódy Tivadar tanácsos elnöklése mellett; előadó Folkusházy Lajos és Berezei Jenő tanácsjegyző volt.

Előterjesztésére került a budapesti állatvásárpénztár r. l. szerződés-tervezete, amelyet a közgazdasági és közlemezési bizottság már letárgyalta.

Feleki Béla, Folkusházy Lajos, Herzog Péter, Székely Ferencz, Márkus József, Tóth László, Telkes Aladár, Preyer Hugó, Melha Kálmán felszólalásai után, általánosságban elfogadták a szerződés-tervezetet. Márkus Józsefnek azt az indítványát, hogy külön felügyelő-bizottságot ne küldjenek ki, a többség elfogadta, valamint báró Herzog Péternek azt a javaslatát is, hogy külső váltók leszámítását mellőzze a részvényláráság. A többi javaslatokat mellőzték.

A további tárgyak során, hozzájárult a bizottság ahhoz, hogy a javadalmi díjjegyzék II. III. és IV. számú részét további egy évre meghosszabbítsák. — További három évre megállapították a gyalogut-foglalás díjait. — Hozzájárult a bizottság, hogy a 20 millió burkoló-kövesön terhelő előirányzott közmunkák keresztülvitelénél a sorrendjét, a középítési bizottság javaslata szerint, némileg megváltoztassák. — Költség-fedezeti ügyek elintézése után, az ülést véget ért.

(*) **A szocialisták kérelme.** A szocialisták arra kérték a fővárost, hogy a népgyűlés czélljára a budai aréna épületét engedje át. A tanács ma tartott ülésén megtagadta a kérelem teljesítését, mert az arénában színházi kellékek vannak felhalmozva.

(*) **A főváros parkjainak rendezése.** A főváros közttereinek és parkjainak felügyelője, Gerenday Dezső főmérnök már összeállította a sétahelyek rendezésére vonatkozó tervezetét és Ilsemann városi főkertész felügyelete mellett meg is kezdődött a munka, a fák nyesése és irtása. A főváros parkjai az idén még szebbek lesznek, mint voltak az előző években.

(*) **Uj Ós-Budavára.** Amikor a főváros az állatkeretet átvette, elhatározta, hogy Ós-Budavára szerződését nem hosszabbítja meg. A mulatót le is bontották s területét az állatkerethez csatolják. Most egy vállalkozó a Hermina-ut és Hungária-körút sarkán akar nyári mulatót építeni varietével, vendéglővel és kávéházzal. A fővárostól most kért építőengedelmet. Reméljük, hogy a főváros nem fogja meggondolatlanul az építőengedélyt kiadni, ha csak a vállalkozó nem nyújt kellő garanciát arra nézve, hogy ez a mulatóhely niveau dolgában nem fog az ismert színvonalig lesüllyedni. Ehhez természetesen első sorban anyagiak kellene, amelyek nagyságát csak a benyújtott kérvényből fogjuk megtudni. Addig erkölcsi szempontból sem akarjuk az ügyet feszegetni.

(*) **Szállítás a főváros részére.** A vízművekhez szükséges záró-csapok szállítására árleltést hirdet a tanács. A vonatkozó ajánlatokat, 600 korona bantpénzzel együtt, január hónap 24-ikéig lehet benyújtani a Központi Városházán levő középítési ügyosztályhoz.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ **A Kuria választási tanácsai.** A Kuria az 1899. évi XV. törvényczikk értelmében ma választotta meg erre az esztendőre a képviselőválasztások feletti bíraskodó két tanácsot. Az I. tanács elnöke lett Sebestyén Mihály. Rendes tagok: Valkay Bertalan, Fitter Imre, Jorecsko István és Karay Lajos. Póttagok: Beck Hugó, Lábán Lajos és Förster József. Jegyzők: dr. Ráth István és dr. Sopey Dezső albirák. A II. tanács elnöke lett Vavrik Béla. Rendes tagok: Pongrácz Jenő, Dessewffy Géza, Somogyi Mihály és sárói Szabó László. Póttagok: Pecháta Imre, Weis Károly és Bochanitzky Ödön. Jegyzők: Szent-Iványi Gyula tanácsjegyző és dr. Csengey Gyula albiró.

§ **Affér a vonaton.** Madary Gábor fővárosi bizottsági tag a mult és tavaszán két fiával, Lászlóval és Kálmánnal Verőczen vonatra szállt, hogy Budapestre jöjjen. Madaryék találmásra felugrottak egy harmadosztályu kocsi, de alig indult el a vonat, belépett a szakaszba Boschek Adolf jegyvizsgáló kalauz és felszólította őket, hogy keressenek más kupét, mert ez női szakasz. Madary a két fiával erre átment a szomszédos szakaszba, ahol azonban újból ott termett a jegyvizsgáló kalauz és felszólította őket, hogy keressenek más kupét maguknak, mert ez nem dohányzóknak részére van fentartva. Az öreg Madaryt a folytonos kiüldözgetés és a kalauznak nem épen udvarias hangja kihozta a türelméből és elkezdett alaposan káromkodni. A kalauz se hagyta magát, sőt az ajtónyitogató kulcsal hadonászni kezdett Madary orra körül. Madary erre félrelökte a kalauzt, azután fia is segítségére mentek és az afférnak az lett vége, hogy a kalauz egy hónapig sinlette meg a végzetes találkozást, Madary pedig a két fiával súlyos testi sértésért és hatóság elleni erőszak büntettségért a pestvidéki törvényszék elé került. A bíróság ma tárgyalta az ügyet Bánó József elnöklésével. A tárgyalás során kihallgattak egy csomó tanut, akik azt vallották, hogy Madary volt az, aki sértő megjegyzéssel támadt a kalauzra. A bíróság csak könnyű testi sértést és hatóság elleni erőszakot állapított meg s ezért Madaryék, mint tettestársakat, egyenként 14 napi fogházra ítélte. Az ítélet ellen egy a vádlottak, mint védőjük, dr. Bonta Károly felebbztek.

§ **A Nemzetközi Büntetőjogi Egyesület** magyar csoportja január 8., 9 és 10-én mindig délután 6 órakor a Tud. Akadémiában felolvasó ülést tart. Napirend: Az 1908-iki amsterdami kongresszuson tárgyalandó következő kérdés: Hogyan lehetne a büntetéseket bizonyos csoportjaira nézve az eddig majdnem kizárólag alkalmazott büntetendő cselekmény fogalma helyébe a közveszélyesség fogalmát tenni?

Felszólalásra jelentkeztek: dr. Balogh Jenő, dr. Konrád Jenő, Finkey Ferencz, dr. Angyal Pál, dr. Sarbó Arthur, dr. Bernolák Nándor, dr. Berger Miksa, dr. Salgó Jakab, dr. Oláh Gusztáv és dr. Hájós Lajos.

DR. HÖNIG IZSO

Elektrotherapiai és Röntgen-intézet. **Elektromágneses gyógyítás**

Budapest, IV. Károly-körút 24. sz. I. em. Lift

Telefon 102-30.

Gyógytényezők:
Elektromágneses gyógyítás.
Röntgen sugarakkal való kezelés.
Magas feszültségű árammal való kezelés (Arsonvalisatio).
Kék fényvel való kezelés.
Villamos hőfürdők (Elektrotherm).
Villamos fényfürdők.
Villamos masszázs (Vibratio).
Galván, Farad és Franklin árammal való kezelés.
Villamos vízfürdők.
Szénasavas fürdők.

Főbb javallatok:
Általános idegesség (neurasthenia, hysteria).
Idegyengeségi állapotok.
Almatlanság.
Hűdés (Paralysis).
Idegfájdalmak, zsibbák, (Neuralgiák, Ischias).
Szívbetegségek.
Kőszvény és csusz (Rheuma, húgysavas lerakódások, ízületi és csontbajok).
Székrekedés.
Anyagcserebajok. (Elhízás Bőrbajok, Bőrviszketeg.
Hajbetegségek (Hajhullás kopaszság).
Aranyeres csomók.

— Rendelés ú. e. 3-11-ig, d. u. 2-6-ig. —
Kezelés egész napon át. — Kívánatra prospektust

KÖZGAZDASÁG.

Egy horvát intézet válsága. A vidéki intézetek sorából ismét egy áldozatot követelt a lefolyt pénzváltás. Beavatott forrásból vesszük azt az értesítést, hogy a zágrábi Horvát kereskedelmi bank r.-t. (Kroatische Handelsbank A.-G. Hrvatska trgovacka banka) súlyos helyzetbe került. Ez az intézet 1906-ban alakult át egy szövetkezetből részvénytársasággá 250.000 korona tőkével. Később a zágrábi hitelezők kívánságára, hogy a saját tőkét a kötelezettségekkel kellő arányba hozzák, 400.000 koronára emelték fel az alaptőkét, ebből azonban csak 100.000 koronát fizettek be. A banknak mindössze (a legutóbbi mérleg szerinti adatok alapján) 11.914 korona tartaléka van, betétei 84.382 koronát tesznek ki, váltótartaléka 289.831 korona. Az intézet bonyodalmait a hitel-megszorítások, továbbá egy nagyobb cég fizetési képtelensége okozták. 1906. végén kb. 1.400.000 korona hitelt vett igénybe ez az aránylag kis intézet, melyet később a hitelezők leszorítottak, úgy, hogy a jelenlegi visszleszámitolási hitelek kb. 1.260.000 koronát tesznek ki. A zágrábi Ebenspanger cégnél, mely fizetési képtelen lett, nagyobb érdekltsége van a banknak, a cég tulajdonosnak és családjának kb. 300.000 koronát hitelezett. Erre — állítólag — teljes fedezete van, a cég bot-gyára és a gyárban lévő árukészlet — melyért egy bécsi cég már 80.000 koronát ajánlott — és ingatlanok, melyek kb. 130.000 koronával értékesíthetők, továbbá 50.000 korona értékű ingatlanra első helyen bekebelezése van a banknak. Az intézetet azonkívül más irányban is érték veszteségek. A bank többi váltóanyaga a pénzügyi körök szerint nem a legprimább, erre mutat az is, hogy 90.000 korona értékű váltó van per alatt. Négy zágrábi nagy pénzügyi intézet összesen 700.000 koronával van érdekelve a banknál, a fővárosi pénzügyintézet érdekltsége nem olyan jelentékeny, mindössze 100.000 korona. A fővárosi hitelezők között úgy elsőrangú nagy intézetek, mint közép- és kisbankok is szerepelnek. Magánleszámitolónál is sokat vett igénybe a bank. Az intézet összes vesztesége pesszimisták becslése szerint 300.000 koronára tehető, de tekintve, hogy a befizetett 350.000 korona alaptőke és a tartalékalap, továbbá az ideiglenes 400.000 koronára fedezetet nyújt a veszteséggel szemben s az a vélemény, ha a hitelezők időt hagynak a banknak, akkor kiszabadulhat válságos helyzetéből. Jelenleg a zágrábi nagyobb hitelezőkből és a bank igazgatóságának két tekintélyes tagjából álló bizottság intézi az ügyeket. Remél-

hető, hogy úgy a zágrábi, mint a budapesti hitelezők együttes működésének sikerül elejét venni a komolyabb bonyodalmaknak s sikerül az intézetet szánlni.

Fizetési képtelenségek. Weisz Árpád budapesti szőnyegkereskedő (Rákóczi-ut 39.) beszüntette fizetéseit, tartozása 120.000 korona. — Meisels és Salgó nyíregyházi kézműáru-cég fizetési képtelen. A cég tartozása 110.000 korona. — Singer Dávid trencsényi fakereskedő-cég fizetési képtelensége következtében több fakereskedő fizetési zavarba jutott. A fizetési képtelenségek a trencsényi pénzügyi piacot érzékenyen sújtják, amennyiben a pénzügyintézetek a hitelt általánosságban megszorították.

A Máv. talpfa-beszerzése. Vagy egy héttel ezelőtt egyik estlapp azt jelentette, hogy a magyar királyi államvasutak talpfa-szükségletét egy bécsi cégnél szándékozik fedezni. Ez a hír egy bécsi tőzsdelap hasábjain szintén napvilágot látott és pedig részletes adatok kíséretében s mindezek gazdasági körökben élénk feltűnést keltettek. A bécsi lap vasárnapi számában előadja, hogy a 1907. év május 17-én a Máv-nál megtartott talpfa-árleltés alkalmával a beérkezett 50 ajánlat közül az igazgatóság választása a bécsi J. Eisler & Bruder cégére esett, mely cég kötelezte magát négy millió darab talpfa 10 éven belül (400.000 darabot évente) emelkedő árak mellett szállítani és pedig 3.60 koronától fölfelé 5.60 koronáig. A magyar faipar körében — írja a lap — ez a szerződés élénk feltűnést keltett nemcsak azért, mert a m. kir. államvasutak a magyar fakereskedők mellőzésével egy külföldi cég ajánlatát fogadta el, hanem azért is, mert a szállítást tíz év időtartamra szól. A magyar királyi államvasutak évi vasuti talpfa-szükséglete körülbelül három és fél millió darab s így ennek az évi mennyiségnek több mint 10 százalékát a következő tíz év alatt a szerződött bécsi cég fogja szállítani. A magyar királyi államvasutak eddig tudvalevőleg még nem kötöttek ilyen hosszú határidőre szerződést talpfa szállítására s ez tényleg megütközésre szolgáltatott okot fakereskedelmi körökben. Ami azonban a külföldi ajánlat elfogadását illeti, faüzleti körökből azt az értesítést vesszük, hogy a Máv. már évtizedek óta áll az Eisler-céggel összeköttetésben, nevezett cég már akkor szállított a Máv-vonalak részére, mikor azok még nem voltak államosítva, hanem az Osztrák-Magyar államvasut kezében voltak. Tehát nem egy külföldi cég térhódításáról, hanem egy régi összeköttetés ápolásáról van szó tulajdonképpen s hogy a céggel a vasut régtől fogva összeköttetésben áll, általánosan ismert dolog faüzleti körökben s ezt nem is vették zokn a belföldi szállítók, akik közül van néhány cég, mely viszont Ausztriában kap nagyobb talpfa-szállítást s pályázik is ott, ahol a reláció kedvező reá nézve. Így két nagyobb cég összesen kb. 1 millió darab talpfa szállít az Osztrák-Magyar államvasut vonalai számára. Az egész ügyben az a csodálatos, hogy a Máv. 10 évre köt ilyen szerződéseket, mi az eddigi gyakorlatól való eltérést jelent.

A talpfa-beszerzés ügyére vonatkozólag egyébként félhivatalosan a következőket jelentik: „Az a cég, amelyet az államvasutak talpfa-szükségletének szállításával tíz évre megbíztak, az erzsébetvárosi törvényszéknél is be van jegyezve s így magyar cég is. A szállítási szerződés értelmében a talpfaikat magyar erdők faterményeiből kell kiállítani.”

Megjegyezzük, hogy a Magyarországon való bejegyzés még nem jelenti azt, hogy a szóbanforgó cég magyar, mert tudunk igen sok cégről, mely nálunk be van jegyezve s még sincs üzleti telepe vagy irodája az országban és a bejegyzés főként a szállításokban való részvétel céljából történik.

A tényállatok beszerzésének megkönnyítése. A földművelésügyi miniszter már évek óta jelentékeny anyagi áldozatokkal mozdítja elő, hogy a községek megfelelő apaállatokat szerezhessenek a köztenyésztés céljaira. Hasonló anyagi áldozatokat hoz egy-némely gazdasági egyesület is, így a többek közt a Nógrád vármegyei, mely az elmúlt évben 112 községnek közel 4000 korona segítséget adott apaállatok beszerzésére.

A cukorgyárosok tanácskozása. A Magyar Cukorgyárosok Országos Egyesülete tegnap ülést tartott Hatvany-Deutsch Sándor elnöklése alatt. Az ülés foglalkozott a cukor surtaxe kérdésével s gróf Zichy Andor alelnök behatón foglalkozott az osztrák cukoradónak nyolcz koronával történő leszállításával s kijelentette, hogy az eljárásban a magyar cukoripar gyártásnak súlyos károsítását kellene látni, ha nem sikerülne nálunk is a cukoradónak ugyanolyan leszállítást elérni. Azt javasolja tehát, hogy az egyesület teljes nyomatékkal kéri a kormánytól a cukoradó leszállítását. Hatvany-Deutsch Sándor elnök a maga részéről is elismeri az előtte szóló javaslatának nagy jelentőségét és előadja, hogy az egyesület máris iparkodott tájékozódást szerezni az iránt, vajjon a gróf Zichy Andor javaslata értelmében való kezdeményezésnek lehetne-e sikere kilátása. Információi szerint a kormányban ez idő szerint államháztartási okokból nincs meg a hajlandóság arra, hogy a kérdés foglalkozzék és információi megegyeznek az a felelettel, amelyet a kormány a minap egy interpellációra adott. A napirendnek e pontjához hozzászóltak még Robitsch és Selevér igazgatók, mindketten kiemelték a kérdés sürgősségét s azt hangoztatták, hogy a cukoradónak leszállítása az adott pénzügyi helyzet mellett is feltétlenül szükséges, úgy, hogy az egyesület legközelebbi feladatának kell lennie, hogy ez irányban az eredményért harcoljon. Selevér igazgató arra is rámutatott, hogy a cukoripar gyártás emelkedése előreláthatóan a pálinkafogyasztás csökkenésével is járna s így már ezért is törekedni kell annak fokozására. Miután a kérdéshez még báró Kuffner Károly és Patzenhofer Konrád is hozzászóltak, az elnök a következő javaslatot terjesztette a teljes ülés elé:

Minthogy az ország mai pénzügyi helyzete mellett nem remélhető a cukoradónak rövidesen való leszállítása, az egyesületnek arra kell törekednie, hogy az adóleszállítás a cukoripar gyártás emelkedésével következzen be, illetve, hogy a cukoripar gyártás emelkedésével kapcsolatosan beálló cukoradó-bevételi többletek a cukoradó leszállítására fordíttassanak. Ezért azt indítványozza, hogy az egyesület írjon fel a kormányhoz s kéri, hogy ha a következő három év folyamán a hazai cukoripar gyártás az előző három évi fogyasztás átlagához képest évi 100.000 métermázsával emelkedne, ami a cukoradóbevételnek 3.800.000 koronányi emelkedésével járna: akkor a cukoradó nálunk is az osztrák színvonalra szállíttassék le, minthogy feltehető, hogy az ily körülmények között esetleg beálló adócsökkenést a fogyasztás emelkedése hamar ki fogja pótolni.

A teljes ülés az elnök javaslatát egyhangulag elfogadta s az egyesület ez irányban fog eljárni.

Az osztrák adóleszállítással kapcsolatosan szóba került, hogy az osztrák cukoripar becsempészésének veszedelem fokozódik, mire az elnök azt közölte, hogy a kormány teljességgel tudatában van az osztrák adóleszállítás folytán várható viszonyoknak s minden lehető közigazgatási intézkedést meg fog tenni a csempészés megakadályozására.

A Temesvári-Józsefvárosi takarékpénztár zavarai. A legutóbbi napokban még egy vidéki intézet válságáról is beszéltek pénzügyi körökben. A Temesvári-Józsefvárosi takarékpénztárról kedvezőtlen hírek terjedtek el s a betevők másfél millió korona betétét mondtak fel s ezenkívül több fizetési képtelenségnél is veszteséget szenvedett az intézet. A takarékpénztár a kormányhoz és a budapesti bankokhoz fordult s a fővárosi intézetek vállalkoztak is az intézet szánálására. A 400.000 koronát kitevő alaptőkét lebélyegzik és 600.000 korona új összegben új részvényeket bocsátanak ki, amelyeknek nagyobb részét a fővárosi intézetek jegyzik. Az eddigi visszleszámitolási hitelt biztosították a takarékpénztárnak. Így módon biztosítva van az intézet további fennállása, amely 1895—1902-ig tíz százalék s azóta nyolcz százalékosztalékot fizetett s az utolsó mérleg szerint betéti állománya 3.58 millió, visszleszámitolása 1.47, váltóállománya 3.44 és jelzálogkölcse 0.6 millió korona volt.

A kassa-oderbergi vonalon szünetel a forgalom. A cs. kir. szab. kassa-oderbergi vasut közze teszi, hogy a k. k. Nordbahn Oderberg állomásán fennálló árutorlódás, mely miatt a kassa-oderbergi vasut kénytelen volt január hó 1-étől kezdve saját állomásain, a k. k. Nordbahn, valamint a porosz államvasutak részére Oderbergen át rendelt áruk felvételét és ilyeneknek a csatlakozó pályákról való átvételét beszüntetni, még egyre tart, sőt annyiban

Reggelizés előtt fél pohár

Schmidthauer-féle

Használatra valódi áldás gyomorhajcsoknak és székzsorulásban szenvedőknek

Igmándi keserűvíz

az orrontól gyomrot 2-3 óra alatt tel. jenen rendbe hozza. Itis ávoq 40 fillér. nagy ávoq 60 fillér.

Szerda

rosszabbod igazgatóság állomásaira és átvétel. A helyzet bergi vasu porosz állcsi Oederl vétetni, a és a poros romlandó kénytelen s

Az új

alkoztatja csön-terv h lyamában i jelentékeny lung interv tervenczió nap az ulti később az dőbe ment. tartotta ma kent, de a veszteség.

rökben föle egy évig n az okból tö illette, hog Itt említjük, financzkapac latkozott al rolhat az új E vélemény járadékok á mert a befé feleserlik p az új czim Ezek folytá tékpapir vis

A népi

évi költség pies gazdas met akar fo sőre, mert az ottani n hagy. Darán új tételt ve támogatásár az ez irán megfelelően sítését előse lön női ház berendezési elő a minis nak kiegészi szág észak- iskola előm tanáig földn

A néme

jelentése sz kamatlábát előtt — ez litják. A a következő még erősen dőtek a v hagyott a jegyzése 52 tárczánál is napokban. említjük, h dött az a né száozónlése közeli jövő

Köszönt

statisztikai hétéen a kö tak Budapest Déli Vasut 159.819 mm. mm., egyéb 550.363 mm termázsát, 13.207.332 4.461.877 m pestről a M uton 400 m mm., össze eddig lefo 1.652.109 n időben 895. nitel 806.2

rosszabbodott, hogy most már a k. k. Nordbahn igazgatósága a Mähr.-Ostrau-Oderfurt és Olmütz állomásaira, valamint az utóbbin át rendelt áruk felvételét most már hivatalosan is megszűntette. A helyzet ezen rosszabbodása folytán a kassa-oderbergi vasút mindaddig, míg a k. k. Nordbahn és a porosz államvasutak részére a vonalain álló 700 kocsi Oderbergen a k. k. Nordbahn által át nem fog vétetni, az árufelvételt saját állomásain és az áruátvételt a csatlakozó állomásokon a k. k. Nordbahn és a porosz államvasutak részére az élő állatok, romlandó és gyorsárúk kivételével továbbra is kénytelen szüneteltetni.

Az új porosz kölcsön. Az új porosz kölcsön foglalkoztatja mindenfelé a pénzügyi köröket. A kölcsön-terv hatása elsősorban a német konzolok árfolyamában jut kifejezésre, ezek az utóbbi napokban jelentékenyen estek, mindaddig, míg a Seehandlung intervencziós vételeket nem eszközölt. Az intervenczió folytán a 3%-os birodalmi kölcsön tegnap az ultimó-forgalomban 0.35%-al emelkedett, de később az elért áremelkedés 0.25%-a ismét veszendőbe ment. A közpénz-forgalomban aránylag jobban tartotta magát az árfolyam, a 3%-os kevéssé csökkent, de a 3 1/2%-os konzoloknál nagyobb volt az árvészeség. A kölcsönre vonatkozólag pénzügyi körökben főleg azt hibáztatják, hogy az új címletek egy évig nem lesznek jegyezve, ami nyilván abból az okból történik, hogy a forgalmat megnehezítsék, illetve, hogy a darabok ne kerülhessenek eladásra. Itt említjük, hogy egy vezető állásban levő bécsi finanszkapacitás a „P. Lloyd” tudósítója előtt nyilatkozott abban az irányban, milyen hatást gyakorolhat az új porosz kölcsön a belföldi járadékpiacra. E vélemény szerint a kölcsön a magyar és osztrák járadékok árfolyamát kedvezőtlenül befolyásolhatja, mert a belföldi járadékok német birtokosai esetleg feleslelik papírjaikat német kibocsátásokkal, illetve az új címletekkel, miután kamatozásuk egyenlő. Ezek folytán a közeli jövőben nagyobbarányú értékpapír visszaözlésére lehet számítani.

A népies gazdasági oktatás fejlesztése. Az ez évi költségvetés arra vall, hogy a kormány a népies gazdasági oktatás fejlesztésénél különös figyelmet akar fordítani a falusi gazdaasszonyok képzésére, mert sajnos, a változott életviszonyok folytán az ottani nevelés e tekintetben sok kívánni valót hagy. Darányi Ignác földmivelségi miniszter egy új tételt vett fel a községi gazdasági leányiskolák támogatására, hogy a gazdasági nevelés érdekében az ez irányban hasznosan működő intézményeket megfelelően támogathassa és hasonló iskolák létesítését elősegíthesse. Megvalósulás alá kerül a külön női háztartási iskola is, melynek építkezési és berendezési költségeire 100.000 koronát irányzott elő a miniszter. Végül a földmivelségi halózatának kiegészítése céljából megindította egy az ország észak-keleti részében létesítendő földmivelségi iskola elmunkálatait is, amely országrészben mostanáig földmivelségi iskola nincs.

A német pénzpiacról. A berlini „Local-Anzeiger” jelentése szerint nincs kizárva, hogy a Reichsbank kamatlábát még az új kölcsön jegyzésének lezárása előtt — ezek szerint e hó 14-ike előtt — leszállítják. A német pénzpiac helyzetére vonatkozólag a következőket írják nekünk: A jegybankot e hó 2-án még erősen igénybevétték, azóta azonban megkezdődtek a visszaözlések. A nyílt piacon is alábbhagyott a feszültség, a magánkamatláb esett, mai jegyzése 5 1/2%. Arra számítanak, hogy a lombardtárczánál is nagyobb visszaözlések lesznek a közeli napokban. A napipénz 6—6 1/2% között mozog. Itt említjük, hogy ma a bécsi tőzsdén is felszínre vetődött az a nézet, hogy a Reichsbank, tekintettel a visszaözlésekre és a magánkamatláb esésére, már a közeli jövőben leszállítja rátáját.

Köszénforgalom a fővárosban. A székesfőváros statisztikai hivatalának a kimutatása szerint az elmúlt héten a következő volt a köszén forgalma: Behoztak Budapestre a M. A. V. vonalain 339.272 mm., a Déli Vasuton 1800 mm., a helyi érdekű vasutakon 159.819 mm., a Dunagőzhajózási-társaság hajóin 39.481 mm., egyéb hajókon 10.000 mm., összesen behoztak 550.363 mm. Az év eleje óta behoztak 17.669.209 métermázsát, míg tavaly ugyanebben az időszakban 13.207.332 métermázsát. Az idén tehát a behozatal 4.461.877 métermázsával volt több. — Kivittek Budapestre a M. A. V. vonalain 23.333 mm., a Déli Vasuton 400 mm., a Dunagőzhajózási-társaság hajóin 2600 mm., összesen kivittek 26.333 métermázsát. Az év eddig lefolyt időszakában kivittek Budapestre 1.652.109 métermázsát, míg tavaly ugyanebben az időben 895.887 métermázsát, eszerint az idén a kivétel 806.222 métermázsával volt több.

Az inasnevelés terén szerzett érdemek jutalmazása. Az Országos Iparegyesület, áthatva az inasnevelés messzeható fontosságától, a kézműves ipar rendszeres fejlődése szempontjából elhatározta, hogy az e téren szerzett kiváló érdemeket elismerésben fogja részesíteni. E célra a folyó évre egyelőre a következő jutalmakat tűzi ki: Egy 300 koronás jutalomdíjat; két 200 koronás jutalomdíjat és három 100 koronás jutalomdíjat. Az első három évben a pályadíjakra csak a fővárosban lakó kéziiparosok pályázhatnak. A pályázatokat 1903. márczius 1-ig kell az Országos Iparegyesületnél (Gróf Zichy Jenő-utca 4.) benyújtani. A háromévi kísérlet után az egyesület ezen jutalmazási akcióját ki akarja terjeszteni az egész országra és a vidéki pályázatok sikeréhez képest állapítja meg azután a jutalmazás arányait.

A veszprémi gazdák munkaprogramja. A Veszprémmegyei Gazdasági Egyesület legutóbb tartott ülésén elhatározta, hogy a folyó évben is fokozott tevékenységet fejt ki az állattenyésztés fejlesztésére. A vármegye kispapjai részére nagyobb összegű kölcsönt szerez tenyészszők bevásárlására. Veszprém- és Devecserben tenyész-bikavásárokat rendez a folyó évben, terve vette továbbá lötenyészítő jutalomdíj kiosztás rendezését is. Az egyesület tevékenységének másik részét a nép gazdasági nevelése fogja képezni. A földmivelségi miniszter által adott nagyobb összeg felhasználásával 15 községben gazdasági előadásokat, 5 községben háziipari tanfolyamokat rendez. Súlyt helyez az egyesület gazdakörök fokozottabb mérvű alakítására, azoknak népkönyvtárakkal való ellátására. Fejleszteni fogja a nemes barmtenyésztést, ezért cserebaromfiakat oszt ki; gondoskodik jöminőségű vetőmag, nemkülönben gyümölcsoltványok kiosztásáról; felkarolja a hűsleges gazdasági cselédek jutalmazását, végül a Magyar Gazdaszövetséggel karöltve eljár a birtokparcellázásoknál s szövetkezeti bérletek alakításánál.

Nyílt-tér.

(E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Vérgyógyítás.

Hemopatia

Uj, eredeti gyógymód, mely rendkívül sikerrel alkalmazható köszvény-, asztma-, gőrvélykór-, szív-, idült gyomor-, bél- és ideggyógyításban (neurasthenia) és némely fontosabb bőrbajban (pl. Lupus). Biztos védelem szélhűdés és elmezavar ellen. 18 évi tanulmányozás és alkalmazás után most száz meg száz teljes gyógyulással számol be.

E gyógymód megalapítójának és egyedül képviselőjének **Dr. Kovács J.** egyet. orvosnak (Homopatia) rendelésintéskete van Budapest V., Váci-körút 18. szám alatt.

Rendelés naponta 6—1-g és 3—6-g. Díjazott levélre válaszol. — Betegeket intézetén kívül is kezel. — Nehéz betegeknek legbiztosabb gyógymódja.

Cognac

CZUBA-DUROZIER & Cie.

FRANCIA COGNACGYÁR, PROMONTOR.

Mindenütt kapható.

Vezérügynökség: RUDA ES BLOCHMANN, Budapest

Ez év végén
50 éves pályafutását fejezi be a legjobb magyar élclop, az

„Üstökös”.

Ebből az alkalomból az „Üstökös” kiadóhivatala azt a kedvezményt nyújtja az Egyetértés előfizetőinek (nyilvános helyiségek kivételével), hogy

- 1/4 évre (3 K helyett) . . . 2 K-ért
- 1/2 „ (6 „ „) . . . 4 „
- 1 „ (12 „ „) . . . 8 „

rendelhetik meg az Üstököst.

Utaldványczim: „Üstökös” Budapest.

Az Üstökösnek állandó rejtvényrova van. Minden megfejtő — kivétel nélkül — értékos jutalmat kap.

Az 50 éves jubileum alkalmából n.egjelenő ünnepi számot minden új előfizető megkapja.

KALIPTAS

Legújabb és már is a legkedveltebb fogpépítő készítmény.

Kapható: **MÜLLER J. L.** orv. szaki Budapest, IV., Koronaherczeg-utca 2. sz. Jógyszerészi, árogeria és finomabb áruüzletben, Kís. társas. 40. Állás. Nagy társas. 1. koronás. **Fogpép**

Gyengélkedő,

tanulás miatt vagy bármely okból fejlődésükben visszamaradt gyermekek, egy-szintén vérszegény, túlfeszített munka folytán ideges, izgékony és korán kimartult felnőttek mint erősítő szert a legnagyobb eredménnyel használják a **Dr. Hommel-féle Haematogen-t.**

Es javítja az étvágyat; fokozza a testi és szellemi erőket, erősíti az egész idegrendszert.

De határozottan valódi **Dr. Hommel-féle Haematogen-t** kell kérni, az utánzatoktól pedig, gondosan óvakodni kell. Kapható a gyógyszerárakban.

«Vasárnapi Ujság»

Szerkesztő: **Holtz Pál.** Főmunkatárs: **Mikszáth Kálmán.**

Munkatársai: A magyar irodalom legjelesebb művelői.

A folyó (55-ik) évfolyamban közli **Rákosi Vik-tornak «Kirándult urak»** című szenzációs új regényét, továbbá: Fogazzató egy világhírű regényének **«Kisemberek régi világa»** cz. fordítását. **Bezereki István** főispán tollából. — **Mikszáth Kálmán** nagy népszerűségének és immár világhírű orvendó írónk nagybecsű szépirodalmi közleményeit kizár lag a «Vasárnapi Ujság»-ba írja, m. p. valami új alakban, mint ő maga írja **«V. U.»** hoz intézett levelében: **«Szereimék** valami újat kigondolni a «Vasárnapi Ujság»-nak, ha nem is új genret, de legalább új formát....»

Az előfizetők (azok is, kik után lépnek az előfizetők sorába) a «Karácsony»-t, e díszes kiállítású gazdagon ilusztrált, értékes színes mellékletekkel bővített s kiváló irodalmi becsű albumot ingyen kapják. A «Vasárnapi Ujság» előfizetési ára nevezetve 4 koronára. Mutatványszámokat szívesen küld a kiadóhivatal: Budapest, IV. ker. Egyetem utca 4.

TŐZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE

Gabonátőzsde.

A gabonátőzsdének ma nagyon mozgalmas napja volt. A két ünnepnap szünet után — tekintettel a rendkívüli hideg időjárásra — az üzlet néhány fillérral drágábban indult, de csakhamar óriási realizálási anyag jött a piacra. Már a mult héten volt észlelhető, hogy a hausse-spekuláció szabadulni igyekszik az engagementoktól, látva a fogyasztók rendkívüli tartózkodását a túl magasra felemelt árakkal szemben. Ma azután a szabadulási vágy erősen kitört a tőzsdén. Az áprilisi és októberi terminusok 50 kilóként 25 fillérral estek és délután panikszzerű futás volt az egész vonalon. Az üzleti idők vége felé erősebb kezek kezdték venni a búzát, úgy hogy a legalacsonyabb árfolyamoktól számítva 5—6 fillér javulás állott be. Takarmánycikkék szintén olcsóbbodtak, zab 10, tengeri 8 fillért veszített az árából. A készáru-piacon a malmok 20 ezer mázsa búzát vettek 10 fillérral olcsóbban. Ezen buza vételek azonban nem szükségletre, hanem arbitrage-képen történt. A malmok ugyanannyi papirosbuzát bonyolítottak le.

- Eladatott:**
- Buza. Tiszavidéki. 100 mm. 78 kg. 25.80 korona, 200 mm. 78 kg. 25.70 korona, 150 mm. 77.5 kg. 25.70 korona, 1000 mm. 76 kg. 25.70 korona, 1000 mm. 76 kg. 25.50 korona, 100 mm. 75.7 kg. 25.40 korona, 150 mm. 75.7 kg. 25.10 korona, 100 mm. 75.5 kg. 25.70 korona, 1000 mm. 75.5 kg. 25.45 korona, 100 mm. 75 kg. 25.— korona, 100 mm. 74 kg. 24.80 kor.
 - Pestvidéki. 250 mm. 77 kg. 25.40 korona, 100 mm. 77 kg. 25.20 korona, 200 mm. 77 kg. 25.20 korona, 100 mm. 76 kg. 25.40 korona, 200 mm. 76 kg. 25.20 korona.
 - Kalocsai. 500 mm. 76.5 kg. 25.60 korona.
 - Bácskai. 200 mm. 76.6 kg. 25.40 korona.
 - Raktár. 5700 mm. 75.7 kg. 24.20 korona.
 - Rozs. 500 mm. 22.— korona, paritás.
- Az árak 100 kilogr.-kint koronákban értendők.

Budapesti gabonaforgalom.

1908. január 5-től január 7-ig.

	Erkezett:	Elszállított:
Buza	9217	—
Rozs	2080	764
Arpa	2721	—
Zab	2525	—
Tengeri	254	—
Liszt	251	8451
Korpa	—	2389

A határidőpiacra kóttelt:

Előlt:

Előfordult kötések (50 kg.-kntf):

Buza 1908. áprilisra	12.70, 12.68, 12.73, 12.79, 12.69.
Buza 1908. októberre	10.41, 10.44, 10.49, 10.31, 10.37.
Rozs 1908. áprilisra	11.39, 11.41, 11.35, 11.38, 11.25.
Rozs 1908. októberre	9.31, 9.32, 9.28, 9.25, 9.15.
Zab 1908. áprilisra	8.28, 8.29, 8.27, 8.24.
Tengeri 1908. májusra	7.12, 7.16, 7.17, 7.13.

1 óra 30 perczkor zárulnak:

áprilisi buza	12.68	12.69
októberi buza	10.36	10.37
áprilisi rozs	11.24	11.25
októberi rozs	9.14	9.15
áprilisi zab	8.22	8.23
májusi tengeri	7.11	7.12

Délutáni forgalom.

Délután lanyhább irányzat fejlődött ki, amelyre az árak is vesztettek árfolyamukból.

4 óra 30 perczkor zárulnak

Buza 1908. áprilisra	—	—	12.52	12.53
Buza új októberi	—	—	10.25	10.26
Rozs 1908. áprilisra	—	—	11.07	11.08
Rozs új októberi	—	—	8.97	8.98
Zab 1908. áprilisra	—	—	8.15	8.16
Tengeri 1908. májusra	—	—	7.05	7.06

Értéktőzsde.

A hivatalos forgalom két napi szünetelése után ma szilárdan indult az üzlet. Mindazonáltal nagyobb lendületet nem tudott venni a forgalom, mert a spekuláció az egész vonalon tartózkodást tanúsít.

A szombat esti zárlathoz képest a nemzetközi értékek árfolyama néhány koronával emelkedett, megszilárdult továbbá a helyi bankpapirok ára is. A forgalom ma az egész tőzsdén nagyon vontatott volt a helyi piacra, csak a Salgótarjáni és Közuti részvények iránt volt érdeklődés. Az államvasuti részvények bécsi és berlini vásárlásokra ma mintegy négy koronával emelkedtek. Az utódőzsdén a Jelzálogbankrészvények 412.50 koronáról 414.50 koronáig emelkedtek.

Áttérve az üzlet részleteire, az előtőzsde jobb külföldi jegyzésekre szilárdan indult, de az üzletesen folytán később gyengült. A helyi piacon jelzálog-hitelbank részvények fedezésekre 5 koronával emelkedtek. A déli tőzsde irányzata szilárd maradt és az árfolyamok csekély ingadozások után tartottan zárultak. A forgalom azonban szűk keretben mozgott. Az utódőzsdén nyugodt volt az irányzat csekély forgalom mellett.

Előtőzsde.

Előtőzsde gyengült.
Kóttettek: Osztrák hitelrészvény 636.—635.25, Magyar hitelrészvény 762.—762.50, Osztrák-magyar államvasut 676.50—677.50, Rimamurányi vasmű 525.25—525.50, Magyar leszámítolóbank 479.25—480.50, Jelzálogbank 409.25—414.—, Közuti vaspálya 557.—558.50, Városi villamos vasut 273.—274.50, Konvertált jelzálog sorsjegyz 120.50—122.50.

Déli tőzsde.

A déli tőzsde tartott.
Kóttettek: Osztrák hitelrészvény 636.—636.25, Magyar hitelrészv. 762.—763.25, Osztrák-magyar államvasut 677.—679.—, Rimamurányi vasmű 525.50—525.75, Magyar leszámítoló bank 481.50—482.—, Jelzálogbank 412.25—413.—, Közuti vaspálya 557.50—559.50, Városi villamos vasut 274.25—276.—, Magyar koronajáradék 93.35, Hazai sorsjegyz 103.—108.75, Konvertált jelzálog-sorsjegyz 120.25—121.50, Orosz kölcson 89.75—89.90, Magyar kereskedelmi bank 332.—332.5, Magyar általános takarékpénztár 565.—, Salgótarjáni közbányra r.-t. 572.—578.—.

Premium-üzlet: A díjbiztosításokért fizettek: Osztrák hitelrészvényekért holnapra 4.—6.— K, 8 napra 10.—12.— K, 1908. január végére 24.—26.— K.

Tőzsde.

Az utódőzsde irányzata nyugodt maradt. Kóttelt: Osztrák hitelrészvény 635.25, Jelzálogbank 413.75—414.50, Rimamurányi vasmű 525.75, Államvasut 678.75—679.25. Végül maradt: Jelzálogbank 413.75, Államvasut 678.75.

BÉCSI GABONATŐZSDE.

Bécs, január 7. (Az Egyetértés távirata.) A mai tőzsdén alig volt forgalom és az irányzat gyöngült. Buza és rozs 5 fillérrel hanyatlott, tengeri megtartotta a teljes árakat, zab pedig 5 fillérrel drágult.

Jegyzetelt buza: tiszavidéki 13.10—13.50 korona, mosoni 12.15—12.50 korona, tótfelvidéki 12.15—12.60 kor., déli vasuti 12.10—12.40 korona, marchfeldi 11.85—12.15.

Uj-rozs: tótfelvidéki 11.60—11.85 korona, csepeli 11.60—11.80 kor., pestmegyei 11.55—11.85 korona, különféle magyar 11.50—11.75 kor., osztrák 11.45—11.65 korona.

Arpa: morvaországi 9.40—10.— kor., marchfeldi 9.—9.50 kor., bácsvidéki 8.90—9.50 kor., tótfelvidéki — kor., csepeli 8.40—9.65, győri 8.30—9.25 kor., déli vasuti 8.10—9.75 kor., tiszavidéki 7.20—8.25 korona.

Magyar tengeri: régi 7.95—8.15, új 7.50—7.65 korona, cinquantin 8.75—8.95, új 8.45—8.75 korona.

Magyar zab: selejtes 8.30—8.40 kor., közepes 8.40—8.65 korona, elsőrendű 8.65—8.95 kor., válogatott 8.95—9.15 korona.

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE.

Bécs, január 7. A tegnapi kedvező külföldi jegyzések hatása alatt ma az előtőzsdén kedvezőbb volt a hangulat és bár az üzleti élet szűk keretben mozgott az egyes értékek, ugymint az Alpesi bányarészvények, az Államvasuti értékek és a magyar jelzálogbank értékei jelentékenyebben emelkedtek. A kedvező irányzat az előtőzsde végéig tartott. A déli tőzsde szintén szilárdan nyílt meg és a berlini szilárdítás hatása alatt a későbbi órákban nem változott, de a forgalom szűk határok között mozgott. A déli tőzsde zárlata tartott volt.

11 óraker zárulnak:

Osztrák hitel. 635.25, Magyar hitel. 762.50, Länderbank —, Államvasut 677.—, Elbvölgyi vasut —, Déli vasut 150.75 —, Alpesi bányarészv. 597.50, Rimamurányi 525.50, Májusi járadék 96.55, Magyar koronajár. 93.40, Orosz érték —, Török sorsjegyz 183.50, Német márka 117.65.

A déli tőzsde szilárd hangulattal nyílt meg.

1 óraker jegyeztek:

Osztrák hitel 636.25, Magyar hitel 763.—, Länderbank 409.—, Unio-bank 532.—, Államvasut 678.25, Angol-bank —, Bankverein —, Déli vasut 150.75, Gözhajó —, Alpisi bányarészvény 598.50, Májusi járadék 96.55, Magyar koronajáradék 93.40, Török sorsjegyz 183.50, Német márka 117.65, Elbvölgyi vasut —, Rimamurányi 527.—, Orosz járadék —, Keleti vasutak —, Skoda —, Magyar jelz. 412.50, Kárpáti petroleum —.

Bécs, január 7. (Osztrák értékek zárlata.)

4-2 százalékos papír-járadék 96.40, 4 százalékos osztrák arany járadék 114.80, 1860-as sorsjegyz 148.10, Osztrák hitelsorsjegyz 451.—, Angol osztrák bankrészvény 289.50, Bécsi Bankverein 517.—, Osztrák-magyar bank 17.69, Déli vasut 150.50, Dunagözhajózási társaság 996.—, Dohány részvény 403.—, Cs. kir. arany (vert.) 11.37, Német bankváltók 117.72, Osztrák Lloyd 421.—, 4,2 szal. ezüst járadék 96.40—98.30, Osztrák koronajáradék 96.65, 1864-es sorsjegyz 254.—, Osztrák hitelintézeti részvény 635.75, Union-Bank 530.75, Osztrák Länderbank 406.50, Osztrák-magyar államvasut 678.15, Elbvölgyi vasut 422.—, Alpisi részvény 598.25, 20 trankos 19.15, Londoni váltóár 241.12, Lipótkohó 421.—, Töröksorsjegyz 183.75, Szilárd.

Bécs, január 7. (Magyar értékek zárlata.)

4 százalékos arany-járadék 111.15, Tiszai és szeg. kölc. sorsjegyz 142.—, Magyar hitelbank részvény 763.—, Magyar leszámítoló és váltó részvény 480.—, Rimamurányi 525.—, Magyar czukoripar —, Adria hajózási részvénytársaság —, Magyar ko-

ronajáradék 93.40, 4 százalékos magyar földteherm. kötv. —, Magyar nyer.-k. sorsjegyz 188.25, Kassa-Oderberg vasut részvény —, Magyar jelzálogbank 413.—, Magyar keresk. bank — kor.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDE.

Berlin, jan. 7. (Tőzsdejelentés.) A mai tőzsde forgalma valamennyi értékpapírban élénk üzlet mellett folyt le, ami mellett az árfolyamok emelkedtek, bár tagadhatatlan, hogy leginkább a spekuláció vett részt az üzletben. A határozottan kedvező irányzat azon alapult, hogy a londoni pénzpiac helyzetének alakulása kedvező volt és várható, hogy a birodalmi bank a hivatalos kamatlábat legközelebb mérsékelni fogja. A mozgalom előterében bankok állottak, nevezetesen a Deutsche Bank és a Handelsteile részvényei, továbbá bányatevékek s amerikai értékek, mely utóbbiak New-Yorkra lényegesen emelkedtek. Az osztrák vasut részvényei szintén javultak. A Prinz Heinrich-vasut részvényei 3%-nyi emelkedést mutatnak. A járadékpiacra 3%-nyi emelkedést mutatnak. A járadékpiacra 3%-os birodalmi kölcson, továbbá japániai és oroszok élénk forgalom tárgyát képezték. A készpénzpiac ipari értékei szintén szilárd irányzatúak voltak. Magánleszámítolási kamatláb 5%, napi-pénz 6%.

Zárlatok jegyzeteltik: 4-2 százalékos papírjáradék —, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 97.25, osztrák hitelrészvény 199.90, Déli vasut 27.90, orosz bankjegyz 214.15, 4 százalékos új orosz kölcson 73.75, Disconto Commandit 171.40, Dinamitruszt 160.75, Harpeni 197.50, Unifikált török járadék 94.—, 4-2 százalékos ezüst-járadék —, 4 százalékos magyar aranyjáradék 93.40, Magyar koronajáradék —, Osztrák-magyar államvasut 145.—, Bécsi váltóár 84.85, Olasz járadék 103.40, Alt. villamossági Edison 201.25, Gelsenkircheni 187.50, Laurakohó 214.—, Emelkedő.

Frankfurt, (Zárlat.) január 7. 4-2 százalékos papírjáradék —, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 97.40, 4 százalékos magyar aranyjáradék 93.60, Osztrák hitelintézeti részvény 199.70, Osztrák-magyar államvasut 145.40, Északnyugati vasut —, Bustiehradi vasut —, Londoni váltóár 204.65, Bécsi Bankverein 130.50, Villamos részvény 146.—, 3 százalékos magyar aranykölcson 76.50, 4-2 százalékos ezüstjáradék 98.25, Osztrák koronajáradék 96.25, Magyar koronajáradék 93.45, Osztrák-magyar bank 127.40, Déli vasut részvény 27.80, Elbvölgyi vasut —, Bécsi váltóár 848.75, Párisi váltóár 814.16, Union bankrészvény —, Alpisi bányarészvény 299.—, Szilárd.

Hamburg, (Zárlat) január 7. 4-2 százalékos ezüstjáradék 98.—, 1860. sorsjegyz 149.50, Déli vasut 27.70, 4 százalékos Aranyjáradék 97.—, Osztrák hitelrészvény 200.25, Osztrák-magyar államvasut 145.60, Olasz járadék 103.30, 4 százalékos Magyar aranyjáradék 93.80, Szilárd.

London, január 7. Angol consol 84/8.

Páris, január 7. (Zárlat.) 3 százalékos Francia járadék 95.67, Osztr. aranyjáradék 97.—, Magyar aranyjáradék 93.—, 5 százalékos Bolgár kötelezvény 1896. évről 496.50, 4 százalékos Olasz járadék 101.75, Déli vasut elsőbbségi kötv. 310.—, 5 százalékos marokkói járadék 504.—, 4 százalékos 1890. Román kölcson —, 4 százalékos Kons. amort. román járadék 88.25, 4 százalékos Amort. román járadék 1905. 88.75, 5 százalékos Orosz járadék 1906. 94.95, 5 szal. Orosz kincstári utalvány 1904. 502.—, 4 szal. Szerb járadék 1907. 93.30, 4 százalékos spanyol járadék 95.10, 4 százalékos unifikált török jár. —, Török sorsjegyz —, Török dohányrészvény 431.—, Osztrák föld-hitelintézeti —, Osztr. Länderbank 452.—, Magyar Jelzálogbank 445.—, Banque de Paris 14.43, Banque Ottomane 690.—, Osztr. magyar államvasut —, Déli vasut —, Meridional vasut —, Keleti vasutak —, Waggon Lits —, Hartmanni gépgyár 598.—, Rio Tinto 16.81, Sucrerie d'Egypte —, Tula 408, Thomson Houston —, Urikányi kölcson 152, Chartered —, De Beers 340.—, East Rand —, Jagersfontein 103.—, Transvaal Consols 84.—, Transvaal Land Company 49.75, Váltó Amsterdamra (rövid) 207.81, Váltó német piacokra (rövid) 122.68, Váltó Bécsre (rövid) 104.25, Váltó Belgiumra (rövid) 1/2, Olasz aranyváltó (rövid) 1/2, Váltó Svájcra (rövid) 1/2, Csek Londonra 251.65, Magánkamatláb 4.—, Szilárd.

WIKUS
CSOKOLÁDÉ
GYÁR
BUDAPEST

WIKUS TÁTRA
TEJCSOKOLÁDÉ
WIKUS
CACAOPOR

IV DEÁK FERENCZ-UTCA 12

SZÍNHÁZAK

Szerdán 1908. január 8-án

Nemzeti színház

MACBETH.

Szomorjátok 5 felvonásban. Írta Shakespeare. Fordította Szász Károly.

Duncan, skót király Molnár Machbet Szacsavay Lady Macbeth Jászai Macduff Farkó Lady Macduff Fay Sz. Hecate Paulayné Malcolm Mihályfi Rosse Hetényi Boszorkányok Kezleri Demjén Kepus Munkácsi Gabányi

Kezdeté 7 órákor

M. Kir. Operaház

Tárva

Nepszínház-Vigopera

Tündérszerelme

Fantasztikus operett 3 felvonásban. Írta Martos Ferencz. Zenejét szerző: Huszka Jenő.

Személyek: Mátyás Kürthy Borbála, a felesége V. Ágú L. Gergő, a fiuk Környei Orsolya, a lányuk Tallián Csababőr, buktor Nagy Csababőr Jászó Víz király Horváth Csilla, leánya Della Donna Cinczer, tücsök király Virág Remete Székely Mazi, parasztleány Bátori G.

Kezdeté 8 órákor

Magyar színház

A virágos csónak.

Színjáték 4 felvonásban, közfjátékkal. Írta: Sudermann Herman. Fordította: Fröm József.

Személyek: Hoyer, Erdlinger báróné, Rátsala, Thea leányai, Erdlinger báró, Pröemann Lipót, Hoyer Fred, Spemer gróf, Holmann dr., Iró, Sörössel, kómikus, Griesling, clown, Gibogoff Lonja, Ráthai, Forst R., T. Halmi M. Mészáros G. Szirmai Vágó Csontos Törzs Garas Boross Z. Molnár Harnos L.

Kezdeté tel 8 órákor

Urantia színház

Marokkó

Kezdeté tel 8 órákor.

Vigszínház

PATACHON.

Vígjáték négy felvonásban. Írta Hennequin és Duquesnel. Fordította Adorján Andor.

Személyek: Tihay gróf Fenyvesi A grófné Haraszt H. Lucienne, a leányuk M. Harmati Rósvay Róbert Tapolczai De Fery Tihanyi Lepulós-Medville Szorómy La Verdure báró Vendrei Colombo Kiss L.

Kezdeté tel 8 órákor

Király színház

Varázskeringő

Operett 3 felvonásban. Írta Dörmann és Jacobsen. Fordította Mórei Adólf. Zenejét szerzőzte Strauss Oszkár.

XIII. Joannim Némethi Lohár Papir Holóna Petrus S. Niki Ráthonyi Gúrti Csabó Fridorka Orloy G. Franzi Ötvös G. Vendolin miniszter Szabó Sigismund. Jakaj Sárány

Kezdeté tel 8 órákor

„APOLLÓ-SZÍNHÁZ“

(TELEFON 68-39.)

Tündérszínház a tenger alatt (Fantasztikus színezett felvétel.) Sikerült tréfa. A kis életmentő

Hídászcsapat átkelése egy folyón. Epizód egy cowboy életéből Elmejegyek a templom mellett.

Előadja Pintér Imre. Kezdeté tel 5 órákor.

MODERNSZÍNHÁZ KABARET

Andrássy-ut 69. TELEFON 93-16.

5 színpadi tréfa 24 mulató, művészi magánzám 3 kaczagató kis bohózat

SZERZŐK: Szomaházy, Hel-tal, Molnár.

SZEREPLOK: Medgyaszay Vilma, Vörös III, Keleti Julia, Póór Lili, Nyárai, Bárány, Kabók, Boros.

Kezdeté 9 órákor.

BUDAPESTI Cabaret Teréz-körút 28. Telefon 52-88.

Januári új műsor! Januári új műsor! Januári új műsor! Januári új műsor!

Fellépnek: László Rózi Négy szindarab! Négy tréfa! Négy Cabaret szám! Follépnek: Nagy Endre Fábrián Kgrn. Kepl Jolán Huszár, Sájó, Gabányi, Máhr, Kövály. Jegyek: Bárd-nál Kossuth Lajos-utca és Andrássy-ut, Zipsor-né Andrássy-ut 4. és a Cabaret pénztáránál, Teréz-körút 28.

FOLIES CAPRICE.

REVAY-UTCZA 18. Igazgatók: LEITNER és KELETI. Rendező: ROTT SANDOR

Az előadás kezdete 1/29 órákor. Ma, 1/10 órákor: Leánynézőben.

Bohózat írta: Satyr. Rendező: Rott Sandor. 1/11 órákor! Ujdonság! 1/4 11 órákor!

„Kirándulás a szabadba“ (Ein Ausflug in's Freie) (Cabarete) előadja a Folies Caprice egész személyzete. Rendezték: Geiger Izsó balett-mester és Rott Sandor.

11 órákor Terbitsch Sándor új szólójával. Végül „Ländliche Unschuld“

Burlesk bohózat írta: Satyr. Rendező: Werner Manó. Nappali pénztár 9-1-ig és délután 3-6 óráig. Az 1-ső emeleti Casino de Paris-ban minden este 1/12-től angol és francia különlegességek fellépte

Varieté-Színház

ezelőtt: Nemzetközi Orfeum. BUDAPEST, VIII., Rákóczi-ut 63. szám. 1908. január hó 1-től új műsor.

Socurs Blanche kombinált trambolin jelenet, FRED EDLAWI

a világhírű átváltozó-művész új műsorral. Egy percet kévs, bohózat tragikus befejezéssel.

Narry Hopkins, allatidomító, Világbeke egy ketreozben Uj! MORICZ, A FIATAL Uj!

bohózat 1 felvonásban, Írta: Haros Andor. Azonkívül az összes újonnan szerződött attrakciók és magánzámok fellépte.

Az előadás kezdete este 8 órákor. Minden ünnep- és vasárnap délután 1/24-kor előadás mérsékelt helyárrakkal.

A télikeretben reggeli 5 óráig HEGEDŰS GYULA elsőrendű cigány zenekara hangversenyez. A télikeretben éjjeli 12 órától reggeli 5 óráig

Nagy BALL MABILLE

TÁTRA-MULATÓ

VII., KIRÁLY-UTCZA 77. A főváros legszebb családi mulatója. Igazgatóság: WABITS és GRUNER.

Ma 1908. január 1-től fogva az attrakciók műsora. Este 10 óráig: RENDES MŰSOR, azontul Nemzetközi Cabaret

Soubrettek, diésusok, előadóművészek, párdalokok, humoristák, cabarettisták, gyorsköltők stb. stb. Minden szám egy különlegesség.

Minden jelenet attractió . . . A műsor dus tartalma végett az előadás kezdete 8 órákor.

Telefon 15-10.

Olcsó írógépek.

Néhány használt Remington, Vost, Underwood stbbi kifogástalan állapotban, olcsón eladó. Gereben, Kristóf-tér 2.

BUDA KIRÁLY KESERŰ VIZ

ELSŐRANGÚ HASHAJTÓ! KAPHATÓ MINDEN FÜZÉR-ÉRTÉKESBŐL

SCHMIDT M

szőgyári, nyerges és bőrrendés Budapest, VIII., Rákóczi-ut 24. sz. Ajánlja saját gyártmányú koszító- és lovasgő - szerzőkötet. Mindennemű utazó és kémi bőröndök, pénz, szivar, cigaretták stb. tárcsái. - Árjegyzék békésmontse.

ROZSATEJ

kitűnő tejnél-ápolószer 8 K balzsamszappanhoz-80 OSAN kitűnő fog-ápoló szájvíz 1 K 76 fill. Fogpor -88 K.

TANNINGENE

legjobb hajfestőszer 5 kor. ANTON J. CZERNY, WIEN, XVIII., Carl Ludwigstr. 6. L. Wallisohgaa. Raktár: gyógyszerárakban, parfümeriákban stb.

Jól lát?

Ha nem, akkor forduljon bizalommal

MATSCHEK optikushoz, csak Károly-körút 6. sz. ahol szemüvegek és látóeszközök is legelőszöbben kaphatók. - Magyar Árjegyzék békésmontse

Alljon a sarkára

és mutassa meg, hogy jó férj és vigyen haza a feleségének egy üveg menvecske likört gyártja az Első Alföldi Cognac. gyár r-t. Kecskeméten.

Nászajándékok

inbflumra díszlámpák, evő-eszközök, műipari cikkek

részletfizetésre

is kaphatók jutányos áron

POLGÁR KÁLMÁN

nűórák ékszerterelepén

Budapest, Erzsébet-körút 29. l.em.

Arjegyzék 2000 rajzzal látogva és bérmentve.

HETI MŰSOR:

Január	Nemzeti Színház	M. kir. Operaház	Vigszínház	Király-Színház	Nepszínház (Vig-Opera)	Magyar Színház	Vár Színház	Urantia
9 Csütörtök	Ifjúságung	Pillangó kisassz.	A jó kedvu Matye Osztrigás Miczi	Varázskeringő	Tündérszerelme	Gretchen	-	Marokko
10 Péntek	A vetélytárs	Bonhémet Magyar táncgy-veleg	Patachon	Va rázskeringő	Tündérszerelme	Virágos csónak	Három testőr	Marokko
11 Szombat	Az igazság felé Az utolsó fejezet	Lohengrin	Vizsgaelőadás Ordg	Varázskeringő	Tündérszerelme	Gretchen	-	-
12 Vasárnap d. u. este	Bizancz Az igazság felé Az utolsó fejezet	Mari az ezred leánya M. táncgyveleg	Patachon	Varázskeringő	Tündérszerelme	A dada a dada	-	A tánc Marokko

HÁZASULANDÓK FIGYELMÉBE!

JEGYGYÜRÜK HÁZAJÁNDÉK- TÁRGYAK

A LEGELÖNYÖSEBBEN POLGÁR KÁLMÁN

ÉKSZERÉSZ- és MŰÖRÁS-
üzletében *szerezhetők be.*
BUDAPEST, Erzsébet-körút 29.

VIDÉKI MEGRENDELÉSEKRE KÜLÖNÖS GONDOT FORDITOK.
ÁRJEGYZÉK 2000 RAJZZAL INGYEN és BÉRMENTVE.

Eb aki bánja

ha haragszik a
szomszéd, mert én
állandóan a híres
kecskeméti barack-
pálinkát iszom.

Ezen specialista legjobban ajánlható szerfelett gazda tapasztalatai alapján, melyeket a kórház húgyszervi és bujakeros osztályán való működése alatt számos éven át szerzett.

Dr. FABINYI

specialista nemi bajokban
emeritált kórházi orvos
gyorsan és alaposan gyógyít bármely régi és makac
nemi betegségét

(húgyszólyást ebeket, syphillist stb.)
Impotentiát (férfiui gyengeség
megidősebbeknél is meglepő eredménnyel, a rendszeres
foglalkozás megzavarása nélkül.)

Biztos siker folytán a honorarium utólag is fizethető.
Levelekre díjtalanul válasz. Kívánatra gyógyszerek.
Rendelés: d. e. 9-3-ig és este 6-8-ig.
Budapesten, Rákóczi-ut 8/A. szám.
(A Pannónia szállóval szemben.)
Átjáró ház. — Bejárat a lépcsőnél. — Külön várószobák.

6 évi jótállással 6

ÓRÁK

arany- és ezüst-láncok,
ÉKSZEREK
OSEKÉLY
RÉSZLET-
FIZETÉSRE.
DIAMANT S.

BUDAPEST,
JÓZSEF-KÖRUT 9. szám
az udvarban.

Képes árjegyzék ingyen

Osekély részletezésre.

Legjobb... LEGJOBB... LEGJOBB...
PAP. LAN. PAP. LAN. PAP. LAN.

Összeosztható vaságy kivéhető
8 matracocsl 10 ftt.

GICHNER JÁNOS

ágynemű réz- és vasbutor-gyáros
szőnyeg, függöny, pokróc, terítő stb.
nagy választékban.
BUDAPEST,
Erzsébet-körút 20.

Fiókútel: 2
Rákóczi (Kereposi)-ut 88. sz.
Gyár:
Kertész-utca 7. és 9.

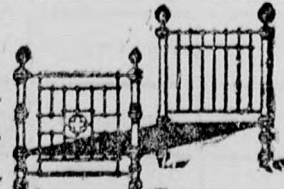
Árjegyzéket
bármikor ingyen és bér-
mentve küldök.

Gyermekesek nagy választékban.

Meg nem felelt árak kizárólag vagy a pénz visszafizetés.

darabja 1 ftt
50 kr-tól jobbra

Magyar Lányok

Képes hetilap fiatal leányok
számára.

Szerkeszti: Tutsek Anna

Előfizetési ára negyedévre
3 korona.

Mutatószám kérésre ingyen.

Kiadóhivatal:
Bpest. Andrassy-ut 10.

BIZTOS gyógyulást keresőknek

nemi betegségben szenvednek

mint húgyszóly és hólyaghajok, húgyszólykötetek, vizelési zavaro-
rok, éjjeli magömlések, sebek és bujakeros bántalmak (syphili-
lis), az önfertőzés utóhatásként fellépő ideghajok, korai férfife-
rő elgyengülés, bármily borkülfetések stb. nőknél fehértoyas,
moh bajok, alapos, gyors és gyökéres gyógyításra szigor-
úan tudományos és lelkiismeretes gyógymódszertől
tögra legjobban ajánljuk

Dr. Garai Antal

v. or. és kir. osztály főorvos orvosos hírt és a legnépszerűbb 22
éve fennálló rendelés intézőjét

Budapest, VI. ker., Andrassy-ut 24. sz.

Rendelés naponta 10-4-ig és 7-8-ig este. Időt húgyszóly és hó-
lyag hajok vizsgálatá villamos húgyszólykötő segéjével.

Vidékiek levelekre kímelt 5 választ és az akasztási tanácsot nyu-
nak, gyógyszerrel gondoskodva lesz. Tiborkartás bismutára.

NŐKNEK külön váróterem.

Hol keressük a LEGJOBB POWDERT ?

Kérjünk MÜLLER J. L.-féle

Blaha Serail Poudert

BLAHA LUJZA (báró Splényiné) szimfőzőmő legkedveltebb aranypora. Valamennyi receptor legjelesebbje egy nappalra, mint estére, tekintélyek által megvizsgáltván, végyszáraznak és tökéletesen ártatlannak találtatt. Mint pipercikk nélkülözhetetlen, az aranybőrnek a leggyöngédebb fehérséget, ifjúkori édeséget, szépséget és rozspírt kölcsönöz.

Egy doboz ára 60 krajczár. Nagyobb doboz ára 1 forint.

GREME POMPADUR

Osszokötéseim folytán sikerült a világhírű és föllőtte hatásos „Greme Pompadur” egész eredeti úszásában és erejében összekötöttem. És ezen szer, melyivel a híres Pompadur asszony egész agg koráig fenn tudta tartani csodaszépségét, anélkül, hogy az egészégének ártott volna. E kifünő szer jóval föllimul minden eddigi enanti gyártmányt. „Greme Pompadur” este és reggel alkalmazatik, arcot és kezet bedörzsölve aztán egy kissé behinteni a „Poudert de Serail”-jal.

Egy tégely ára 1,60 frt. Egy tégely ára 1,60 frt.

MÜLLER J. L.

cs. és kir. udvari díszszerelő és pipere-szappan gyárosnál.
Budapest, IV., Koronaheczeg-u. 2. Az országban mindenütt kapható.

SZÜLŐKNEK

és gyermeknevelőknek fontos kézikönyv.

A kicsinyek foglalkoztatása, a játékszerű tanítás, a cél-szerű nevelés könyve:

Magyar kisdobóvá.

A kisdobó összes foglalkozásainak gyűjteményes vezérkönyve.

Szerkesztették:

- Peres Sándor,
- Stepanko Albert,
- Halász Sarolta,
- Hankovitsné Fábián Irma,
- úgy. Székely Gáborné.

Második bővített kiadás.

Budapest székesfőváros tanácsa által pályadíjjal koszorúzott munka.

Ára 4 kor, 80 fill.

Kapható:

LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r. t. Budapest, VI., Andrássy-ut 21. és minden könyvkereskedésben.

Hol kell Erényi-Ichtiol-Salicilt használni?

1. Ahol a viszketegségi bőrbaj ellen nem lehet találni más megbízható szert.
2. Ahol a sömörös viszketegségtől nem tudnak meg szabadulni.
3. Ahol a sebek vagy kisebesedések sok bajt és kellemetlenséget okoznak.
4. Ahol az aranyeres fájdalmak napirenden vannak.
5. Ahol végbél-bántalmak óriási fájdalmakat okoznak.
6. Ahol az excema gyakran mutatkozik.
7. Ahol a feldörzsölés és kisebesedés égetési fájdalmakat okoz.
8. Ahol a test bármely része vagy a lábak izzadnak.
9. Ahol a viszkető fájdalmak jelentkeznek.
10. Ahol az ótvár nem volt eddig gyógyítható teljesen.

Az eredeti „Erényi-Ichtiol-Salicil” 3 koronás dobozokban csak a kizárólagos készítőnél kapható:

Erényi Béla DIANA-gyógyszertára
Budapest, Károly-körut 5.

(Postal megrendelések utánvételt mellettt aznap szállítatnak.)

Több mint egy millió köszönhető áru készült be a világ minden részéből.

INGYEN

discrétion és bérmentve küldjnk rendkívül Ardekes tartalmú ábrákkal és használati utasítással ellátott orvosi kézikönyvet.

GUMMI HALHÓLYAG 2, 4, 6, 8, 10, 12 K tucatja
PESAR, OCLUS, NŐI ÖVSZER 3—6 kor.
feltétlenül megbízható valódi angol és francia gyártmányok.

„NAKIRA” törv. védett férfi-övszer különleges, valódi indiai paragummiból készült, feltétlenül megbízható, tucatja — 12 K

MINTAGYŰJTEMÉNY 19 darab legfinomabb övszerből — 4 korona.

UTERUS-SPRAY eredeti törv. védett női különlegesség — 14 korona.

Universalis-sérvkötők
páratlanok, gummi nyomóval, a legnagyobb sérv is elzárható. Egyoldala 6—12, kétoldala 10—24 korona.

Műlábak, műkezek, egyenesítők, fordítók, térdkötők, támgépek, stb. stb. Haskötők, gummiharisnyák stb. Irrigátorok, hetegápolási cikkek kaphatók.

Magyar Orvosi Múszertár Budapest VII., Rákóczi-ut 32.

Pontos címre és a város keresztjére ügyeljünk.

DELI S.

csemege-különlegességek

BUDAPEST,

Ferencz József-ter

— CRESHAM-PALOTA. —

Hirdetmény.

A Jászkerületi Népbank és Takarékpénztár évi rendes közgyűlése folyó 1908. évi február 2-án délelőtti 9 órakor fog Jászberényben az intézet tanácsstermében megtartatni melyre a t. részvényesek meghívotnak.

A tanácskozás tárgyai:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése, az 1907-ik évi zárméleg előterjesztése, a nyermény felosztása és a fömenny megadása fölötti határozathozatal.
2. A visszalépő 4 igazgatósági tag helyeinek betöltése.
3. Az alapszabályok 47. és 48-ik §§-ainak megváltoztatása.

Az évi jelentés és mégleg a közgyűlést megelőzőleg 8 nap alatt az intézet helyiségében a részvényesek által megtekinthető.

Ezen közgyűlésen résztvanni kívánó részvényesek az alapszabályok 49-ik §-a értelmében felhivatnak, hogy az 1907-ik év végéig saját neveikre írt részvényeiket szelvényeivel együtt a közgyűlést megelőzőleg legalább is 1 nappal déli 12 óráig az intézetnél térítvény ellenében letenni sziveskedjenek.

Jászberény, 1908. január 4.

Az igazgatóság.

Uj Idők szép rodalmi, társadalmi és művészeti képes hetilap. Szerkeszti: **Herczeg Ferencz.**

Előfizetési ára negyedévenként 4 kor. Mutatványszám kérésre ingyen. Kiadójavatal Budapesten VI., Andrássy ut 10

A MINT AZ ARANYNEMÜN MEGVIZSGÁLJA A FÉMJELEZÉST UGY VIZSGÁLJA MEG

KÖLN VIZÉNEK ZÖLDARANYJELZÉSÉT.

Ez a jele a minőségnek

Ez a jele a minőségnek

MINDENÜTT KAPHATÓ.

E hirdetés rovatban minden szövegszerű beiktatása közönséges... 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetés rovatban minden szövegszerű beiktatása közönséges... 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

Pénzszekrények

használtak és újak, rendkívül olcsó áron kaphatók a budapesti pénzszekrényraktárban, Budapest, V. Szilvány-utca 6/C. 238

Kioszk-kávéházban e lapra figyelmessé tett két kalapos hölgyet kéri bámulója e lap kiadói hivatalába "Előzetes" jelleggel alatti megírni, hol és mikor láthatná újból. 5513

Ügynökök

tömegesnek eladásához keresetnek. Ajánlatok "Tömeges" L" jelleggel a kiadói hivatalba kéretnek. 5514

Magánkutató iroda

Rákóczi-ut 75. Kényes megbízásokat, megfigyeléseket, nyomozásokat elvállal magán, mint család ügyekben Kossa-Hagyary Géza. Telefon 67-47. 26703

Singer varrógépek

egész új 30 ft. szakértőleg javítottak 12 tritól följebb, jótállás mellett szállít Habán József műszerész, Almásy-tér 14. Képes árjegyzék ingyen. 27488

Erdőbirtokot

vagy erdőt sürgősen keresek megvételre. Részletes leírást és feltételeket "Fakereskedő" jelleg alatt kérek a kiadóba. 27368

Bélyeggyűjtőknek!

Bélyegyekben, albumokban nagy választék, Mattaras Károly-körút 10. Vétel! 5509

Parketgyár

Gyönyörűen átépít gyártmányait.

Jogi.

politikai szigorlatokra, alap- és államvizsgákra (egyetárságokból is) Koltzsa Árpád, Budapestre ugyiszintén államvizsgára vezető tanítványok számára teljes sikerrel gyorsan, olcsón előkészíti. Jogi szeminárium, Budapesti VI. Rózsa-u. 44. III. 8

Üzletvételeit

és átadást minden irányban ingyen közvetít Huszár, Budapest, Gresham-palota. Csak levélleg. (Válaszbélyeg). Elsőrangú ajánlások.

Vigyázzon,

ha meghűlt és vásároljon valódi Réthy-féle cukorkát 60 fillérért. 25271 sz.

Részletfizetésre

porcellán szervizek, lámpák: Kérésre árlap ingyen. Ivánkovits Károly Szeged.

Házak,

villák, telek, gyártelekek, gyártelekek a főváros minden részéből eladásra vagy kiberlésre előjegyzésben. Huszár Budapest, V. Gresham-palota Elsőrangú ajánlások. Telefon 81-08.

Mérnöki műszereket

vesz, elad, cserél, leltár, Planiméter, Leleskop, Goerz-Zeiss-Triader stb.

HATSCHEK EMIL

Andrássy-ut 13, Főköja Erzsébet-körút 38

Csemegezőllöt

fagymentesen csomagolva, 5 kilónként 5 koronáért, leginomabb táblaalmát 4 koronáért, mézédés narancsot 3 koronáért szállít Rottmann Hermin Kiskunhalason. 27850

Fénykép-készítőköt

objektívot vesz, elad, cserél. Appolo lemeznek egyedül-előadó helye.

HATSCHEK EMIL

Andrássy-ut 13, Főköja Erzsébet-körút 38, Alapítástól 1877.

Építkezéseket!

Gyárak lakóházak tervezését, felépítését, átalakítását bárhol előnyösen elvállalja, tehermentes telkeket törlesztésre felépít. Építési tanácsokkal szolgál Borsod-Építési Iroda Bpest, Rákóczi-ut 71. 789

Veresáfonyabefőt

BARTA-féle, 5 kilós postakosárúveg 6.-, ha rare FELKA, KONZERVGYÁR Felka, Szepesgy. 88972

Lakást

mindenkinek minden irányban ingyen közvetít Huszár, Budapest, Gresham-palota. Csak vidékieknek. (Válaszbélyeg). Elsőrangú ajánlások.

Lakást,

butorozott szobát, bármely célra, berendezéssel is, mindenféle bérheliséget gyorsan, csekély díjért közvetít a lakáshelyiség közvetítő csak V. Gresham-palota Merleg-utca 2. sz. Telefon 81-08. Minden bérheliség nyilvántartva

Kanári malarak

kitűzött előadásoknak darabot 6-8 ir. tenyészpósterjeiket 1 forintjával felölöség mellett szállít. STERN Csongrádról. 27642

Nagyszerű,

biztos hosszúéletű vállalat-hoz nagyszerű találmány értékesítésével tökélyest keresek 25-30 ezer koronáig. Felvilágosítás levélben vagy személyesen. Megkereséseket a kiadóhivatal továbbít "Urania" jelleg alatt.

Butor

új és használt beraktározásból visszamaradt, csillárok, lámpák, irodai berendezés, pénzszekrények bámulatos olcsón eladók. Beraktározási vállalat tulajdonos Landman Sámuel Központi városház épület Gerlóczy-utca 2. raktár 10-11-12

Polgári, gimnáziumi,

kereskedelmi, reál, magánvizsgálatra, gimnáziumi különbözetre és érettségire előkészít (hölgyeket is). Kerekes, Almásy-tér 10. sz. II. em. 18. sz. Válaszbélyeget kérek. 25465

BUTOR

árverésről, linom és egy szorú butor, hálósobák és garson szobák Szalon hölgyek, gyönyörű tükör, diván, börszék, íróasztal, perzsaszőnyeg és egyes darabok; Földes B. VII. Kertész-utca 43. Király-utca sarokházban.

Pénzkölcsönt

4, 4 1/2 és 5% alapon földbirtokra, földelmező, fővárosi, vidéki, városi és Budapest környékén levő bérházakra I. II. III. helyen 5-70 évig törleszthető. Személyhitelezésüknek gyorsan eszközöztetik.

HOFMANN JAKAB

bankbizományi iroda, Budapest, Teréz-körút 11a.

STENOGRÁFIA

Ha élet pályáján boldogulni akarsz, tanulj gyorsírást, gépirást, könyvvitelt, német nyelvet a Stenográfia országos Gabelberger gyorsíró- és gépiró iskolában. Sokszorosított tanfolyamok, copying office, biztos állásközvetítés. V. Váci körút 33

Szepességi csemegek

BARTA-féle veresáfonyabefőt, málna, szamóca, csipkebogyó, gomba- és huskonserveket, pástétomokat nálál a FELKA KONZERVGYÁR Felka, Szepesgy. Kerjen árjegyzéket.

Polgári iskolai

reáliskolai, gimnáziumi, kereskedelmi, egyéves önkéntességre képező vizsgákra, valamint mindenféle javító és pótló vizsgákra legrovidebb idő alatt a legjobb sikerrel előkészít. "Tanár" Budapest, Thököly-ut 8. I. em. 3. ajtó. 26814

Magán építő iparos

iskola előkészít építő, közműves és kőfaragó vizsgához biztos sikerrel. Szerepny díjazás mellett elfogad tervek készítését, felülvizsgálatokat és statisztikai számításokat. Vagi József műépítész igazgató, Budapest, VII. ker., Baross-tér 17. 27225

Saját gyártmányu vas-és rézbutorok

Rőzágó ... 45.- frt Vaságó matracczal 8.50 Gyermekeké ... 11.50 Sodronyágy-betét 8.50 Vas- és rézbutorok gyárti árban.

WEISZ LIPÓT

Király-utca 99. szám. TELEFON 57-01.

Ki a YES-OUI-SI

című lapot megrendeli, jászva minden megérkezéskor nekül és önállóan az

angol és francia

nyelveket alaposan megtanulhat. Előfizetés ár negyvenkét minden kiadás 8 korona. Megrendeléseket előzetes és utólagos megrendelésekkel küld a kiadóhivatal. Budapest, Andrássy-ut 97. szám.

Zálogcédulákat,

brilliantokat, aranyat, ezüstöt, gyöngyöket és ékszereket legmagasabb árban vesznek. Brillantokért többet fizetnek, mint újonnan kerültek. SCHILLER IZIDOR, Síp-utca 8. 26316

Fenyőborovicska

(Gniperus) BARTA-féle, 3 liter a 7.50, 4 liter K 8.- bórmentve. FELKA KONZERVGYÁR Felka, Szepesgy. 26973

Polgári árak!

Pontos kiszolgálás!!

Kitűnő szabás!

Videkre mintát küldök, nagyobb rendelésnél személyesen elmegyek.

Zeliszka János

angol uri szabóterem. BUDAPEST, Andrássy-ut 56. I. em.

ALLANDÓ VÁLASZTÓK

a legdivatósabb angol és bel-tölési szövegekből.

BUTOR

Alkalmi vételi

Butorvásárlók figyelmebe ajánlom legjobb minőségű butoraimat. Háló-, ebédlő- és úriszobák, valamint egyes butordarabok, oszlopaltos olcsón, minden elfogadható áron kaphatók. PECHNER N. butor-nagykereskedő Király-utca 28. az udvarban. TELEFON 36-71.

Gimnáziumi,

reál, kereskedelmi, polgár egyéves önkéntességi, bármely érettségi vizsga letelvésehez igényelt tantárgyakból legjobb módszer szerint tanít és tanított kitűnő philológus és matematikus. Egyenkénti oktatás. Tanítványok csak korlátolt számban vételnek fel. A bámulatos eredményeket igazoló okiratok alakásában megtekinthetők. Gothein Heinrich Budapest, VII. Damjanich-utca 39. II. emelet 10.

Hajfestő-fésű

egyeduról festő. Állal fest ész vagy vörös hajjal valódi székere, hármarra, vagy leköltöröl Töltesen árlalmatlan! Evokig használható! Éretek használhat. Fgy d-szab ára 5 korona. Székeltides: SCHILLER J. Állal. Bocsi, I. Kurzbauer-gasse 511.

Csemegealma

téli nemes fajalma és óriás birsalma postakosárunkat 3 kor. 25 kiló ára 12 kor. Házilag fűzött barackok lekvár 2.40 kor. Kitűnő birsalma-sajt 2 kor., Cukorédes szilvaiz 1.40 K. kilója Fajboroknak hecolitertjet 50 koronáért szállítja Szabó X. L. Csongrádról.

Ajtók ablakok,

VASREDŐNYÖK, VASRÁCSOK, kapuk használat és újak olcsón kaphatók!

Lefkoviás Jakabnál

Bpest, V. Csáky-utca 26. Korall-utca sarok. Lipót-körút közelében.

Urasági butorokat,

szőnyeget,

osillárokat

és legteljesebb berendezéseket (gyárakat és üzleteket is) vesznek és eladók.

Nagy Zsigmond

VI, Lázár-utca 3 (a Váci-körút mellett).

Gyönyörű választók

a legfinomabb modern és stílusos matt és fényezett mahagoni plisander vagy másfajta háló, ebédlő, úri szoba és szalonbutorokban. Bérhálósobák, börgarnitúrák és kárpitosfélékben. Perzsa, smyrna és más szőnyegekben és függönyökben, modern bronzcsillárokból, gaz, villamos stb.-hez.

Gyorsírás

(Gabelberger) Gereben

gyorsíró nőiskolája

kiképzés után állást garantál. Németül tudóknak tandíjkedvezmény. Írójegyzékek díjmentes.

Kristóf-tér 2. szám.

Modern urasági butorok

alkalmi vételi és eladása háló-, ebédlő-, szalon-, úriszoba és irodai teljes berendezések. Dus raktár szőnyegek, függönyök, terítők, csillárok, vas- és rézbutorokban.

GROSZ SANDOR és társa

Budapest, Lizi Ferenc-utca 8. sz. ezeltől Gyár-utca. Telefon 14-09.

Kolozsvári

jogtudományi és állam-tudományi szigorlatokra, államvizsgákra és alapvizsgákra igen alaposan és lelkiismeretesen készítünk elő a legrovidebb idő alatt kiprobált módszerünkkel, igen szerény díjazásért. A vizsga sikerét biztosítja 6 év óta fennálló és kiváló eredményeket produkáló intézetünk. Váltójegyből speciális tanfolyam, melyre korlátolt számban veszünk fel hallgatókat. Osakisutólagos vizsga sikere után igen csekély díjazás al. Levélbeli érdeklődésekre ki-merítően válaszol Dr. Erős Vilmos, Kolozsvár, Magyar-u. 2.

Ajtók ablakok,

VASREDŐNYÖK, VASRÁCSOK, kapuk használat és újak olcsón kaphatók!

Lefkoviás Jakabnál

Bpest, V. Csáky-utca 26. Korall-utca sarok. Lipót-körút közelében.

Alkalmi vételi.

Butorok, visszamaradt szőnyegek, kényesített körülmények miatt eladók: mahagoni hálósobák 180 frt., íróasztal könyvszekrény-nyel, olajfestmények 2 frt. nagy perzsaszőnyegek, lámpák, 3 águ villany 14 frt. Árverési butoreladás. Dob-utca és Hódó-utca sarokházban. 26812

Urasági butor

Eladók és vesztek: mahagoni hálósobákat, ebédlőket, szalonokat, rézbutorokat, zongorákat, perzsa és szmirna szőnyeget, függönyöket, üveg- és bronzcsillárokat, petroleum-lámpákat, bronzszobrokat, olasz faragványokat, képeket, olajfestményeket, teljes lakberendezéseket, üzlet berendezéseket.

Nagy és Fia

Allandó nagy lakberendezési vállalatok!

IV. Sarmelweiss-(Ujvilág)-

utca 21., kapubejárát. Az egész házban. Telefon 17-77.

Fióközlet nincsen.

26819

AZ ÉN

UJSÁGOM

Képes hetilap gyermekek számára SZERKESZTI Pósa Lajos

Előfizetési ára negyedévre 2.50 korona. Mutatványszám kérésre ingyen. Kiadóhivatal Budapest, VI. Andrássy-ut 10.

Bőrszékikar

Bőrszékítés és bőrfaragás

KENDI ANTAL

Budapest, IV., Károly-utca 2

az evangélikus iskolaépületben. Nagy raktár valódi bőrszékék és karosszékben, jóval olcsóbb árban, mint eddig.

Használt székek átalakítása bőrszékékre olcsó árakban. Legelőcsőbb bútorok és áruványok.